

31/397

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 12 }
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ ఆగస్టునెల 24-వ తేది స్థామవారము
శ్రీ కృష్ణసామ సంవత్సరము, భాద్రపదమాస శుద్ధ పంచమి గి.

No. 122 }
సంచిక ౧౨౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాఢ గొప్పవారిచే జేలకుజేలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోహముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబొగ్గులును.
జ్వరముల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నార

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టిపేథి, మద్రాసు లేక, 109 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా

1925 సం॥రం కన్వర్సన్ లోను (మార్పు చేసుకొనుటకు వీలగు ఋణము)

1.—100 కి 5 చొప్పున వడ్డీగల బాండ్లు 1935 సం॥ రము వరకు

2.—100 కి 5 చొప్పున ఋణములు 1945-55 వరకు

రెండును సరికి సరిచెల్లించబడును

100 కి 5½ వడ్డీ చొప్పున 1925 సం॥ రము బాండ్లు

100 కి 6 " " 1926 " "

100 కి 6 " " 1927 " "

100 కి 5½ " " 1928 " "

యివి మార్పుకొనుటకు అంగీకరించబడును

ర్పు 100 లు విలువగలవాటికి సరికిసరి అప్పువత్తము వ్రాసియిచ్చి ఈదిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము నగదుకూడ యివ్వబడును.

మార్పుచేసుకొనబడు బాండ్లు

కన్వర్సన్ బాండ్లు

నగదుబోసను

1925 సం॥రం 100 కి వడ్డీ

1935 సం॥ రం

100 కి వడ్డీ 5 చొప్పున బాండ్లు + 100 కి ర్పు 7 చొప్పునను యివ్వబడును

5½ చొప్పున బాండ్లు

లేక 1945-55 సం॥ రం వరకు

100 కి వడ్డీ 5 వంతున ఋణము + 100 కి ర్పు 3 చొప్పునను యివ్వబడును

1926 సం॥రం 100 కి వడ్డీ

1935 సం॥ రం

100 కి వడ్డీ 5 చొప్పున బాండ్లు + 100 కి ర్పు 5½ చొప్పునను యివ్వబడును

6 చొప్పున బాండ్లు

లేక 1945-55 సం॥ రం వరకు

100 కి వడ్డీ 5 వంతున ఋణము + 100 కి ర్పు 1½ చొప్పునను యివ్వబడును

1927 సం॥రం 100 కి వడ్డీ

1945-55 సం॥ రం వరకు

100 కి వడ్డీ 5 వంతున ఋణము + 100 కి ర్పు 2-4-0 వంతునను యివ్వబడును

6 చొప్పున బాండ్లు

1945-55 సం॥ రం వరకు

100 కి వడ్డీ 5 వంతున ఋణము + 100 కి ర్పు 5½ చొప్పునను యివ్వబడును

1928 సం॥రం 100 కి వడ్డీ

1945-55 సం॥ రం వరకు

100 కి వడ్డీ 5 వంతున ఋణము + 100 కి ర్పు 5½ చొప్పునను యివ్వబడును

5½ చొప్పున బాండ్లు

1945-55 సం॥ రం వరకు

100 కి వడ్డీ 5 వంతున ఋణము + 100 కి ర్పు 5½ చొప్పునను యివ్వబడును

ఋణము 13-7-1925 తేది నుండి 12-9-1925 తేది వరకు అంగీకరించబడును

పై ఋణములకై కావలసిన దరఖాస్తు ఫారములకు ఆయా స్థలములందుండు ఇంఫీరియర్ బాండు ఆఫ్ ఇండియా ప్రధాన కార్యాలయములకుగాని, లేక ఇంఫీరియర్ బాండు ఆఫ్ ఇండియా ప్రాంతీయముగాని, లేక కలకత్తాలో ప్రైజిటీ బ్రింగింగునందున్న కన్వర్టర్ ఆఫ్ ది కరెన్సీ కార్యాలయమువారికి గాని, లేక బొంబాయిలో లేక ఉత్తర ఇండియాలో డెల్టాలో నున్న డెప్యూటీ కంట్రోలర్ ఆఫ్ ది కరెన్సీ ఆఫీసువారికిగాని, లేక మద్రాసు బర్మాలో నున్న అక్సాన్ టెంటు జనరలువారి కార్యాలయము వారికి గాని లేక ఏగవర్నమెంటు ప్రైజిటీ, లేక సబ్ ప్రైజిటీకిగాని వ్రాసిన బడయగలను. దీనినిగురించి పూర్తి నిబంధనలు గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా ఫైనాన్సు డిపార్టుమెంటు వారు 30-6-1925 తేదిన ప్రచురించిన సెం ఎఫ్ 47-ఎఫ్ నోటిసునందు గలవు. పైన తెలుపబడిన కార్యాలయములందు సదరు నోటిసులు దొరుకును.

క్రాన్ థియేటరులో

22-8-25 శనివారం నుండి, 28-8-25 శుక్రవారము వరకు ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు 6 గం-15 ని, 9 గం-30 ని.

శని, ఆదివారములందు పూర్వార్థము 8 గం. 15 ని. మాటస్పీగడు

ఆనందమును గలిగించు అత్యద్భుత

విష్ణు అవతారం తేక శ్రీ కృష్ణలీల

8 పెద్ద రిల్లుగలవు

మున్ థియేటరువారిచే తయారుచేయబడినది. విష్ణు పురాణము కథ ననుసరించి తయారుచేయబడినది.

వెల్లింగ్ టన్ సినిమా 953

22-8-25 శనివారమునుండి, 24-8-25 తేది శుక్రవారమువరకు ఉత్సాహమును గలిగించు సీరియల్

రైడర్స్ ఆఫ్ ది వైయన్సు

3 వ భాగము

బాక్ పెట్టిన్, మారీన్ మిల్లువారిసాహసకార్యములు చూడవలెనని ప్రేమ, భయంకరమైన ప్రయాణము, కుట్రలు, గగన ర్యాలలు మొదలగునవి గలిగిన ఒక అద్భుతకథ.

"లాండోలేట్టు" గుర్రపుబండి

ఒక క్రొత్తబొంబాయి "లాండోలేట్టు" గుర్రపుబండి, చాలా అందమైనది. అమృతమువలె స్థిరముగా వున్నది. కొద్ది రోజులు క్రిందటనే పని పూర్తి అయినది. యెప్పుడైనను చచ్చి చూచుకొనవచ్చును. ధరల వల్లెరాలకు యీదిగవ అర్రెస్టుకు వ్రాయవలెను.

పి. ఆర్. మూర్తి,

2265 12, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

వేపచెట్టుయొక్క

మంచిగుణములు కలిగిన టాయిలెట్ అందు బేషధ సంబంధమైన వస్తువులు

మగ్గోసబ్బు:—కార్బాక్ ఇతరబేషధసంబంధమైన సబ్బులన్నిటికంటే శ్రేష్ఠమైనది. చర్మమును తినివేయదు. మిక్కిలి సున్నితముగా వాసనచెల్పబడినది. 8 బిళ్ళలుగలపెట్టె 1 కి గ్రాము 0-12-0. వగ్గోఫ్రెయిసు చంత్మాగ్గము:—తేత పుల్లలతో చంత్మాగ్గముచేయుట అందరికిని తెలిసినవిషయమే. బ్రష్తో వగ్గోఫ్రెయిసు చంత్మాగ్గమును చేర్చి చంత్మాగ్గము చేసికొనుట చాలమంచిది. వేపచెట్టుయొక్క మంచిగుణము లన్నియు నందులోగలవు. బుడ్డి 1 కి 0-8-0; చిన్న పొట్టులు 1 కి 0-2-0. వగ్గో హాయిలెట్ పిండి ముఖమునకు, చర్మమునకు, దేహము నకు తగినది. డబ్బా 1 కి రు 0-10-0; ప్యాకెట్టు 1 కి 0-8-0.

హిందూ దేశపుపరిశ్రమము, ధనముచే తయారుచేయబడినది. SRI KRISHNA BROTHER, 323, Thambu Chetty Street, MADRAS & Mr. V. V. KRISHNA IYER, Palghat

మాన స్టోల్లా సినిమాత్రాలు

30 మాత్రాలు 0-10-0 (పది అణాలు)

చెలసలభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణమధికము! శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగినది వైద్యకాకల కీరనాగ్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అగమ్య, ఆస్త్రులంతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల నందు బలహీనము, పిక్కలు, పొర్లుములు, శిరస్సు, క్రోధము, అసలు మొదలగువానియందు గలిగినది గొప్పలను బాగాట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు చేర్చును.

హిందూ మేహనాతనోప్పలను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల బేషధ మయితే పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. దుష్టాది వానిమూలిన విజయ తెలియగలదు.

మ. నామా:— (1073)

ముచ్చేద వైద్యనిలయం, పోగు నిడుమోలు, ఎలమర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

ఆంధ్ర మాధ్యమహాజనసభ

మండల సంఘముల ఏర్పాటు

మధ్య మహాజనులారా!

అసిండ్రిజాసంకలమున భాగత వస్త్రమున, భిన్నభిన్న సులములు, సంప్రదాయములు, కాలక్రమమున వికసించి ఆర్య సత కల్పారమున, శతాధికపత్రములుగ, కలకొని, యాధ్యాత్మిక పరిమళమును దిగంతముల వ్యాపింప జేయుచున్న విషయము చెప్పబనియుండదు. హిందూమతమునకు, చిరకాలమునుండియు కీర్తిమామలముగ, ఎల్లచో నామాదింపబడిన మతత్రయము శ్రీ సర్వజ్ఞాని ప్రాక్రమగు ద్వైతసిద్ధాంతపర మగు మతము ఒక్కటి యనియు నేను చెప్పబనిలేదు.

మాధ్యమతమని పిలువబడు నీ ద్వైత మతము దక్షిణ దేశమున, సర్వాంగ శోభితముగ జనసంఖ్యయందు బలమునందు విజృంభించియున్నను, కాలక్రమవిపాకమున మనయాంధ్ర దేశమున, మిక్కిలి కృశించియున్నదను నంతము కనులార జూచుచున్నాము. దక్షిణదేశమున కే విధమునను తీసిపోకుండుటయే కాకుండ, చట్టి, కాశీ, రామారి, మొదలగు నూతన సంప్రదాయములను ప్రారంభించి శ్రీశ్రీ జగద్గురు స్వాముల మన్నన లందిన శ్రీ కోనేరు పండిత చార్యులవారు మున్నగు సింహముల బెంచి యుండిన, మనదేశపు ప్రస్తుతస్థితి మిక్కిలి శోచనీయముగ నున్నది.

ఈ స్థితిని గాంచి యే శ్రీమదుత్తరాది పీఠ జగద్గురువుల వారు విచ్చేసిన గ్రామమునందెల్ల, ఈ విషయము ను, విచారించి, భిన్నులగుచునే యుండిరి. రిత్తవాక్యములవల్ల ప్రయోజనమేమియు లేదని, శ్రీవారు నిశ్చయించి ఆయా గ్రామములలో పాఠశాలల నెలకొల్పిన తాము తగుసహాయము సల్పుదుమనియు నెలవిచ్చుచుండిరి.

మరియు, ప్రస్తుతము, మతప్రచారము విషయమునకు, జగద్విఖ్యాత విద్వాంసులు, శతావధానులు, నను కాశీ కృష్ణాచార్యులవారిని నియమింతుమనియు, అందుకు ప్రజలు తోడ్పడవలయు ననియు, ప్రోత్సహించి యుండినమాట, నేటికిని మన జ్ఞప్తిలోనే యున్నది.

ఇట్టి ప్రయత్నమునే బందరుపాఠులు, కొద్దిరోజులక్రింద సంతర్పించిన పత్రికలలో చదివియుంటిమి.

దైవికముగ, నేను, ఇట్టి యుద్దేశమునే పూనుకొని దేశాలను చేయుచున్న, మాధ్యమత్రికా సంపాదకు లయినట్టి, కవిగ, బాబూరావుగారి ప్రయత్నముకూడ, మిక్కిలి శ్లాఘా

హితము. శ్రీరావుగారు, ఆంధ్రదేశమున, జిల్లాసంఘముల స్థాపింప విచ్చేసియున్నారు. ఈజిల్లాసంఘములద్వారా ప్రచారము సలుప, వారి యుద్దమము ఇట్టి జిల్లాసంఘముల ద్వారా, యెట్టి పనినైనను సునాయాసముగ చేయవచ్చునటు దుర్భాగ్యముకాదు.

దైవికముగ ప్రయత్నము ప్రారంభమయినదిగాన, ఆంధ్రదేశములోని మాధ్యమము లెల్లదను, కలసి ఒక మహాసభను జరిగించి, తమ మతనైతికసాంఘికవృద్ధి విషయ మగు ప్రయత్నము నకియ్యకొనిన మిక్కిలి బాగుగనుండును. హైదరాబాదున జరిగిన సభయందువలె కాక తగుప్రచారము కావించి, సావకాశముగ నొక మహాసభను గావించిన, శ్రీశ్రీ జగద్గురువుల యాశీర్వచనము, శ్రీశ్రీ కాశీకృష్ణమాచార్యులు గారివంటి మహాశయుల అమూల్య పాండిత్యము దేశమునకు మిక్కిలి యుపకరించి, మాధ్యమహాజనులకు తద్వారా, ఆర్యమతమునకును మంచి, యుద్ధాధము కొంతవరకు కలుగునని, మతప్రముఖు లగు శ్రీశ్రీ కామకుర్తికృష్ణరావు పంతులుగారు, శ్రీస్వామితి. సుబ్బారావు పంతులుగారు, శ్రీకోపలై కృష్ణరావు పంతులుగారు, శ్రీ నెడింబి, హనుమంతరావు పంతులుగారు, మున్నగు అశేష మహాజనులకు విన్నవించుచున్నాను.

వేదురుమూడి శేషగిరిరావు

బీద వైద్యవిద్యార్థులకు

విద్యార్థి వేతనములు

భోజనవసతి - బెజవాడ

బెజవాడ పురములోని రెండు హైస్కూళ్లలోను, వాటికి సంబంధించిన బ్రాంచిస్కూళ్లలోను చదువు వైద్యవిద్యార్థులకు ఉచితముగ స్కూలుకీరములును, భోజనవసతులును, యిచ్చునటుల శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరి అన్నసత్రము కమిటీవారు కొంతసామ్యము ఖర్చుపెట్టుటకు తీర్మానించిరి. ఆవిషయమైనప్పు అట్టిలను సాకల్పముగా విచారించి తీర్మానించిన సామగ్రి ఖర్చుపెట్టుటకు ఈదిగవపేట్ల గలవారిని ఉపసంఘముగా నియమించి అధికారమిచ్చిరి. కాన అవసరమైనవా రెల్లరు సదరు కమిటీవారికి వెంటనే దరఖాస్తులు కంపుకోగలరు.

ఉపసంఘసభ్యులు:—1. అద్దేపల్లి వెంకటప్పయ్య, 2. పొట్టిస్వామి, 3. కాకరపర్తి భావనారాయణగార్లు

కాకరపర్తి భావనారాయణ,

ఉపసంఘసభ్యుడు

నిరపాయ కరమైన ఎరాస్మిక్ సబ్బుబిళ్లలు

ప్రతి ఒక్కరికి తగినవి-బిడ్డలకు స్నానముచేయుటకు-తల్లికి యవ్వనమునందున్న అందము

శాశ్వతముగా యుండుటకును, తండ్రికి పరిశుద్ధ మిచ్చుటకును శ్రేష్ఠమైనది. మిక్కిలి సున్నితముగా సువాసనచేర్చబడినది. మితవ్యయము గలది. అరిగి పోయినప్పుడుకూడ మొదటనుండి నల్ల మంచి సువాసన గలిగియుండును.

ఈ రకము, ఇతర సుప్రసిద్ధమైన ఎరాస్మిక్ రకములు అన్ని దుకాణములందును దొరకును.

"ఎరాస్మిక్" అత్తరు తయారుచేయునట్టి వారిచే లండన్, పారిసులో తయారుచేయబడును. 2

లలహము, వరమల లలహము

రక్త

కోవి

1228

Deschiens' syrup

శిశువు ఉపయోగించుము

ఇది, ఆరోగ్యమున, రుచి, నియంత్రణము, తిరిగి వైద్యులచేతనుగొందినది. దీర్ఘ, హిం

అను మార్పును, గడుదించును. ఎక్కిరది ఉష్ణం.

To be had of all Chemists (Wholesale) C. T. HARI & Co., 174, Broadway, Madras.

ఆంధ్ర నాటక సాహిత్యపరిషత్తు

(న. సుబ్రహ్మణ్యశర్మగారు, నెల్లూరు)

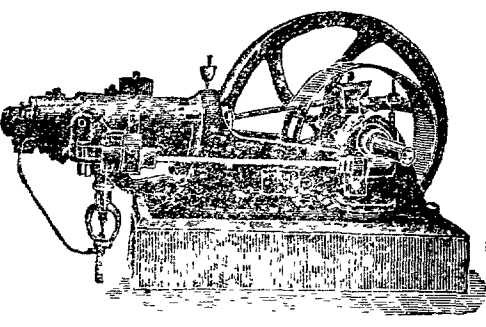
బందరుపురమున లలియెత్తి, శ్రీచాయముననే విజయ నగరరాజసభయందు గతవత్సరము గారవింపబడి, దేశమునకు పలువిధముల కళయందును విమర్శనమునందును ప్రబోధము ప్రసాదించి ఆంధ్రనాటకరంగమునకు జీవముపోసిన యీ సభి పక్షమున ఇటీవల పత్రికలలో బ్రహ్మాశ్రీ బుర్రా శేషగిరిరావు పంతులుగారు మొదలగువారి ఉద్యమమును తిలకించి సంతోషించితిమి. బ్రహ్మాశ్రీ పురాణం నూరికాశ్రీగారు ప్రయత్నించుచున్నట్లు నరసింహరావుగారిచే తెలుపబడిన శ్రీశతావధాని కాశీ కృష్ణచార్యులుగారి సంభాషణ ముద్రాము మిక్కిలి ప్రశంసార్హము. సంభాషణలు క్లుప్తముగా ప్రచురింపబడియు, లోకోత్తరములగు విషయములను కాస్త్రమర్శాదతోను చమత్కారముతోను మిక్కిలి హృదయంగమముగ తూర్పారబట్టి, నూత్ర ప్రాయములగు నూత్నముల రూపమున అభినవన ప్రపాదునివంటి మహానుభావుని వాక్యములను స్మరింపజేయు నంతటిచాక చక్కముతోను, సమయస్ఫూర్తితోను నిండియున్నవి. నిజముగా ఇయ్యవి ఆంధ్రనాటకరంగమున ప్రతినిధుని హస్తమునందును ఉండితిరవలసిన ఉద్దగ్రప్రాయములని ఎవ్వరైన చెప్పకపోరు. "నాటక లక్షణమును ఒక్క పర్యాయము బహు నూత్నముగా కబళించిన..." అని ఒకపండితులన్నమాట ముమ్మాటికి నిజము. నరసింహరావుగారి నూచనను బట్టి అట్టి ఆంధ్రరాజమును తిలకించెడి యదృష్టము కొద్దికాలములోనే లభింపవచ్చును అవశిష్టములగు నంతముల నరసింహరావుగారి వంటి బుద్ధిమంతులు త్వరలో శ్రీ ఆచార్యులవారితో మాట్లాడి, సంభాషణల ప్రచురించినవో రావుగారికిని ఆంధ్రపత్రికవారికిని మేమెల్లరము మిక్కిలి కృతజ్ఞులముగా నుందుము. శ్రీ ఆచార్యులవారి పాదసేవ చేసి విషయముల గ్రహించు సావకాశము దూరస్థులగు మావంటి వారికి దుర్లభము. కాన వారి సహజ అసామాన్య వాగ్ధోరణియు చమత్కృతియు బీరువోకయుండునట్లుగా తద్వాక్యముధను నాటక కళా విమర్శనమున చొప్పించి నాటకకళకు మేల్కొలుపు సేయుదురని నా విజ్ఞాపనము.

మరియు రావోయెడి యాంధ్రసభలలో ననేకసభలు జరుగనున్నవని పత్రికలయందు వినుచున్నాము. దేవరత శర్మగారు మొన్న నూచించుచు ఆంధ్ర మహాసభ సకలకళాపరిపూర్ణ మగు శోభతో నలరవలయునని వ్రాసిరి. నేడు బహుభంగుల ఆంధ్రుని హృదయమును కదలించుచు ఆంధ్రునకు ప్రత్యేక చ్యక్తిత్వమును సంపాదించిన నాటక కళాభ్యుదయము లేనిది అట్టి విషయము సంభవింపజాలదు. పండితులు సహితము నాటక కళకు ప్రాముఖ్యము నొసగి దానిని బహుభంగుల సంస్కరించు విధానముల నాలోచించు చుంటుంటే వారి హృదయములు సహితము యీ విషయమున నాందోళన పడుచున్నట్లుల మనకు గోచరించుచున్నది. బుర్రా శేషగిరిరావుపంతులుగారు నెల విచ్చినట్లును నృసింహరావుగారు శ్రీకృష్ణన్నట్లును బ్రహ్మాశ్రీ వేదము వేంకటరాయశాస్త్రి, కాశీ కృష్ణచార్యులుగారవంటి పండిత శ్రేష్ఠులు నాటక కళాభిమానమును ప్రసరింపజేయుచు దీనికి సాక్ష్యము. పైయంతయులకన్న వివిధసభాసమ్యేళనము జరుగనున్న ఈసమయమున ప్రత్యేకముగా ఒకనాటకవిషయక మగుసభను గూడ కావించి మరికొన్ని యంతములను చర్చించి నిర్ణయించుట ముఖ్యకర్తవ్యము. ప్రత్యేకసభ గావించుట భారమని తోచిన ఆంధ్రమహాసభయందే ఇట్టి యంతములకు మంచి అవకాశమును నొసగుటకు తగ్గపండితులను నటులను ఆహ్వానమొనర్చి నరసింహరావు గారు నూచించినట్లు వేంకటరాయశాస్త్రిగారినిగాని కృష్ణచార్యులుగారినిగాని మరెవరినిగాని అన్యక్షతకు నిర్ణయించుకొనుట యుక్తము. ప్రస్తుతాంతమును బట్టి ఎవరు ఇట్టి విషయమునకు సుముఖులుగ నుందురో ఆది మనము విచారించి చేయుట యుక్తము శ్రీమాన్ జి. రాఘవాచారి, నాగరాజరావు, దొరసామి, వెదురుమూడి శేషగిరిరావుగార్లు మొదలగు నటప్రముఖులను ప్రత్యేకము రప్పించుట ముఖ్యము. కార్యదర్శులు పు. నూరికాశ్రీగారు బందరు వాస్తవ్యులగుటచేత ఇది కడు సులభము. ఆంధ్రసభను నటసభగా మార్చుటయే నాయాపాయని యపార్థము చేసికొనకుండురు గాక. నేను నరసింహరావు, దేవరత శర్మగార్లు ఉద్దేశ్యమునే స్పష్టపరచుచున్నాను. సకల కళాశోభితుడై ఆంధ్ర విజ్ఞానమూర్తి యగు సభాపతిని జాగ్రత్తగా నెన్నుకొనుటయే సభకు శ్రేయస్కరమని నా విన్నపము.

సక్సన్ దత్త చూర్ణము: పట్టు న్యాయుల ను పోగొట్టుటకు ఇదియే మంచి బోధము. 1 దశమ రూ 1-4-0.

టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి, నెం. 1, ఆలంగా త్తపిళ్లెపిడి, తిరువల్లికేడి, మదరాసు.

మెషిన్ రి అమ్మకము

దయ చేసి వివరములను వ్రాయుడు:—

Engineers, & Machinery Merchants, 8, Sembudoss Street, G. T. Modras.

కొత్త బిటిష్ బిల్లు లక్కి (కూడ్ ఆయిల్ ఎంజనులు 10, 17, 22 బి. హెచ్. పి. గలవి వున్నవి. ప్రతియొక్కటి 2 చక్రములతో అమర్చబడినది. 4, 8, 10, 13 & 15 బి. హెచ్. పి. గల బెట్టి ఆయిల్ ఎంజనులు. గావ్ బెడ్ 10 అడుగుల X 18 1/2 కొలతలోగలవు. మధ్యలో సింగిల్ స్క్రాప్ ట్రెన్స్మిషన్ గలవు. రీబిల్లు 8 బి. హెచ్. పి. 9 బి. హెచ్. పి. రిఫ్టన్ హోర్సన్న బి & బ్లాక్ స్టాక్ ఆయిల్ ఎంజనులు గలవు. బంగారు పనివారికి నగలవ రక్తలకు చాల ఉపయోగకరమైన రోలింగు, వైర్ మిల్లులుగూడ మావస్త నున్నవి.

డి. యల్. రాయ నాటక రత్నములు

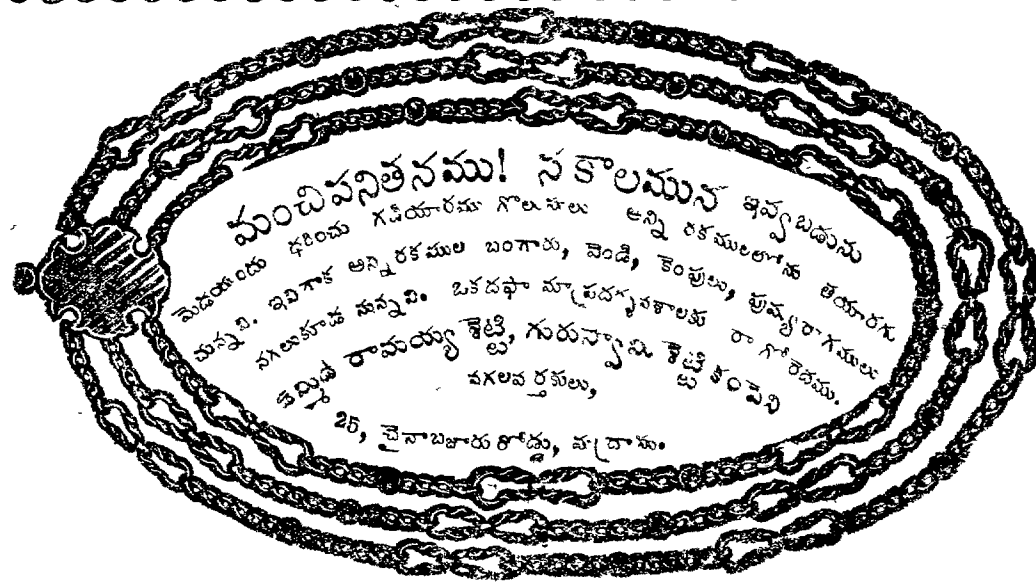
దుర్గాదాసు— సినిమాలో ప్రదర్శింపబడి ఆంధ్రుల హృదయము కొల్లగొనిన నాటకరాజ మిదియే. తెలుగునాటి నాటకరాజము వేరొకటిలేదు. రూ 1-4-0 మేవాడుపతనము— ఇదియు నట్టిదియే రూ 1-4-0 కాళిదాస భవభూతులు— నాటకములగుర్చిన చక్కని విమర్శనము రూ 1-0-0 ఆంధ్రరత్నాకరము. గుడివాడ, కృష్ణా.

నోటీసు

డి. యల్. శాస్త్రి అండ్ కో., ఇంజనీయర్స్, మెద్రాస్ 2278

మా కంపెనీలో చిరకాలము మేనేజరుగానున్న చల్లా లక్ష్మీవరసింహస్వామిగారును, క్యాంప్ బాన్సుగానున్న చల్లా పాపయ్యరాజు, నరసింహస్వామిగారును మా కంపెనీలో సంబంధము వదులుకొన్నారు. గమక, యంత్రాటినించి మా కంపెనీ తరపున వారలతోనే వ్యవహారములున్న జరపమాడదనియు, మా కివ్వవలసియుండు సొమ్ములు, ఆదర్శ వగైరాలను వారలకివ్వక, మా ఆఫీసుకు డైరెక్టుగానే పంపించవలయుననియు, వారల కిచ్చునెడల మేమంగీరించమనియు యిందుమూలముగా మా ఖాతాదార్లకును, యితరులకును తెలియపర్చడమైనది. డి. లక్ష్మీవతి శాస్త్రి, ప్రాప్రయిటర్.

మెద్రాస్, 31-7-25 సం||

సంబంధము బంగారును, నీను పెండిట్, మొదటిరకం పుష్కరము, కంపులకు పూచీనిచ్చెదము.

గుణములలో శ్రేష్ఠము! బహునందలి రకములన్నిటికంటె మేలైనది!! వెలలో నరసము!!

రాజే శ్వరీ

బొర కృష్ణబుచ్చి

చర్మవ్యాధులకు

వజ్రాయుధము

మొనపునర్తులు, అన్నిరకముల సబ్బులు కూడ దొరుకును. అన్ని స్థలములలో ఏజంట్లు కావలెను. ఆర్. ఆర్. సోపు అండ్ క్యాండిల్ వర్క్సు. బెజవాడ.

అభ్రకభస్మము

అమోఘమైన మందు సకలముగా 800 పుటములు వేయబడినది. శ్రీ ముక్త్యాలరాజావారి సంస్థానమున స్వీకృతయోగమున నై తయారుచేయబడినది.

దాని ఉపయోగమును గురించి స్వల్పపరకు విక్రయమునకుగూడ పెట్టినాము. మూత్రవ్యాధులలో బాగా పనిచేయును. దయచిటికె అనే బహుమూత్రవ్యాధిని పోగొట్టి, మూత్రములోనుండి తీపిపదార్థమును తీసివేయును. వేడిని, ద్రవ్యము, త్రయగమును బోగొట్టును. కఫరోగము లన్నిటియందు చాలా మంచిది. జ్వరదయోగములందు గూడ ఉపయోగింపబడినది. గొప్పగొప్పవారు పెచ్చియున్నారు. అపహింస శేషములచే నన్నివ్యాధులను గుదుర్చును. ఒకసారి వాడిమాడండి మీకే తెలుస్తుంది. ఉపయోగింపబడినది మందుతో పంపబడును. ఎక్కువగా కొనేవారికి ప్రత్యేకపు డ్రెస్సు. తులం 1 కి 5-0-0. అప్రెషన్:— మేనేజరు, ఆర్థర సాయనశాల, ముక్త్యాల, (కృష్ణాజిల్లా) 1226

దత్తమండల పట్టభద్రుల కావ్య సము

నిరుద్యోగ సమస్య విమర్శనము

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయముపై చర్చ

స్టాతముగూర్చి హితోపదేశము

దత్తమండల పట్టభద్రుల సాహస్యనియంత్రుల గత కవిత్వము సాయంత్రము గోఖలే భవనమునందు దత్తమండలముల యూనియన్ యజమాన్యమున సభ గావింపబడెను. పి. శివరావు గారు ర్యక్షత వహించిరి. సభ కరుణించిన ప్రముఖులందు రా. బి. టి. యస్. నరసింహాచార్యులు, స్టాతామ్, కె. కోటి రెడ్డి, వి. యస్. నరసింహాచార్యులు, పి. శేషాచలం, టి. యస్. మల్లేశ్వర్, జి. పుల్లారెడ్డి, వి. సి. యస్. కె. గురువారావు, వి. రామారావుగారు గలరు.

విందులతోడను, పి. రామారావు మున్నగు సంగీత శ్రవణముతోడను నాటి సాయంకాలము వివేచనముగ గడపబడినది. సభ జరిగినపిదప వి. వెంకటేశ్వరయ్యగారు (వి. వీ. టి. యల్) హాస్యరసభూయిష్టమున ఫార్సులచే సభ్యుల నానందపరచిరి.

అధ్యక్షులు

పి. శివరావుగారు తమకు గావించిన గౌరవమున కంతయు కృతజ్ఞతను చెప్పిరి. విద్యార్థుల సంబోధించి మీరెల్లరు విశ్వవిద్యాలయమున గడచి జీవితమున విశ్వమందు ప్రవేశింపవలెనని పేర్కొనిరి. విద్యార్థి దశయందు గాన్పించు స్వరూపములకును, మిగిలినవారిందు గన్పడు ఆకారములకును చాల అంతరముగలదు. పరీక్షలందు కృతార్థులగుటయందు చెక్కుడు ఆధిక్యములేదు. దీక్షియైనపిదపనే కక్షిదారునికష్టములు ప్రారంభమగుటలు జీవితమునందుండినపిదపనే మీరు పలుకవలయును.

నిరుద్యోగ సమస్య: సాంకేతిక విద్యాభివృద్ధి

ప్రస్తుతకాలమందెల్లర మనముల పీడించునది నిరుద్యోగ సమస్యయే. ప్రధానస్వాయత్తి గారు నడిపినటుల ప్రభుత్వోద్యోగముల యాసక్తిచే ధిమకొందవలెను. దేశమందలి స్వతంత్ర జీవనమునకు మార్గదర్శకులు కందు! ఎల్లరును స్వాయత్తులుగ నుండిన ఇనుమంతయు ప్రయోజనముండదు. స్వాయత్తువాది పరీక్షలలో నెట్లు గులభిసాధ్యముగావున దానిని జేపట్టవలెను. ఇంజనీరింగు నైపుణ్యము మున్నగు నంశములు కష్టములని వాని నిరసించరాదు.

దత్తమండలములందు ఉపాధ్యాయులు, డాక్టరులు దక్షిణదేశములలోని స్వదేశీయులకైనవారు. ఓవరుసీయరులు సో అసిస్టెంట్లు ఇన్స్పెక్టరులు ఇతరజిల్లాలవారి కావున ఆలోచనను పూర్తిగా విస్మరించలేదు. సమాజములో నలయుకళాకాలాలు లేనందుచేతనేమి మీరు దత్తమండలములందలి దారిద్ర్యముచేనేమి, ఏకాగ్రహముచేనేమి దత్తమండలములందు ముఖ్యముగ ఉన్న తీవ్రద్య సంతృప్తికరములేదు. పట్టభద్రుడైన దత్తమండలవిద్యార్థి విజ్ఞానముందు కళాకళలత్యయనందు ప్రతిభను గాంచలేకున్నాడు. కావున మీరెల్లరు ఉత్తరస్కారులందును, తమిళజిల్లాలవారి తోడను సరిసమానముగ నిలిచి అభ్యుదయమును గాంచ బ్రయత్నించవలెను.

పిదప ఆంధ్రమునందు కన్నడమందు స్వాగతపద్యములు చదువబడెను.

విద్యాస్వరూపము

కాకా రామచంద్రరావుగారు:—పట్టభరీక్షయందు కృతార్థులైన విద్యార్థుల సుపన్యాసకులు ప్రథమమున ఆభివేదించిరి. విద్యవలన లాభముల నుగ్గడించుచు సామాన్యమానవుని కంటె విజ్ఞానమును పుద్గిపరచునదియు, ధనమును, యశస్సును రాజగౌరవమును. లోకమాన్యతను గలుగజేయునది విద్యయే యని పేర్కొనిరి.

విద్యార్థిదశను గడచి మానవజీవితమందు ప్రవేశించి ఏమిటిని జేపట్టియున్నను, ఏప్రాంతమునందున్నను మీ, సంఘభావము. కష్టములందు సామర్థ్యాతి జూపునట్టియు, సాఖ్యముల గాంచి సంరక్షింపగల మీ సంఘభావము. మీ మనమందు చర్మదా నెలకొనియుండవలెను. దత్తమండలము లితిరజిల్లాలకు విజ్ఞానమందు వెనుకబడియున్నవని నే నంగీకరింపజాలను. తమప్రతిభను ప్రకటించుటకు అవకాశములు పెక్కు లభింపకపోవచ్చునని ఎట్టి శాఖయందైనను ఇతర జిల్లాల నివాసుల కేమాత్రమును నునవారుతీసిపోరు. విద్య ఒకస్వరూపముగానున్నది.

ఆంధ్ర పత్రికా సంవత్సరాది సంచిక

ఎప్పటి తీరున రాజోపు 'లక్షయ' సంవత్సరాది సంచికను బ్రకటింపజోపు చున్నాము. అందు సారస్వత, సాంఘిక, రాజకీయార్థికాది విషయములకు సంబంధించిన వ్యాసములు ప్రకటింపబడును. తాము పూర్వమువలెనే దయతో నమూనాములగు తమ వ్యాసములతో సంచిక నలంకరించి మాయుద్యమమునకు దోడ్పడ బ్రార్థితులు.

ఈ సంచికయందు విషయవిభాగమును గావించి యేవిభాగమునకు సంబంధించిన వ్యాసముల నావిభాగమునందే ముద్రించి ఉగాదినాటి కాంధ్రుల కర్పింపఁ దలచినాము. నియమితకాలమునకుఁ బూర్వమే వ్యాసము లన్నియు మాకుఁ జేరినఁగాని విషయవిభాగమును గావింప ననుకూలము గానేరదు. సంచికాముద్రణ మారంభించినపిదప బంపు వ్యాసములను సంచికయందఁ జేర్చుటకు వీలుండదు. కావున వ్యాసములు 1925 నవంబరునెల 15-వ తేది లోపల మా కందవలెను. ప్రతి వ్యాసమునను 'సంవత్సరాది సంచిక' అని వ్రాసియుండవలెను. వ్యాసములును, వానికి సంబంధించిన చిత్రములును, ఇతర చిత్రములును సంపూర్ణ వివరణములతో నియమితకాలమునకుఁ బూర్వమే మాకుఁ బంపుదురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు,

ఆంధ్ర పత్రికాధిపతి.

పేమందు, భగవంతునియొక్కయు మాతాపితరులయొక్కయు భక్తియును, భూతదయాదాక్షిణ్యములను, గలుగజేయును. ప్రాపంచికముగ ధనము నొసంగును.

స్టాఫ్ సెలెక్షన్ బోర్డు

పిదప ఉపన్యాసకులు స్టాఫ్ సెలెక్షన్ బోర్డువారి పరీక్షలను గురించి మాట్లాడుచు పట్టపరీక్షయందలి తేరిన విద్యార్థులకిట్టి పరీక్ష అనవసరమున అగౌరవమునని పేర్కొని తమ ధనమును శక్తిని ధారపోసి వి. వీ. పరీక్షయందు కడతేరిన పిదప నిట్టి అమర్యాదకరమునెలెక్ష్ కన్ పరీక్షయందులు యుక్తము గాదనిరి. ధనవంతులు ప్రభుత్వ వేతనములలో సంతృప్తి నొంది తమ మూలధనమును బెట్టుబడి లేక యుండుటచే దేశదారిద్ర్య మధికమగునని పలికిరి. దత్తమండలములందలి ప్రస్తుత పరీక్షలలో గ్రామ్య జీవితము గడపుట సంభవమనిరి. బ్రాహ్మణాబ్రాహ్మణ సమస్య జాతి యందు విభేదములు గల్పించుట కేర్పడినదియు, అట్టి భేదములవలన గొప్ప యనర్థము వాటిల్ల గలదని పలికిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మనవసరము

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ స్థాపన యుక్తమైన పనిగాదు. మదరాసు రాజధానియందెల్ల ప్రాముఖ్యము వడసిన నగరము. రాజధానియందలి ముఖ్యపట్టణము లన్నిటిలో సంబంధము గలిగియున్నది. సౌకర్యముల అధికముగ నున్నవి. అట్టిచో నొకవేళ విశ్వవిద్యాలయ విధానమందు లోపములున్నను సవరించుకొన దగునుగాని దానిని పీడి ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించుటచే సంఘభావ మంతరించునని పలికిరి. ఆంధ్రులకును, కన్నడ దేశీయులకును, దాక్షిణాత్యులకును, మళయాళులకును ప్రత్యేక ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయములు స్థాపించుటచే జాతి భేదములు నృద్ధియై కలతలు బయల్పడెదల గలవు. విశ్వవిద్యాలయమందు మాత్రముగ గరపబడవచ్చు పారిశ్రామిక సాంకేతిక విద్యలు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమందే నేర్చునటుల ఏల ఏర్పాటు చేయరాదో చెలియకున్నది.

కావున ఈ విషయమై రాజధానిని భిన్నభిన్నములుగ విడదీయరాదని విన్నవించుచున్నాను. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ స్థాపన అనవసరము. పిదప ఉపన్యాసకులు ప్రవేశపరీక్షవరకైనను దేశభాషయందే విద్య గలపబడవలెనని పలికిరి.

నిరుత్సాహము గావలదు!

స్టాతాముగారు:—హర్షధ్వనులు చలగ నుపన్యాసజేదిక నధిరోహించి యువజనోత్తేజకరముగ నుపన్యసించిరి. ప్రభుత్వోద్యోగములు లభింపవనియు జీవనము గడువజాలదనియు పలువిధములగు కారణములచే ఉన్నత విద్య వడయుటకు నిరుత్సాహములు గాజోకుడని ప్రథమమున విద్యార్థులకు హెచ్చరిక గావించిరి. ప్రపంచమునందెల్లెడల నాగరికత వ్యాపించి దేశ దేశములకు పరస్పరము పోటీ జరుగుచున్న ఈ శతాబ్దమందు ప్రపంచపరీక్షకుల సరయక కనులు మూసికొని యుండుట వాంఛనీయమా యని ప్రశ్నించిరి? కార్యదీక్షిత సత్స్వభావము గలిగి ధైర్యముతో మహాగంధీర సమద్రమందు దుమికినను ఎన్ని యాటంకములు గల్గినను ఎదురీది గమ్యస్థానమును జేరగలరు. మీ యాశయన్నూర్తి బడయ నెంచినచో నూతన పరీక్షకుల కమ గుణ్యముగ నూతనేత్సాహముతో జీవితమునందు దుమికుగల నవయావములే యుండగోరెదరా? లేక 50 సం॥ లకు పూర్వపు పరీక్షకుల వాంఛించెదరా? భారతవర్షము ప్రపంచ మందగగణ్యత వహించి విశాల దృక్పథముతోడను, నూతనాభ్యుదయముతోడను విరాజిల్లుచున్నది. అట్టి ఆభివృద్ధికి మీరెల్లరు సంసిద్ధులు గ నుండవలెను.

ప్రభుత్వోద్యోగములకొరకై నిరుత్సాహములుగాక తమ ధైర్యములతో మీ యాశయన్నూర్తికై కృషిసలిపి సఫల వనోరథులు గండు!

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము:

దత్తమండలముల శ్రేయమునకే

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము విషయముతో దత్తమండలములవారి వాదప్రతివాదన లెలులున్నను ప్రభుత్వమువారి కీ విషయమందు నేనెట్టి సలహా గావించినను దత్తమండలముల విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనవలన శీఘ్రముగ ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయము చేకూరగలదను సంపూర్ణ విశ్వాసముచే గావించియుంటిని. స్క్రీము కార్యరూపము దాల్చిన ఇతర తెలుగు జిల్లాలలోనాటు దత్తమండలములను సరిసమానముగ విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానము స్థాపింపబడగలదు. నేడువస్థసిందిన వారు తలచినటుల జయప్రథము గాకబోయినను దత్తమండలముల యభివృద్ధికి తోడ్పడగలదను సదుద్దేశముతో నీవిశ్వవిద్యాలయ ప్రయత్నము గావింపబడినదని తెలియగోరుచున్నాను. మీ భావిభాగ్యోదయము నాశించుచు నాయుపన్యాసమును ముగించుచున్నానని పలికిరి.

కె. గురువారావుగారు (బల్లారి) ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము వలన బల్లారి నివాసుల కెట్టి యుపయోగము లేదనియు కావున బల్లారి మున్నగు జిల్లాలను ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము నుంచి వేరుజేయవలెనని పలికిరి.

ఓ. పుల్లారెడ్డిగారు

భారతదేశమందు వి. సి. యస్. పరీక్షయందు కృతార్థులై ఇంగ్లండున కేగినను ఓ. పుల్లారెడ్డిగారు (చిత్తూరు) మాట్లాడుచు ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యసిద్ధాంతమును తాము విశ్వసించజాలమని పలికిరి. ఏహేతువుచేసిననేమి దత్తమండలములు ఇతరజిల్లాలకు వెనుకబడియున్నవనట యధార్థమే. వానిని పెంపొందింపజేయు భార మియువజనసమాహమమైగలదు. వేర్వేరు ప్రాంతములందలి ప్రజలెల్లరును అనోన్యాభివృద్ధికి తోడ్పడగల సమయమురాగలదు. విద్యార్థికులు దేశశ్రేయమునకు పాటుబడగలరు.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయముపై కొందరపన్యాసకులు నిర్మాక్షిణ్యముగ మాట్లాడిరి. మనదేశమందెల్లెడల భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములుగ వేర్వేరుభాగము లేర్పడవలెను. ఆ సిద్ధాంతము ననుసరించియే ఒకేభాష మాట్లాడువారి కెల్లరకు ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయ మవసరము. అట్టి విశ్వవిద్యాలయస్థాపనకు మనము సంరక్షింపవలెను. దత్తమండల విద్యార్థులు ఇతరజిల్లాలవారి తోనాటు ఉన్న తీవిద్యాభివృద్ధి బడయవలెను. (హర్షధ్వనులు)

అగ్రతములు సభను ముగించుచు దత్తమండలముల విద్యార్థులు నిరుత్సాహత గాంచ న న స ర ము లే ద ని యు దత్తమండలములు నిర్మాగ్యదేవత కాలవాలమైనను శక్తివంతమైన పాటుబడిన దేశ మున్నటికిరాగలదనియు, పల్ని స్టాతాము గారు దత్తమండలముల యభివృద్ధికి గావించిన సేవను గొం యాడిరి. స్టాఫ్ సెలెక్షన్ బోర్డు పరీక్ష లావశ్యకములనిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

నుగూర్చి మాట్లాడుచు కావనసభయందు దీవిషయములో నెల్లరునొక సమాధానమునకు రాగోరుచున్నారనియు, దత్తమండలములకు ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానము లభించుటకు విల్లునందేర్పాటు గలదనియు, ఈవిల్లువలన దత్తమండలముల కేమాత్రము లాభముగలిగినను నయ్యది స్టాతాముగారి పరీక్షను ఫలితమనియే పల్కి, విద్యార్థి బృందము నాశీర్వదించిరి.

అగ్రతములకు వందనములతో సభ ముగింపబడెను.

అధ్యక్షులు

నూతన పట్టభద్రులకు స్వాగతము

అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యగారి హితవచనము

నూతన ఆంధ్ర పట్టభద్రులను సన్మానించుటగాను, చెన్నపురి ఆంధ్రవిద్యార్థి సంఘమువారు, గత శనివారము కలెటటు హాలునందు అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యగారి యధ్యక్షత క్రింద సమావేశమైరి. సభ్యులకును, అతిథులకును శుభాకాంక్షలతో విజృంభితములగునట్లు నడవడము నూతన పట్టభద్రులకు కొన్ని హితవచనములునుడువును సుపన్యసించెను.

అధ్యక్షుడు

ప్రపంచమునందు చాల కష్టములున్నను, సంతోషము అనందముగూడ చాల గలదనియు, అందుచే ప్రపంచము, నివాస యోగ్యమైన దనియు అధ్యక్షుడునుడివెను. ప్రపంచమున నుఖజీవ నము గడపుట కుపాయము మనుష్యులచేతులయందేగలదు. అవిషయమును దెలిసికొని ప్రతివారును, కృషి జేయవలెను. మనిషి, తనయొక్కనికొరకే గాక, ఇతరులకొరకుగూడ జీవించుచు నేవ యొనర్చుచుండుటచే చాల అనందమును సౌఖ్యమును అనుభవించును. మనుష్యులు సహనశక్తిని గలిగియున్నయెడల, ప్రస్తుతము వారసుభవించుచున్న కష్టములు, చింతలు వారిని బాధించజాలవు. తరువాత నధ్యక్షుడు, జాతీయభావమును గురించి నుడువుచు, యువకులయందు కులద్వేషభావ మెక్కువ గాన్పించుటలేదని జెప్పి అందుకు తమ సంతకమును వెల్లిబుచ్చిరి. సాంఘిక ద్వేషభావమే జాతీయతాభివృద్ధికి ఆటంకము. అందుచే నట్టి భావమును తొలగించుకొనుటకు యువకులు ప్రయత్నింపవలెను. అట్టి భావములను తమదరికి రానీయకుండ అప్రమత్తులై కాపాడుకొనుచుండవలెను.

ఇతరుల ననుకరించుచుండుట, ప్రస్తుతము యువకులందెక్కువ గాన్పించుచున్నది. ఇది గొప్ప దుర్గుణము. ఇది వేషభావలయందుమాత్రమే గాదు. సంస్థలయందు నిర్మాణములందును గూడ ఇతరుల ననుకరించు స్వభావము మననాయకులందుగూడ వ్యాపించియున్నది. మీకు మీయందును, మీకు సంబంధించిన వానియందును ఎక్కువ విశ్వాస ముండవలెను.

ప్రస్తుతము పరిపాలక సంస్థలందు, సంస్థయొక్క యంత్ర నిర్మాణమునందెక్కువ విశ్వాసము నుంచుచున్నారు. ఇది పోయి యంత్రమును నడపు మనిషియందెక్కువవిశ్వాసము నలవలదుమనకుటకు ప్రయత్నింపవలెను. అదిలేకపోవుటచే ప్రస్తుతము పరిపాలకసంస్థలయందు త్రము చాల చిక్కులుగా నిర్మింపబడుచున్నవి. ఇందుకు ప్రస్తుతవిశ్వవిద్యాలయ కాసనమే ప్రబలనిదర్శనము. ఇంతమాత్రమున సంఘనిర్మాణమునందు జాగ్రత్త అవసరము లేదనుటలేదు. సంస్థలయంత్ర నిర్మాణమునందుకంటె వానినిదేవువారి నెక్కువ విశ్వాసపాత్రులుగ నొనర్చవలెనని నాయభిప్రాయము.

ఆంధ్రులయందు దాక్షిణ్యభావము వుండవలసినదానికింటె నెక్కువగుచున్నది. ఎవరైనచచ్చి ఏమైన నడిగినపుడు లేదు అని జెప్పజాలరు. అదిగొప్పగుణమేగావచ్చును. కాని ప్రపంచమున జీవించుటగాను, అనుసరమైనపుడు మర్యాదగలేదు అని జెప్పగలకే క్రినిగూడ మనము సంపాదించవలెను. సాధ్యమైనంతవర కితిరులకు సహాయమొనర్చవలెను. కాని అదేసమయమున ఇతరుల మనస్సునొవ్వకుండ లేదు. అని జెప్పగలిగియుండవలెను.

మీరేయేవుత్తులందు ప్రవేశింపదలచుకొనినను, ఆవుత్తియందగ్రస్థానమునందుటకు ప్రతివారును కష్టపడి పనిజేయవలెను. ఇందుకు గట్టిపట్టుదల నలవరుచుకొనవలెను. అట్టి పట్టుదల యున్నయెడల జీవితాదర్శమందు సఫలమగుట కెట్టి యనుమానమునుండనక్కరలేదు. కాని ఇట్టిపట్టుదల, కృతనిశ్చయము, కష్టపడి పనిజేయుట, తమిళసోదరులందుకంటె ఆంధ్రులందు చాల తక్కువగు గాన్పించును. తమిళసోదరులందుగల ఈగుణమును ఆంధ్రులవరుచుకొనవలెను.

నెంటునే వృత్తియందు విజయమందవలెనను ఆతురత, యువకులందెక్కువ గాన్పించుచున్నది. కాని త్వరితముగ విజయమంది యొన్నత్యమునకు వచ్చుట చాల అపాయకరమును విషయమును గుర్తించవలెను. అట్టివిజయము, ఔన్నత్యము చిరకాలము నిలువదు. క్రమక్రమముగా మెల్లగా సంపాదించిన విజయము శాశ్వతముగనిలచియుండును. అచిరకాలములో సఫలమైనవారు బలముగ నిలువబడజాలరు. మొదట మీవృత్తియందు తిండికి సరిపోవునంత ఆదాయముతో నంత్యప్రీతితో కృతనిశ్చయముతో క్రమక్రమముగా వచ్చుట కెట్టిపట్టుదలతో నుండుట యనునది ఆంధ్రులందు లోపించియున్నది. ఆరంభకాలత్వ మధికము. దేశమునందేకొత్తయద్యమును వచ్చినను, దాని నత్యుత్సాహముతో నలంబించి పనిజేయుట కాంక్షలు ప్రభవము. కాని కొంతకాలమైన తోడనే, దానియందు పట్టుదలనువదిలి వేరొక యద్యమునునకు వెళ్లేదరు. రామమోహనరాయ బ్రహ్మచార్యద్యమును జూచినను స్వరాజ్యోద్యమమును జూచినను మరి యేయద్యమునును జూచినను ఈవిషయము స్పష్టమగును. ఉద్యమముల తుదివరకు నిర్వహించుకుండ వదిలివేయు స్వభావమును పోగొట్టుకొనుటకు గట్టి ప్రయత్నముల నొనర్చవలెను. ఈప్రయత్నమున మనము విజయమందిన యెడల చాల కొన్నత్యమునకు రాగలమునుట కెట్టి సందేయమును లేదు.

సర్ ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడుగారి నభినందించుట

ది|| బి|| సర్ ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడుగారు వైశుఖాన్సలరుగ నెన్నుకొనబడినందుల కభినందించుచు, పురాణంభట్ల కామేశ్వరరావుగారి రాకతీర్థానము సుపాదించగా నత్యుత్సాహముతో నంగీకరింపబడెను.

ఏనుగులను వేటాడుట (మోంచునట్లు గార్డియను)

సాధారణముగ అన్నిచోట్ల నుండనిజంతువులను మృగములను చంపవలయునను ఉత్సాహము వేటగాండ్రుండుట సహజము. ఈకారణమువల్లనే అన్నియో చక్కనిపక్షులు మృగములు నశించుచున్నవి. ఆకాతులకే మోసము వాటిల్లుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికాలో నీటిగట్టము, అంటిలోవులు వేటగాండ్రువారితో నవి. గొరిల్లను వేటాడుటకూడ విపరీతముగనున్నది. కాని ఈ మృగజాతి అంతమొందకుండుటకు బెల్జియమువారు కొన్నికట్టు దిట్టములు గావించియున్నారు. నేటాలునందుకూడ కొంతప్రదేశమును ప్రత్యేకించి అచ్చట వేటాడుటను నిషేధించుటకై ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఈప్రయత్నములు చురుకుగ జరుగవలయును. లేకున్న గొప్పమృగజాతులేశించిపోగలవు. దక్షిణాఫ్రికాలో ఏనుగులను వేటాడుటకు వేటగాండ్రు గొప్ప ఉత్సాహమును చూపుచుండురు. ఏనుగులులేని దక్షిణాఫ్రికా చంద్రుడు లేనిరాత్రివలె కళావిహీనమైయుండును. సృష్ట్యాదినండి ఈప్రదేశమున ఏనుగులు త్వచ్చగ విహరించుచున్నవి. వేటగాండ్రువారి నుండి ఈఏనుగులను తప్పించి జాతికే మోసము కలుగనివిధమున తన ఏర్పాటులు చేయుట అవసరము. నాగరికులమని విజ్ఞులను వారికిది ప్రధానకర్మముకదా?

విచిత్రజననము

గోదావరిజిల్లా అప్పనపల్లిలో ఒక ఆవునకు 14-8-25 శుక్రవారము పగలు 12 గంటల 30 నిమిషములకు ఒకకోడె దూడ రెండు శిరస్సులున్న, 4 నేత్రములున్న, 4 చెవులున్న, కల్గి జన్మించియున్నది. జన్మించినతరువాత ఒకగంటసేపు మాత్రమే సజీవముతోనుండి తరువరి చనిపోయెను అని ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

బీజే బండ్:—నీరైపోయిన పిర్వమును గట్టిపరచుటకు లోకప్రసిద్ధి జెందినది. స్వప్నమందుగాని మాత్రముతోగాని పిర్వము స్థితిమగుచున్న యెడల తక్షణం నిలిపివేయును. ముసలితనమును, నల్లనకత్తెమును తొలగించి యౌవనమొనగును. ఎంతెబుహీనుని కయినను రెండుగంటలలో సరములకు బుమ్మనిచ్చి సంసారసుఖము అనుభవించునట్లు జేసి సంతానవంతులగజేయును. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మాత్రలు నీ|| 1-కి 2-0-0. వి. పి. చారి వేరు.

ఆర్యవైద్యశ్రమం, 13, బైరాగిమఠంపేథి, మద్రాసు.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నాకరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుతగ్రంథము కొద్దిరోజులవరకు వెల 3-0-0. 2046 శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి ప్రిన్సిపాల్ అండు సీనియర్ డాక్టరు, విజవాడ.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(24-8-25)

జవుళినరకులు

ఇరువదిగజముల "పిన్" ధరలు
కారికకొమ్మలు—22 X 22 మార్కెటుమార్కు (ఎ) రు 10-6 (బి) రు 11-10. సరాసరిరకము. రు 10-3.
కారికకొమ్మలు—22 X 22 వేరు రకములు (బి) రు 11-4 సరాసరిరకము. రు 10-2.
తెలుపుముల్లు—1703 రు 15-8; గ్లాస్ 9000 రు 15-4; ఎల్. ఎల్. 78 రు 11-4; ఇ. సి. 78 రు 11-12; 7578 రు 13-6; 9978 రు 11-4; 88-888 రు 16-4; బి. సి. 78 రు 11-8; 880 రు 11-2; 2903 రు 10-2; 8978 రు 11-4.

నూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పౌనులకట్టు) —టూక్రీ రు 6-7; చలన రు 7-14; పచ్చగుట్టు రు 10-0; పడన రు 9-8; కాళి రు 9-13; సవరన రు 9-6.
40 నెంబరు జపాను (పదిపౌనుల కట్టు) —నక్షత్రము రు 13; భూగోళము రు 12-8; నీలసూత్రము రు 12-5.
60 నెంబరు సీమ (5 పౌనులకట్టు) —; అడక తెర రు 19-8; నెమలి రు 19-10; "గేట్" రు 18-10; గొడ్డలి రు 11-9; గడ్డిబండి రు 11-9; ఎద్దు గడ్డి సూత్రము రు 11-9; సింహమువేటకాడు రు 11-8; పెనలు రు 11-8.
60 నెంబరు జపాను (పదిపౌనులకట్టు) — భూగోళము రు 18-5; నీలచేప రు 21-8.

లోహములు

ఇనుము:—బెల్జియను చట్టకొమ్మలు ఒక బారమునకు రు 30;
ఇత్తడిరేకు:—ఇంగ్లీషు రు 270; జర్మను (శిట్ మెన్) రు 268; రాగిరేకు రు 284;
టిన్ రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేన్ ఒకటికి) రు 20;
కళాయిపెంకురేకు:—24 "గేట్" 6" 7" 9" రు 15-0; 8" రు 15-4; 10" రు 15-8;
సిమెంట్
పీపాకువెల:—గిల్డింగ్ హామ్ చెయ్యిమార్కు రు 11-12; నార్వే ఆవుమార్కు రు 10-8; "బెన్-జేక్" రు 11-0; జర్మని నెమలి రు 10-8; తాళముచెయ్యి రు 9-10;
రంగులు

హౌండ్ డువైట్ పీపాధర
అలిజరైన్:—20% ఆవుమార్కు రు 72; 20% తొట్టి కృష్ణాడు రు 74; 20% సింహము రు 78; 20% నాలు గడ్డిములు రు 71.

"బైక్రామేట్ హౌటామ్" హౌండ్ డువైట్ ధర 38-4. చక్కెర

జావాసిద్ధమునరకు మూట ఒకటికి ధర రు 30-14. వాయిదాధరలు:—నెట్టెంబరు రు 29-12; అట్టెంబరు రు 29-14; నవంబరు రు 29-14; డిసెంబరు రు 29-14;

వేరుసెనగ పవ్వలు

ఇంగ్లీషు పుట్టికి గిడ్డంగిధరలు:—"మిషిన్" రు 62, రు 68; సాదా రు 58.

మార్కెట్ సేధరలు:—"మిషిన్" పౌను 25-5; సాదా పౌను 24-10;

ఆముదపుగింజలు

164 పౌనుల బస్తా గిడ్డంగివెల రు 18-10.

వేరుసెనగనూనె

"గానుగ" రు 183; "నెస్" రు 180;

ఆముదము

రు 120; (గానుగధర)

పదును చేసినతొలు రతి 1 టికి

	మొదలు	వరకు
గొట్టపాట్లెలు (మధ్యరకం)	రు 2 13 0	రు 3 0 0
" ("ప్రైమ్")	రు 3 1 0	రు 3 4 0
తెల్లమేక (మధ్యరకం)	రు 2 2 0	రు 2 8 0
" ("ప్రైమ్")	రు 2 8 0	రు 2 11 0
ఎద్దుతోలు 8 మొదలు 8 1/2 రతిలు)	రు 0 15 9	రు 1 0 2
" (మట్టువాడం)	రు 0 15 3	రు 0 15 0
" (బెంగుళూరు 8 మొదలు 8 1/2)	రు 1 0 0	రు 1 0 7
" (విజయనగరం)	రు 1 0 3	రు 1 0 9
" (ఏలూరు)	రు 1 0 9	రు 1 1 0
" (తేల్లికై నరకము)	రు 1 1 6	రు 1 2 0
గేదెతోలు	రు 0 10 0	రు 0 10 2
గేదె దూడతోలు	రు 1 0 3	రు 1 1 3
అవు దూడతోలు	రు 1 9 0	రు 1 10 0

తంజావూరు బ్రాహ్మణేతరుల మహాసభ

ఓ. తనికాచలం శెట్టిగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

చెన్నపురి మునిసిపలు ఎన్నికలు

నేను అవజయము గాంచినవిధము

తంజావూరు జిల్లా బ్రాహ్మణేతరమహాసభ 5 వ సమావేశము ఈనెల 22 వ తేదీ శనివారము తంజావూరులో జరిగెను. రాత్రి బహుదరు ఓ. తనికాచలం శెట్టిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. అధ్యక్షులు కీర్తి శేఖరెన్ బ్రాహ్మణేతరనాయకులగు పర్. పి. త్యాగరాయ శెట్టి పర్. అహమదు తిలీ మర్క-గారు, పక్కిరు ప్పావమిశ్రి మున్నగువారను ప్రశంసించి, ఎక్కియ్యటిపు కాన్సిలు ఫభ్యులగు నియమింపబడిన ఖానుబహదరు ఉస్మాను సాహేబు గారిని అభినందించి ఇట్లు పన్నుసించిరి.

బ్రాహ్మణేతరులు రాజభక్తి

పర్. పి. త్యాగరాయ శెట్టిగారి మరణానంతరము మనము సమావేశమగుటకు ఇదియే మొదటిసారియము. చెన్నపురి యందు మునిసిపాలిటీ ఎన్నికలు జరగుచున్నవి. ఫలితము బ్రాహ్మణేతరుల కొంతమాత్రము తృప్తికరముగ లేదు. సక్రమాభ్యర్థి కొరవారు ఎన్నికలయందు అవజయము గాంచిరి. విపరీతమున, మార్పులు కోరు స్వరాజ్యపక్షపు అభ్యర్థులు విజయము గాంచిరి. మహాయుధసమయమున బ్రాహ్మణేతరపక్షమువారు ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడుచు రాజభక్తిని ప్రకటించుచుండిరి. ఇతర రాజకీయ కక్షలవారు ప్రభుత్వవిధానమునందు గొప్ప మార్పులు జరుగజలయునని తీవ్రమున ఆందోళనము కొనసాగించుచుండిరి. అసహాయోన్యము సమయములందు దేశమునందలి అల్లరుల నణచుటకై ప్రభుత్వమువారు గాదించిన ప్రయత్నముల కన్నిటికిని మనపక్షమువారు తోడ్పడుచుండిరి.

ప్రభుత్వమువారి వైఖరి

ఇంతవరకు బ్రాహ్మణేతరుల చెమకచిక్కి యుండిరి. పన్నులను చెల్లించువారు బ్రాహ్మణేతరులైనను ఉద్యోగములను గౌరవములను బ్రాహ్మణుల బహుభవించుచున్నారు. బ్రాహ్మణేతరులు మంత్రులగు నున్నాడుకదా ఇట్టి విపరీతములు అంతయునందున పలువురు లేనిది. ప్రభుత్వోద్యోగములలో బ్రాహ్మణేతరులకు తక్కువ ప్రాతినిధ్యముండవలయునను తీర్మానములు శాసనసభయందు దామోదించబడెను. ఈ తీర్మానముల కనుగుణముగ ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరవులను కూడ ప్రకటించిరి. కాని ఈ ప్రభుత్వపు టాక్టరువులన్ని లాభము కలుగలేదు. మీదు మిక్కిలి బ్రాహ్మణుల ఉద్యోగులు తమక్రిందనున్న బ్రాహ్మణేతరులపై ద్వేషము పూని వారికి ఇబ్బందులను కలుగజేయ మొదలిడిరి. జిల్లా కలెక్టరులు బ్రాహ్మణులగు శిరస్తదారులకు వస్తులే యున్నారు. ఇంక బ్రాహ్మణేతరులహక్కు లెట్లు ఆచరింపబడును?

ఈవిధమున బ్రాహ్మణేతరుల హక్కులు గమనింపబడ నందున రాష్ట్రమున అసంతృప్తి వ్యాపించుచున్నది. మంత్రులు తమ అధికారములను నుపయోగించి పరిశీలనల చక్కలెట్లులేదని చెప్పలు కనకాశేషేర్పడుచున్నది. యుధసమయమునందును మంత్రులకును ప్రభుత్వమువారికిని తోడ్పడినందులకు బ్రాహ్మణేతరులకి దియేనాపల మని ప్రశ్నలు అడుగుబడుచున్నవి. స్వపరిపాలనము కావలయుననియు, బ్రిటిషుసంబంధముండగూడదనియు ఆందోళనము జరిపిన సంఘములవారే అప్పుడు ఇప్పుడు గొప్ప ఉద్యోగములందున్నారు. రాజభక్తి తో కూడిన మనవిషయమై మంత్రులుగాని ప్రభుత్వమువారు గాని ఏమిచేసిరి అను ప్రశ్నకు జవాబుచెప్పటకు వీలులేకున్నది.

అరవసోదరుల హక్కులు తిరస్కరింపబడుట

ప్రజలలో ఏర్పడిన అసంతృప్తి కిది కారణము. ఇంక 2 ద్వారానులలో కూడ అసంతృప్తి జనించుటకు కొన్ని కారణములున్నవి. మంత్రులచవు లన్నియు ఆంధ్రులకే ఇవ్వబడెను. 1928 సంవత్సరమున అరవసోదరులయందు దసంతృప్తి అధికముగ నుండెను. బ్రాహ్మణులన్నీరు తుడుచుటకో యన రాష్ట్రపు పక్షిణి కొనయందున్న రిలైగుడు డిప్యూటీకలెక్టరు మంత్రుగ నియమింపబడెను. జీవితకాలమంతయు ప్రభుత్వోద్యోగమునందున్న వరిని మంత్రుగ నియమించుట ఉచితమా అని కొందరు ప్రశ్నించిరి.

ప్రభుత్వోద్యోగమునందున్నవారు కాక మంత్రులదనికి పన్నులేన అ సభి కారులు ద్రావిడదేశమునందొక్కతైనను డి రకసభాయితా అని పలువురు ప్రశ్నించిరి. శాసనసభయందు ద్రావిడులే అపోజిషను వర్గమునకు చేరినందున ఈమంత్రులు మునుముగా ద్రావిడులను తృప్తిపరచలేదని చెప్పవలసి యున్నది. మంత్రులపట్ల విశ్వాసములేదను తీర్మానము వోటింగు ద్వారా నానాచయము బలపరచుచున్నది.

క్రమక్రమముగ అపోజిషనువర్గమువారిసంఖ్య అధికము

యందెను. మొదటి శాసనసభయందు బ్రాహ్మణులే అధికముగ అపోజిషనువర్గమునందుండెడివారు. ఈసభ యందు బ్రాహ్మణేతరులలో అనేకులు అపోజిషను వర్గమునందు చేరిరి. ప్రజలయందున్న అసంతృప్తిని ఆధారముగ గైకొని అపోజిషనువర్గమువారు జస్టిసు ప్రతిష్ఠను అంగత్రొక్క ప్రయత్నించుచున్నారు.

లీకమీషను - సన్నుల భారము

శాసనసభవారు మంత్రుల సహాయముతో ఖర్చులను తగ్గించిరిగాని ఒక మిషనువారి సలహాలనుసరించి అంగ్లయోద్యోగులు ఎక్కువ మొత్తములను సొందుచున్నారు. దీనితోపాటు హాస్టెస్, ట్రిగ్రాఫు చార్జీలు అధికముగనున్నవి. ఉప్పు పన్ను తగ్గలేదు. ఇవంతయు బ్రాహ్మణేతరుల మంత్రులను సన్నియని బ్రాహ్మణులు స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రజలకు చెప్పి మోసపుచ్చుచున్నారు. మంత్రులకు సంస్కరణచట్టము ననుసరించి స్వతంత్రించి పనిచేయుటకు సంపూర్ణాధికారము లేదు. ధనము లేనందున అభివృద్ధిచూపుటకు వీలు లేకున్నది. సైన్యాధ్యక్షాఖ వారి చయాదాక్షిణ్యములకు మంత్రులు లోబడియున్నారు. ఉన్నతోద్యోగము లన్నిటికీ ఇచ్చు అధికారము గవర్నరుగారిదని కొత్త సిద్ధాంతము ఏర్పరుపబడినది. ఈ విధమున మంత్రులు బ్రిటిష్ కిలేక యున్నారు.

స్వరాజ్యపక్షమువారి ప్రచారము

పర్ త్యాగరాయ శెట్టిగారి మరణానంతరము బ్రాహ్మణేతరుల విభేదములు అంతమొందినవి. అందుపై బ్రాహ్మణులు క్రొత్తయత్నములను పన్నిరి. శాసనసభ యొన్నికల యందుగాని మునిసిపలు ఎన్నికలయందుగాని తాము విజయము గాంచుటకు కాలగెను ఖిలాఫతు స్వరాజ్య సిద్ధాంతములను అధారముగ గైకొనిరి. అధికసంఖ్యకులగు బ్రాహ్మణులను అభ్యర్థులగు నిశి బ్రాహ్మణేతరులకు కన్నీళ్ళు తుడుచుటకోయన అనామధేయులగు బ్రాహ్మణేతరులను కూడ కొంతమందిని అభ్యర్థులగు నిలుపుచుండిరి. ఈ విధమున బ్రాహ్మణుల వోట్లను సంపూర్ణముగ వారు పొందగలరు. ఇంక బ్రాహ్మణేతరుల వోట్లను పొందుటకై చెయ్యి అవధములను చెప్ప ప్రజలను స్వరాజ్యపక్షమువారు మోసపుచ్చుచున్నారు. బ్రాహ్మణేతర పక్షమువారు ప్రభుత్వమువారి చేయిందలి కీలుబొమ్మలనియు, తమకు వోట్లుయిచ్చిన బాను గారికి మహా తృ గాంధీ గారికి వోట్లు ఇచ్చినట్లుననియు చెప్పుచున్నారు. అభ్యర్థి ఎంతవీచప్రవర్తన చేసిన అతనికి వోట్లుఇచ్చుట గాంధీమహాత్మునకు వోట్లుఇచ్చినట్లు. బ్రాహ్మణేతరుల హక్కులవిషయమై ప్రభుత్వమువారు తగ్గలేద వహించుట లేదనియు, తాము అధికారమునకు వచ్చిన ఈ ఇబ్బందలన్నియు అంతమొందగలవనియు వారుచెప్పుచున్నారు. ఇకను జస్టిసుపార్టీ దూషణకు మితములేదు. కార్పొరేషను పరిపాలనమునకు సంబంధించిన లోపములన్నియు జస్టిసుపక్షమువారికి ఆగోపింపబడుచున్నవి. విద్యా గౌరవప్రతిష్ఠలులేని అభ్యర్థులను స్వరాజ్యపక్షమువారు నిలుపుచున్నారు. వంగరాష్ట్రమునందును మధ్యపరగణాలయందును స్వరాజ్యపక్షమువారు చేసినపనులను మనముచూచియే యున్నాము. విధ్వంసనమే వారి ఉద్దేశము మన రాష్ట్రమున అల్పసంఖ్యకులగు బ్రాహ్మణేతరులు మాత్రమే స్వరాజ్యపక్షమునందు చేరియున్నారు. స్వరాజ్య పక్షమున అధికసంఖ్యకులు బ్రాహ్మణులే. అన్ని పక్షములకు ఐకమత్యే మేర్పడవలయునని వీరు చెప్పుచున్నారు. వీరి మాటలకును చేతలకును ఎంతభేదమున్నదో చూపెదను.

చెన్నపురి మునిసిపలు ఎన్నికలు

చెన్నపురి మునిసిపలు ఎన్నికలలో నన్ను ఓడించుటకు స్వరాజ్యపక్షమువారు వారినాయకుడును శ్రీమత్ శ్రీనివాస అయ్యంగారు ఏ విధమున కుట్ర పన్నిరో కొంత వివరించెను. ప్రధమమున సింగారజేలు శెట్టిగారిని క్రత్యభ్యర్థిగ నుంచిరి. కాని శ్రీనివాసఅయ్యంగారు జాతీయవాదులైనను బ్రాహ్మణులు. విభేదములను కలుగజేసి ప్రతిపక్షుల నోడించు విషయమై తెలిసి టేలుగులవారు. నాడివిజనులో 1112 మంది వోటులు లున్నారు. వీరిలో 275 మంది బ్రాహ్మణులు నన్ను ఓడించవలయుననిన బ్రాహ్మణుని ప్రత్యభ్యర్థిగ నిలుపుట యే ఉచితమని వారుతీర్మానించిరి. అప్పుడు ఈ 275 వోట్లు గట్టిగ వారికి లభించును. ఎన్నిమాటలు చెప్పినను బ్రాహ్మణులు చేపలుపట్టువారి జాతికిచేరిన సింగారజేలు శెట్టిగారికి వోట్లు నివ్వరని అయ్యంగారు గుర్రెగిరి. బ్రాహ్మణ వోటుల బజ్జా సత్యనారాయణగారిని నాకు పోటీగనుంచెను. సింగారజేలు శెట్టిగారు మననగోపలనాయకిగారి విజయ అభ్యర్థిగ నియమింపబడెను. ఈ డివిజనులో బ్రాహ్మణ వోటుల సంఖ్య 70 మాత్రమే.

ఈ ఎన్నికయందు బ్రాహ్మణుల వోట్లన్నియు బ్రాహ్మణులకే ఇవ్వబడునని బహిరంగముగ చెప్పబడుచుండెను. కాని పలువురు బ్రాహ్మణులు కార్పొరేషనునందు నేను చేసిన పనిని ప్రశంసించుచుండిరి. రాజకీయవిషయములందు ఎన్నిభేదము

లున్ను కార్పొరేషను ప్రతినిధిగ నేనే యుండవలయునని వారి కుత్సాహమున్నట్లు కనబడుచుండెను. పన్నులను తగ్గించు విషయమునందును అట్టిలు అధికారము వోటులందువరకు కలిగింద విషయమునను నేనెంతయు పనిచేసితిని. ఇట్టి పరిశీలులో బ్రాహ్మణులందరు నాకు ప్రతికూలముగ సహ్యతులని చెప్పదరని నేను తలవలేదు నా అభ్యర్థిత్యమును బలపరచుచు డివిజనుయందలి పెద్దమనుష్యులొక ప్రకటనము గావించిరి. ఈ ప్రకటనమున 19 మంది బ్రాహ్మణులు చేవాలుచేసిరి. కాని స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రతి బ్రాహ్మణుని చేరి బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులకు ఓట్లనిచ్చుట విపరీతముగ నుండునని బోధించిరి.

ప్రతిదినము డివిజనులో స్వరాజ్యపక్షమువారు సభలు జరుపుచుండిరి. నాకు వోటునిచ్చుటకు వాదానమిచ్చినను తప్పు లేదనియు, నాబండిలో పోలింగు నేపముకువచ్చినను తప్పు లేదనియు అసభలయందు శ్రీనివాసఅయ్యంగారు వారి అనుచరులు బోధించుచుండెరి. పోలింగు దినమున 911 మంది వోటులు వోట్లుఇచ్చిరి. వీరిలో 649 మంది నాబండ్లలోనే వచ్చిరి. నాకు వోట్లు ఇచ్చినట్లుగ వాదానమిచ్చియుండిరి. కడకు నాకు 388 వోట్లుమాత్రమేవచ్చెను. అనగా మిగిలిన వారందరు స్వరాజ్య పక్షపు నాయకులు బోధించిన విధమున నాబండ్లలోనే వచ్చి నాకు వాదాన మిచ్చి స్వరాజ్య పక్షపు అభ్యర్థికివోట్లు నిచ్చిరి. వీరిలో బ్రాహ్మణుల సంఖ్య 108. ఎంతమాసమునకు వీరు పాలుపడినది మీరు గ్రహింపవచ్చును. ఇట్టిమోసమునకును నైచ్యమునకును స్వరాజ్యపక్షము వారు పాల్పడుచున్నారు.

“రాజకీయ బ్రాహ్మణుని సమ్యుభోక్తుడు”

బ్రాహ్మణులలో కొంతమంది మాత్రమే నాకు వోట్లు నిచ్చిరి. వారికి నందనము లర్పించుచున్నాను. ఇతరులు నాకు పూర్వమిచ్చిన వాదానములకు విరుద్ధముగ సత్యనారాయణగారికి వోట్లుఇచ్చిరి. రాజకీయ బ్రాహ్మణుని సమ్యుభుక్తుడు అని తేల్చేమైన మన నాయకుడు చెప్పుచున్నమాటలు సత్యమైనవని నేను స్పష్టముగ గుర్రెగిరితిని. సాంఘికస్వరూపములందు బ్రాహ్మణులెంత సరసముగ ప్రవర్తించుచున్నను బ్రాహ్మణేతరునకిని బ్రాహ్మణునికి పోటి వచ్చినపుడు న్యాయాన్వాయములు ధర్మాధర్మములను పాటింపక బ్రాహ్మణునికే సమ్యుతుల నొసగెదరు. పైకి ఎట్లు కనుపడినను బ్రాహ్మణులందరు అతివాదులని కీ|| శే|| నాయరుగారు చెప్పుచుండెడివారు. ఈకాలమున బ్రాహ్మణులందు స్వరాజ్యపక్షమువారేని చెప్పవచ్చును. ఎన్నికలలో బ్రాహ్మణేతర అభ్యర్థులెరువురు పరాజయము గాంచిరి. నాలుగు ఎన్నికలయందును స్వరాజ్యపక్షమువారు గెలుపొందిరి. ఈవార్త వివగానే ప్రభుత్వకార్యదర్శిలలో నొక డను బ్రాహ్మణుడు సంతోషము నాపుకొన జాలక గంతులు వైచెనట. జస్టిసుపార్టీ అభ్యర్థులలోడిపోయినందులకు బ్రాహ్మణోద్యోగులు ఇతరులు ఏవిధమున ఉన్నాంనుచున్నారో దీనిని జట్టి తెలిసికొనవచ్చును.

ఇంక డివిజనులో జరిగిన అల్లరులను జొర్రస్యమునకు మితములేదు. నాకు వోట్లు ఇవ్వ తలచిన వారిని భయపెట్టుచు ఆకాశరాముని జాబులు పంపబడెను. ఒక బ్రాహ్మణమిత్రుడు నాకుబంకి ఇచ్చుట కుదేగించెను. అట్లు చేసిన బండి ధ్వంసము చేయబకునని సంతకము లేనిజాబు అతనికి పంపబడెను. ఇంక భజలకు ఉత్సాహములకు అంతము లేకుండెను. యవరాజు వచ్చినప్పుడు జరిగిన అల్లరులు జ్ఞాపకమునకు వచ్చెను.

ప్రతి సభయందును జస్టిసుపక్షమువారు దూషింపబడుచుండిరి. జస్టిసుపక్షమువారు ఉద్యోగముల నాశించువారని చెప్పబడుచుండెను. స్వరాజ్యపక్షమువారికి దేశసేవయే ప్రధానమని చెప్పబడెను. కడచిన సంవత్సరపు ఎన్నికలలో మువ్వరు మహమ్మదీయులను స్వరాజ్యపక్షమువారు అభ్యర్థులగు నుంచిరి. ఈ సంవత్సరము ఒక్క మహమ్మదీయునుకూడ అభ్యర్థిగలేదు. పదిమంది అభ్యర్థులలో నలుగురు బ్రాహ్మణులుగ నున్నారు. ఎన్నికల సభలలో మహమ్మదీయు లధికారులగు మాట్లాడుచున్నను ఒకమహమ్మదీయ అభ్యర్థి కూడ లేకుండ విపరీతముగ నున్నది కదా!

శ్రీనివాసఅయ్యంగారు:—కార్పొరేషను అభ్యర్థులు

ఈ సంవత్సరము బ్రాహ్మణాభ్యర్థుల సంఖ్య అధికముగ నుండుటకు కారణమేమి? సమయము వచ్చినపుడు తాను కార్పొరేషను అభ్యర్థుడగుటకు అనుకూలముగ వోట్లు నిచ్చువారిని శ్రీనివాసఅయ్యంగారు అభ్యర్థులగు నిలుపుచున్నారు. తనమాటవిని కాన్సిలుగుపనికి రాజీనామ ఇచ్చి తాను ప్రవేశించుటకు అంగీకరించు అనుచరులను అయ్యంగారు అభ్యర్థులగునిలుపుచున్నారు. ఎట్టి జాతిమతభేదములు లేక, ఉద్యోగ గౌరవవాంఛ లేక కలకాలము దేశభక్తితోనే తా మింపని చేయుచున్నట్లు స్వరాజ్య

శ్రీధనామ సం భాద్రపదమాస శుక్ల సోమవారము. ప్రభులు ఇంతవరకునే ప్రాంతాధిపతులను మరచివేసి నమ్మజాలను 1919 సంవత్సరమున ఎక్కివట్టిపు కాన్సిలరు పదవిని గవర్నరు గారు తన కిష్టలేమని అయ్యంగారు అదృష్టము జనరలు పదవికి రాజీనామ ఇచ్చినవిషయము ఎవ్వరు మరచియుండరు శ్రీకాళా శ్రీనివాస అయ్యంగారే తమిళనాడు స్వరాజ్య పక్షాభిమాని యగు డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడిగారిని ప్రాసిక్యూటు చేయుటకై పూనుకొనిరి. న్యూఢింజియా ప్రాసిక్యూషను కేసు జరిపిరి. మంత్రివర్గము కోరి సర్ త్యాగరాయశెట్టిగారి సహాయము నపేక్షించిరి. ఈ ప్రయత్నము విఫలముకాగానే ఆపాజి మనునాయకు డయ్యెను. ఏమిదని చేయజాలక తన శాసనసభ్యత్వమునకు రాజీనామ ఇచ్చిన ఈ శ్రీమానే ఇప్పుడు స్వరాజ్య పక్షమునకు నాయకుడై స్వరాజ్యసంపాదనమునకు పూనుకొని యున్నాడు. స్వరాజ్యమునగా బ్రాహ్మణరాజ్యము అప్పడీ శ్రీమానే రాజకాగలదు భజనలయందును ఉత్సవములందును వీరు ముందుగ వచ్చుచుండెదరు. కాని అల్లి జరుగునప్పుడు వీరి బాడ కనబడకుండుట ఆశ్చర్యకరములేకదా.

బ్రాహ్మణేతరుల విజయము

ఆగస్టు 8 వ తేది పిమ్మట ఒక వారముదినములకు మరి మూడు దివిజనలలో ఎన్ని కలు జరిగెను. ఈ వారము దినములలో స్వరాజ్య పక్షము వారి మోసము సంపూర్ణముగ వెల్లెబ్బబడెను. ఇతరదివిజనలయందలి బ్రాహ్మణేతరులు బ్రాహ్మణుల కుట్రలను గుర్తెగిరి. ఇరువురు బ్రాహ్మణేతరులు స్వరాజ్యపక్ష అభ్యర్థులనోడించిరి. పంచములు ఆదిద్రావిడుల బ్రాహ్మణులమంటలువని మోసపోక బ్రాహ్మణేతరులకే వోట్లునిచ్చిరి. తననాయకుడగు గాంధీమహాత్ముని వలె తానుమాడ ఆస్పృశ్యతానివారణకు పాటుపడెదనని శ్రీ మానుగారు చెప్పినమాటల నెవ్వరు లక్ష్యపెట్టలేదు. స్వరాజ్యపక్షమువారి నీచకార్యములలో నొకదానిని గురించి ప్రత్యేకముగ చెప్పవలసియున్నది. 20 దివిజనలో ఎన్నికలదినము మధ్యాహ్నము 11 గంటలకు స్వరాజ్యపక్ష అభ్యర్థికి 410 వోట్లువచ్చెననియు జప్తినుపక్షపు అభ్యర్థికి 180 వోట్లు వచ్చెననియు కరపత్రములు నగరమునందంతయు పంచిపెట్టబడెను. వోటరులను మోసపుట్టుచేసిరి.

శాసనసభ ఎన్నికలు

చెన్నపురి ఎన్నికలు విషయమై నేను అధికముగ మాట్లాడుటకు కారణమేమనిన త్వరలో శాసనసభ ఎన్నికలుజరుగనున్నవి. బ్రాహ్మణులమోసములకు బ్రాహ్మణేతరు లొంగిపోకూడదని మోహరించుటకే జప్తినుపక్షమువారి బలమును తగ్గించి అధికారమును తమవరకు గావించుకొనుటకు బ్రాహ్మణులు స్వరాజ్యపక్షము కాంగ్రెసుపక్షంతో కృషిసలుపుచున్నారు. కావున మనముమాడ శ్రద్ధవహించి పనిచేయుట అవసరము. ఇంక రాష్ట్రములందు స్వరాజ్యపక్షమునా రేవిధమున పరిపాలనమును సమీపజేసిరో గుర్తెగి మనము బాగదూకలై యుండవలెను. ఇంతవరకు మన రాష్ట్రమువారు మంచిపేరు సంపాదించినారు. సంస్కరణములు ఈ రాష్ట్రమున చక్కగ పనిచేసిరి ఉన్నతో ద్యోగులు బ్రతుకుమంత్రులు పొగడియున్నారు. ఈగౌరవమును మనముకాపాడుకొనవలెను.

పార్టీ నాయకత్వము

పార్టీ నాయకుడు మంత్రిగయ్యుండుట ఉచితముగ లేదు. ఏలయిన కొన్ని కొన్ని సమయములందు పార్టీ నాయకుడు పార్టీవారికి వ్యతిరేకముగ శాసనసభయందు ప్రభుత్వమువారితో కలసి వోట్లనిచ్చునలసి యుండును. ప్రభుత్వమువారివ్యప్తికిని ప్రజల లక్ష్యప్తికిని భేదమున్నపుడు మంత్రిప్రభుత్వ సభ్యుడగుచే పార్టీ నాయకుని ధర్మములను నిర్వహింపజాలడు.

పానుగలు రాజుపై దాడి

పరిపాలన విషయములందు భారతీయులకు అనుభవము కలుగజేయుట సంస్కరణముల ఉద్దేశములలో ఒకటిగ సంస్కరణ శాసనమున నూనింపబడినది. రాజప్రతినిధులు, గవర్నరులు ఎక్కివట్టిపు కాన్సిలరులు ని సంవత్సరము లే ఉద్యోగమునందుండెదరు. 10 సంవత్సరములలో ఈ సంస్కరణములు మారకుండుటచే మంత్రులు కూడ 5 సంవత్సరముల కన్న ఎక్కువకాలము ఉద్యోగమునందుండుకూడదని చట్టవిరూపు లుద్దేశించినట్లున్నట్లును. శాసనసభకాల పరిమితి 5 సంవత్సరములే యగుటచే మంత్రులు మూడు సంవత్సరములకాలము ఉద్యోగమునందుండుట ఉచితము. ఇంకను వారు ముగించవలసినపనులన్న మరెందు సంవత్సరములు ఎక్కివట్టిపు కాన్సిలరులు తదితరులతోపాటు అధికావసర 5 సంవత్సరములుండవచ్చును. ఈ విధమున మంత్రులు కోరుచున్న పార్టీయందలి యువకులకు మంత్రివర్గ పొందు అవకాశ మేర్పడును. పార్టీయందుతానుహముగూడ యుండును.

మంత్రులపై మరియొక తప్పు చెప్పవలసియున్నది. స్టాపునెలకనుబొద్దు నియామకము పార్టీవారికి అసంతృప్తి కలుగజేసింది. బ్రాహ్మణేతరసభ్యుల సహాయముతో హిందూ ధర్మాదాయముల శాసనము శాసనసభయందు దామోదించబడినది. 5 గురు కన్య వనరులలో ఇరువురు బ్రాహ్మణులు నియమింపబడిరి, అధ్య

క్షులప బ్రాహ్మణులు. శాసనము ననుసరించి బోర్డు కార్యాలయము నంతయు బ్రాహ్మణులతో నింపెను. మంత్రుల అధికారము నందున్న ఇతర శాఖలయందుకూడ బ్రాహ్మణ ఉద్యోగలసంఖ్య అధికముగనున్నదను కంప్లెయింటులు పెరిగిపోవుచున్నవి.

మంత్రులు మారినగాని పరిస్థితులు చక్కబడవని బ్రాహ్మణేతరులే చెప్పుటకు అవకాశమేర్పడినది. ఇది పొరబాటు. ఎదుటనున్న చేనులో పచ్చిక బాగున్నదని పశువులుతలచుట సహజము. కాని ఆచేనుమాడ ఈచేనువలెనే యుండును.

నేతటి దాపరికములేక మనస్సునందున్నదంతయు చేప్పితిని. ఏలయిన స్వరాజ్యపక్షమువారి మోసమునకు బ్రాహ్మణేతరులు లోబడకూడదని సకాలమున మోచ్చిరికను తెలుపవలయునని నాఉద్దేశము. ఈ రాష్ట్రమున స్వరాజ్యమునగా బ్రాహ్మణరాజ్యము. కావున బ్రాహ్మణేతరులు తమ భేదములను మరచి తమపక్షమును బరబరచుకొనవలెను. తమన్న ఈ స్వరాజ్యాంగ దోషమున మునిగిపోగలరు.

వాతావరణసితి

1925 సం ఆగస్టునెల 24-వ తేది సోమవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	జూలై నెల 1-వ తేదినుండి వర్షము	జూలై నెల 24-వ తేదినుండి వర్షము
గోపాలపురం	44.96
విశాఖపట్టణము	91.0	79.9	...	11.70	87.09
కాకినాడ	89.8	77.7	...	28.91	89.09
మచిలీపట్టణము	90.7	77.8	...	18.65	41.59
కర్నూలు	90.0	72.4	0.04	10.75	26.01
బళ్లారి	91.9	72.4	...	1.96	20.51
కడప	92.7	77.7	0.05	15.51	81.28
నెల్లూరు	97.1	79.8	0.10	7.85	87.99
మద్రాసు	96.8	77.3	...	9.41	50.74
కడపలూరు	94.5	77.4	...	12.97	52.94
నెలము	96.5	73.7	...	8.59	89.80
కోయంబూరు	86.7	70.1	...	8.54	22.29
తిరుచనాపల్లి	98.5	78.8	...	10.95	83.18
నాగపట్టణము	97.8	82.6	...	4.07	54.98
మధుర	98.2	76.8	...	10.29	83.58
పాంబో	97.0	78.9	...	0.26	37.00
తిరునల్వేలి	1.64	28.84
తిరువేండ్రము	82.7	76.6	...	18.98	64.51
కొచ్చిక్	85.2	76.1	0.02	54.94	114.51
కాలికట్టు	86.8	73.1	1.05	90.46	117.16
మంగళూరు	86.3	75.0	0.09	110.87	125.68
దెంగునూరు	81.7	64.8	0.18	8.64	35.87
మేర్కాకర	68.4	62.0	1.13	86.56	125.46
కొడైకనాల్	67.4	51.2	...	18.61	62.18

సర్కారులు:—గోపాలపురంనుండి సంగతులు తేయలేదు. మేఘములు చుట్టుముగనున్నవి. విశాఖపట్టణములో ఆర్ద్రత తక్కువ. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగ నున్నది.

బళ్లారి:—బళ్లారిలో చినుకులుకుడెను. మేఘములు పలచగనే యున్నవి. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగనే యుండెను.

కర్నూలు:—నెల్లూరు మద్రాసులలో చినుకులు పడెను. మేఘములు ఒకమోస్తరుగ నుండెను. నెల్లూరులో ఆర్ద్రత తక్కువ. మద్రాసులో పగటివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

రాజధాని:—అంతటను ఎండ బాగగ గాయవచ్చును. అచటచట చినుకు లుండవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. యు. సాఫూరు, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

ఆయుధశాసనముక్రింద కఠినశిక్ష

జాంసీవార్తయొకటి యిట్లుచెప్పుచున్నది:—కాంగ్రెసు సంస్థ కార్యదర్శి పండిత కృష్ణగోపాలశర్మపై ఆయుధశాసనముక్రింద తేబడిన రెండుకేసులలో నెవన్యుజుస్టిస్ సంవత్సరములు, 18 నెలలును కఠినశిక్ష విధించెను. (అ. ప్రె.)

పానిపట్టు హిందూ మహమ్మదీయ వైషమ్యములు

లాల్ బజపతిరాయగారి హితోపదేశము
లాహోర్, ఆగస్టు 22—లాల్ బజపతిరాయగారి సంపాదకత్వమున వెలువడుచున్న పీపిల్ అనువారు ప్రత్యయందు పానిపట్టు హిందూ మహమ్మదీయ తగవునుచిరించి వాయుమదుకాణములను దెరచి హరితాశము విరమింప నలసినదని హిందువులకు హితబోధ చేయబడెను. ఇట్టి సంభవములు చాల నష్టమును గల్గించును. రాజకీయభయమున కేతగాయదాలు మిగుల ప్రతిబంధకములు మానవుడు తప్పజేయకుండునా. అధికారు లేల తమ తప్పు నంగీకరింపరాదు. తాము తప్పుచేయజాలమని వారేలభావింపవలయును. తమ తప్పుబిచ్చుకొని విషాదకరమగు నీ తగాయదా నేల బరిష్కారము చేయరాదు. నిజముగతప్పు గావించినవారిని బట్టుకొనుటకు ప్రయత్నించుట ప్రతికూలమే గూడ నది. అట్టివానిని బట్టుకొని సమీపమునదలి చెట్టునకుగట్టిమెత్తగదన్నవలయును. (అ. ప్రె.)

జైలులందు వర్గ విభేదములుండరాదు

సంయుక్తపరగణా శాసన సభ తీర్మానము
లక్నోపురం, ఆగస్టు 22:—సంయుక్తపరగణా శాసనసభ నేడు తిరిగి సమావేశమయ్యెను. జైలులందలి శ్రేణిలను కనికరముతోను, ఆధునిక అభిప్రాయముల ప్రకారముగను ఆదరింపటకుగాను జైలునిబంధనలను సంస్కరించుటకు యొకసంఘమును నియమింపవలయునని సిఫార్సు గావించుచు చేయబడిన తీర్మానమేకగ్రీనముగ ఆమోదించబడెను. సర్వవిభేదములను జూపుటకు నీయబడు ప్రత్యేకపు సౌకర్యములు, ఆచారములు యంతటినుండి విరమింపవలయుననియు, మరేము, వర్గము, తరగతిమొదలగు భేదములు లేకుండ ఎల్లశ్రేణిలకును సమానముగ న్యాయముచేయవలయుననియు తీర్మానమందు సిఫార్సుచేయబడెను.
ఈమొంబరును, జైలుశాఖ వ్యవహారములను నడపునట్టి యువకు మహమ్మదాబాదుమహారాజాగారిని చర్చయందు సభ్యులు ఉగ్రుడించిరి. వీరి పరిపాలనకాలమున జైలు పరిపాలనయందు సంస్కరణములు బ్రవేశపెట్టబడెను.
తీర్మానమును దొరతనము బ్రతిపడించెను. శ్రేణిలు వేరు వేరు జీవనపరిమాణములకు జెంది, ఆలవాటులందు భేదములుగల వారై యుండుటచే ముఖ్యముగ ఆహారము, బట్టలయందు విభేదములు జూపవలసివచ్చునని దొరతనము చెల్లెను.
సోమవారమునాడు శాసనసభ తిరిగి సమావేశమగును. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయ సంస్కరణ సంఘము

రిపోర్టు ప్రకటించబడెను
సాల్ నెట్టికి విశ్వవిద్యాలయము మార్చవలదని సిఫార్సు చేసెను
బొంబాయి, ఆగస్టు 13—బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయ సంస్కరణ సంఘముయొక్క నివేదిక ప్రచురింపబడెను. బొంబాయి నగరములో సంబంధమును దగ్గించునగాన విశ్వవిద్యాలయమును నగరమునుండి సాల్ నెట్టికి మార్చవలదని సంస్కరణ కమిటీ సిఫార్సు గావించెను. అంతయుగాక ప్రకృతముందు గల స్థానముచుట్టును గల భూములను, భవనములను సంపాదించి విశ్వవిద్యాలయము కేంద్రీకరింపవలయునని కమిటీ సిఫార్సు గావించెను. పునహాయందు నూతన విశ్వవిద్యాలయ ము స్థాపించుటకు తరుణమునుకూలముగనున్నదని కమిటీ సిఫార్సుచేసెను. పాంథిక, రాజకీయ, ఆర్థికశాస్త్రములలో వార్తాప్రతికానిర్యాపణము పట్టభద్రులందు తీర్చులెనవారికి గరవుటకు నొక ప్రణాళిక తయారచేయబడెను. ప్రతిసంఘముయొక్క తేదములనుగాపాడుటకు నెలెంబుభయందు ఎన్నుకొనబడిన ప్రతినిధులు విస్తారముండవలయునని కమిటీయొక నూతనవిశ్వవిద్యాలయ విధానమును నూచించెను. కమిటీ నిరూపించిన నూతనలక్ష్య సాధనము రూ. 18,81,000 లును, 77 లక్షలు ఆదాయమును స్వయంము ఆగును. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

బెజవాడ కేంద్రస్థానముగ నుండవలెను

బెజవాడ మునిసిపాలిటీవారి తీర్మానము

బెజవాడ మునిసిపలు సంఘమువారి క్రింది తీర్మానమును గావించిరి:—

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

బెజవాడ కేంద్రస్థానముగ నుండవలెను

బెజవాడ మునిసిపాలిటీవారి తీర్మానము

బెజవాడ మునిసిపలు సంఘమువారి క్రింది తీర్మానమును గావించిరి:—

“ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు బెజవాడను ప్రధాన కేంద్రస్థానముగ నుంచవలయునని ఈసంఘమువారు ప్రభుత్వము వారిని కోరుచున్నారు.”

అధ్యక్షుడు ప్రభుత్వమువారికి పంపిన లేఖ

ఈ తీర్మానములో మాడ అధ్యక్షుడు అయ్యచేవర కాశీ శ్వరరావుగారు ఈక్రింది లేఖను జతపరచి ప్రభుత్వమువారికి పంపిరి:—

విజయవాడ ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు ప్రధాన కేంద్ర స్థానముగ నుండవలయునని నా మునిసిపాలిటీవారు గావించిన తీర్మానమును పంపుచు ఈక్రింది విషయములను తెలుపుచున్నాను.

విజయవాడ చారిత్రాత్మికముగ నగరము. కృష్ణానదికి ఎడమవైపున అనగా పూర్వము అమరావతి విశ్వవిద్యాలయము విరాజిల్లినవైపుననే యున్నది. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు పూర్వము. అనేక రాజ్యములు మరుమండలముగా విజయవాడ ప్రాముఖ్యము లెగినది. కాని ఇటీవల కైల్వే సౌకర్యమువల్లను వ్యాపారమువల్లను గొప్పనగర మైనది. ఆంధ్రదేశమునకు మధ్య నున్నది. చక్కని నీటిసప్తము విశాలముగ విహారప్రదేశములు ఆరోగ్యకరముగ కీర్తిస్థితి యందులచే బెజవాడ అన్నివిధముల విశ్వవిద్యాలయపు కేంద్రస్థానముగ నుండుటకు అర్హమై యున్నది. గొప్ప కైల్వేజంక్షను అగుటచేతను, కృష్ణా డెల్టా హెడ్ క్వార్టరు అగుటచేతను విజయవాడ గొప్ప వ్యాపారాభివృద్ధికి అనుకూలముగ నున్నది.

సర్కారులకు, దత్తమండలమునకు నిజము రాష్ట్రమునకు బెజవాడ సమాపముగ నున్నది. ప్రభుత్వమువారు బెజవాడ నొక కేంద్రస్థానముగ నేర్పరచ సంకల్పించుకొన్నట్లు తెలియుచున్నది. అట్లు కాక ఈనగరము ప్రధాన కేంద్రస్థానముగ నుండవలయునని మునిసిపలు సంఘమువారు కోరుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు ఈ కోరికను అంగీకరించిన ఈ విషయమున వారి కన్నివిధముల తోడ్పడుటకు మునిసిపలు సంఘమువారు సంసిద్ధులై యున్నారని వారిపక్షమున తెలుపుచున్నాను.

ఒకపౌరసభ

బెజవాడలో గురువారంరాత్రి గొప్ప పౌరసభ జరిగెను. రావుబాదరు కె. గోపాలకృష్ణయ్యగారు అధ్యక్షతనహించిరి. అధ్యక్షుడు బెజవాడ కేంద్రస్థానముగ నుండవలయునని వాదించుచు కడచిన శాసనసభయందు ప్రభుత్వమువారు గవర్నరు బెజవాడనే ప్రధానస్థానముగనుంచ ఉద్దేశించిరియు ఇప్పుడు బెజవాడ మాక్కులు తీరస్కరింపబడుట ఆశ్చర్యకరముగ నున్నదనియు చెప్పిరి.

కె. యస్. రామచంద్రరావుగారు బి. ఎ. బి. యల్ విషయమై మాట్లాడుచు మంత్రిగారు బెజవాడ ప్రాచీనచరిత్రను ప్రాముఖ్యమును పాటించక రాజమహేంద్రవరము విశాఖ పట్నముపై దృష్టి సాగించెననియు బెజవాడ విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానము కాకున్న అది ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయముగ నుండదనియు చెప్పిరి.

ఎ. గురుమూర్తిగారు విశాఖపట్నం రాజమహేంద్రవరమునందలి ఆనారోగ్యకరముగ పరిస్థితులను వివరించిరి. బెజవాడ యందు కేంద్రస్థానముండుట అన్ని జిల్లాలవారికి అనుకూలముగ నుండుననిటి. శేషచలరావుగారు మాట్లాడిరి.

పిమ్మట ఈ క్రింది తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ ఆమోదింపబడెను.

గౌ. సర్ పాత్రోగారి ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ బిల్లునందు బెజవాడ విశ్వవిద్యాలయపు ప్రధానస్థానముగ చేర్చబడవలయునని సభవారు తమ ఆక్షేపణలను తెలుపుచు బెజవాడ నొక కేంద్రస్థానముగ నేర్పరచవలయునని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.”

ఈ విషయమై శాసనసభలో తన కృషి సరిపె బిల్లును సవరించుటకై జిల్లాప్రతినిధి యగు కె. డి. సామ్యులుగారు పని చేయవలయునని మరియొక తీర్మానము ఆమోదింపబడెను. ఈ తీర్మానమును దాగు తివిక్రమరావుగారు రుపపాదించుచు ప్రభుత్వమువారు ప్రజల కోరికలకు లొంగునట్లు తీరవిధమున పనిచేయవలయుననిరి.

పిమ్మట 14 మంది సభ్యులతో ఒక ఉపసంఘము ఏర్పరచబడెను. ఆందోళనము జరుపుటకు తగు ఏర్పాటులను ఈ ఉపసంఘమువారు చేసెదరు. గవర్నరుగారికి విధామంత్రిగారికి శాసనసభ్యులు మహాజరులు పంపుటకు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. (స్వకీయ విలేఖరి)

మహాపాపకాత్తలు

ప్రమాదకరమగు స్త్రీమరణము

20 ఏండ్ల స్త్రీ శనివారము ఘోరమృత్యువుపాలయ్యెను. సాయంకాలము 4-30 గ వంటచేయబోయి పొయ్యిలో కిరసనా బుపోసి అగ్నిపుల్ల ముట్టించెను. పొరబాటున ఆమెకొంగు మంట ప రిగిలెను. వెంటనే మంటలు మండుచుండెను. ఆమెకేకలువిని బంధువులుపోయి మంటనార్పిరి. జనరలు ఆస్పత్రికి తెచ్చిరి. కాని మరుక్షణమునందే ప్రాణములు గోల్పోయెను.

ఇండియా గవర్న మెంటు ఋణములు

కన్యక సముఖముల రూపమున ప్రభుత్వమువారు రప్పుడే 20 కోట్లకుపైగా పుచ్చుకొనిరి. 1928 సెల్ లోపున ఫలియన్స్ ల్పాయర్లదాయము గల 90 కోట్ల ఋణముల నాకర్షించుటకు మకులను బాగుగ నేర్పరచిరి. యూ. పి. యు. కొంతనగదునిత్తురు. అనగా నూరురూపాయలవద్ద 7 రూ. లాభమువచ్చును. ఇకముందీ ట్టిలాభము మా పబ్లికేషన్ యు, ప్రస్తుతము న్యాయశాస్త్రములందున్న యిబ్బందులబట్టి తమవద్ద భవముదామకొనుటయే లాభదాయకమనియు, ప్రభుత్వమువారు దెల్పుచున్నారు. ఆ ఋణములను రాబడిపన్ను లేకుండు ఋణములుగా మార్చుకొనుటకు ఈసారి అవకాశమిచ్చిరి. 1925, 1926, 1927 1928 సెల్ ల ఋణపత్రములు గలవారికి మార్చుకొనుటకు ఇది తప్పిన వేరొక అవకాశ ముండదు.

రాకపోకలు:—గౌ. జి. ఎ. నటేశుగారు సిమ్లాకు లేబరుకమిషనరు ఎల్లీసుగారు నిన్నరాత్రి పోయిరి. (పెసిడెన్సీ పోస్టాఫీసుగారు శనివారమునాడు కాకినాడకు బోయిరి.

గౌ. సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారు, పాన లురాజాగారు బి. బి. శివభానం పిల్లెగారు, సర్, కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు డా॥ నటేశుగారు, రా. బి. బి. కండ్లస్వామిచెట్టిగారు, పి. ఎల్. మారుగారు నేడువరము వచ్చిరి. రా. బి. బి. తణి కాచలం చెట్టిగారు. పి. వి. శివరాజుగారు నిన్నఉదయము వచ్చిరి, కొంచినదివాను నారాయణయ్యగారు నేడువచ్చిరి. బర్మాను వహారాజాగారు 29 వ తేదీ శనివారమునాడు మదరాసు వత్తురు.

డా. సి. మత్తుగారు నేడు మదరాసువచ్చిరి. మాస్టిక్ కె డిల కుటుంబమువారు 4 రు నిన్న ఉదయము మదరాసు లేబడిరి. అండుమానలకు పంపబడుదురు.

గౌ. సర్. సి. పి. రామస్వామిఆయ్యంగారు 28 శుక్రవారమునాడు గుత్తికి బోవుదురు.

మేజరుజనరలు సర్. హాల్మగారు పరివారముతో నిన్న ఉదయము వచ్చిరి.

అయోధ్యవరదలు

అల్లాబాదు, ఆగస్టు 22:— 12 తేదీనుండి 18 తేదీలో పల అయోధ్యరాష్ట్రములో గల రాష్ట్రమొదలగు నదులన్నియు పొంగుటచే దేశమంతయు ఎరదల పాలయ్యెనని బలరామపుర విలేజిరియోడు వ్రాయుచున్నాడు. పెరిగినపంటలు కొంతవరకు నాశనమైనవి. చాలయిండ్లు పడిపోయినవి. సహాయపుటలు జరుగుచున్నవి. గోరకపూరు ఘాట్స్పరాజుల ప్రాంతములలో గూడ నరదలువచ్చినట్లు తెలియుచున్నది. ప్రయాగలో నది చాలతగ్గిపోయినది. ఇప్పుడేమియు భయములేదు. (ఆ. ప్రె.)

చెన్న పురి స్టాల్ కాన్ కోర్టులో

ఎన్. సి. నెం 14438/24

వాది:—ఎ. ఎస్. కృష్ణస్వామి అయ్యర్. ప్రతివాది:—వి. గోవింద నాయకర్.

పైవాదిచే పైన తెలుపబడిన ప్రతివాదియొద్ద నుండి లెక్కబాబత్తుర్లు 213-11-6 లను వసూలు చేయు నిమిత్తమై ఈదావా తేబడి మూడవజడ్జిగారి కోర్టులో 27-8-25 తేదీన 11 గంటలకు విచారణ నిమిత్తమై కడపటితూరి వాయిదా వేయబడినది. సదరు రోజున ప్రతివాది హాజరుకానిపక్షమున సరోక్షమందు ఎక్కుపార్టీచేసి డిక్రీ చెప్పబడునని యిందు మూలముగా తెలుసుకొనవలెను.

ఎ. ఎస్. శివకామి నాదన్, వాది తరపున వక్టీలు.

దేశబంధు దాసుగారి ఋణములు

ట్రస్టీలు తీర్చివేసిరి

హిందూస్తాను కో ఆపరేటివు యిన్స్ కెన్సు సొసైటీవారికి దేశబంధు దాసుగారి ఋణములను తీర్చుటకు వంగ రాష్ట్రనిధిలోనుండి కోశాధికారి సర్ రాజేంద్రనాథ ముఖర్జీ గారు ట్రస్టీల సభను నివ్వినందున ట్రస్టీలు ఆ ఋణమును తీర్చివేసి తాక్షావహించిరి అని ట్రస్టీలసంఘ కార్యదర్శి నళిన రంజన సర్కారుగారు మాకు వ్రాసెను.

దేశబంధు వంగరాష్ట్ర నిధికి యీ కెల 21వ తేదీవరకు 6, 88, 804 రూపాయలు చేరెను. (1 ఫార్వర్డు ఆగస్టు 23)

కలకత్తా జూదగాండ్రు అరెస్టుచేయబడుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 23:—ఉత్తరపక్షం కలకత్తాయందు గల జూదపుస్థానములపై సి.వి.డి. పోలీసు దండెత్తివలె కెండునంటిమించిరి అరెస్టుచేసెను. అరెస్టుచేయబడిన వారిలో చాలవరకు మార్వాడీలు మహమ్మదీయులుగలరు. ఇందులో కొంతమంది బొంబాయినుండి పంపెయలనుగాయబడు వచ్చిరి. విచారణనిమిత్తము వారు మేటప్రొటోయెడుట బెట్టుబడుదురు. (ఆ. ప్రె.)

మంగళగిరి యూనియను

ఓట్లను లెక్కపెట్టుటలో అక్రమములు

అధ్యక్షుడు (ప్రిసైడింగ్ (పెసిడెంటు) బిల్ల వెంకట నరసింహంగారు ఉదయము 11 గంటలకు ప్రారంభించి రాత్రి 10 గంటలవరకును జరిగిరి. గూడతలు కోర్కము గలిగింపకొన గూడవని అభ్యర్థులు కోరిరి. వర్తసంబంధము లగు ఆక్షేపాలు కూడ చాల బయలుదేరెను. అధ్యక్షుడు అసహాయుడై ఉత్తరువులను ఉపక మార్చసాగును. వానిని రద్దపరచవలెనని అభ్యర్థులుకోరిరి. యూనియను ఛైర్మన్ గారు శ్రీమన్నారాయణ గారి సూచనపై పానకాలు శర్మగారి నామినేషనును వెంకట నరసింహంగారు రద్దచేసెను. సహేతుకములగు ఆక్షేపాలను తిరస్కరించెను. నిర్ణేతుకములను ఆమోదించెను. తన నామినేషనును రద్దపరచెనని యూనియను ఛైర్మన్ గారు (ప్రిసైడింగ్ (పెసిడెంటు) (పెసిడెంటు) పై ఆగ్రహమును చూపెను. పంచాయతు (పెసిడెంటు) పోలీసువారి సహాయమును నూచించెను. సాయంకాలము ఆరుగంటలై సపిమ్మట పరిశీలనము నిలిపి నేయలెనని అభ్యర్థులు కొందరు కలెక్టరుకు తితివార్ల నంపిరి గాని అధ్యక్షుడు మానలేదు. ఆక్షేపాలను నామినేషను చేపరులకు పెట్టెగాపెట్టి తాళమువేసి సీలుచేసి భద్రపరచవలెనని అభ్యర్థులు కోరిరి గాని రామచంద్రరావుగారి అక్రమ సలహాను విని అధ్యక్షుడు అభ్యర్థుల కోరికను నిరాకరించెను. అభ్యర్థులు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షునకు తితివార్లనంపిరి. సివిలు దావాలు జరుగవలయు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుడు స్వయముగా పరిశీలించుననియు తెలియుచున్నది.

(స్వకీయవిలేఖరి తితివార్)

నెల్లూరు మునిసిపలు ఛెయిర్మనుపై

కేసు

ఓటరులలిస్టులలో అక్రమచర్య

చెయ్యినుగూ మహాలీసాహెబుగారు ఓటరుల లిస్టులను తయారుచేయుటలో అక్రమములను చేయుచునే యున్నారని గాన ఎన్నికలు జరుగకుండ యింజంక్షను చేయవలెనని కోరుచు నంపిరి రామచంద్రరావుగారు కేసుకోరి 25 వ తేదీ ని క్లాగ్ గు డిస్ట్రిక్టు మురసబుకోర్టులో విచారణ జరుగును. బహుశాగాని ఓటరు లొంగురు చెయ్యిర్లు కృష్ణముల నాక్షేపించుచున్నారు.

కార్పొరేషను ఎన్నికలు

సెప్టెంబరు 12 వ తేదీన

10. ఏడుబావులు

గడ్డే రంగయ్యనాయుడుగారు

14. ఎస్ప్లనేడ్

డా॥ బి. ఎస్. మల్లయ్యగారు

21. కీల్పాక్

ఇ. ఎల్. అయ్యర్ గారు

* * *

ఏడుబావుల డివిజనులో
కాంగ్రెసు సభ

శ్రీ గడ్డే రంగయ్యనాయుడుగారికి

వోట్ల నొసంగుడు

ఏడుబావుల డివిజనుకు కాంగ్రెసుపక్ష అభ్యర్థియగు శ్రీ గడ్డే రంగయ్యనాయుడు గారి కార్పొరేషను అభ్యర్థిత్వమును బంపరచుటకు నిన్నటి సాయంకాలము సుబ్రహ్మణ్య మొదలిపిడి యందు గొప్పసభ జరిగెను. శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగారు ఆదికేశవులు నాయకరుగార లుపన్యసించిరి.

అధ్యక్షులు

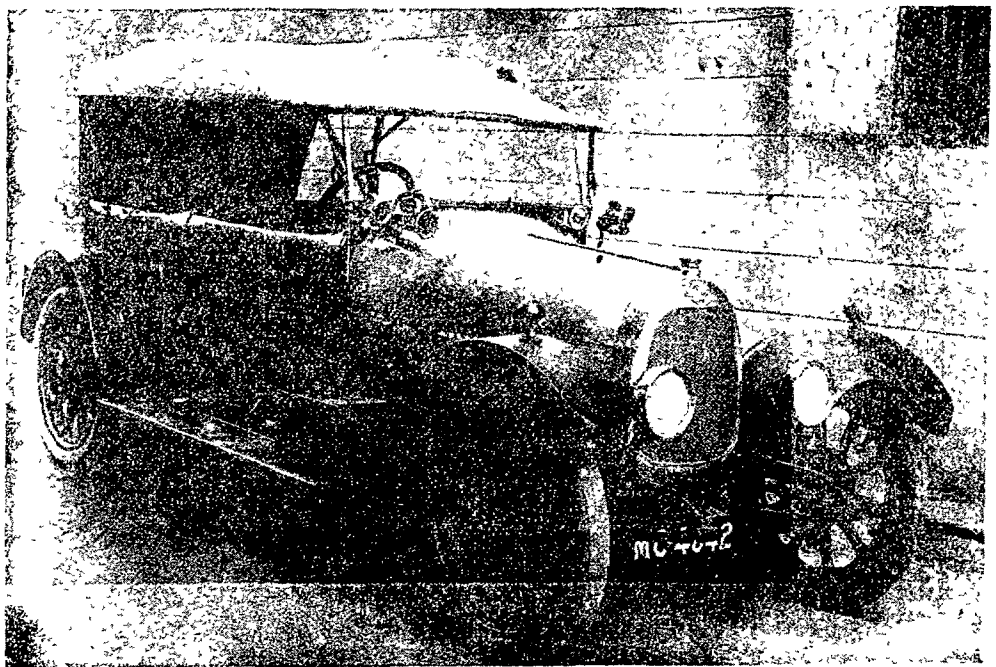
శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగారు ప్రథమమున ఓ. తణికాచలం శెట్టిగారు తంజావూరు బ్రాహ్మణేతర సభయందు గావించిన ఉపన్యాసములో తమపై నాగోపించిన నిందలు నిరాధారములు, అసత్యము లని పల్కిరి. డా॥ వరదరాజులు నాయుడుగారి శైరువిషయములోను, 'న్యూయిండియా పత్రిక' కేసునందును, గడచిన ఎన్నికల సందర్భమునను తణికాచలం శెట్టిగారు తమపై మోపిన అసత్యాలాపముల ఖండించిరి. కాసనస్థానికసభా ప్రవేశమునకు గాంధీమహాత్ము డనుమతియొసంగలేదని సర్ కే. వి. శెట్టినాయుడుగారు ప్రకటించిరి. అయ్యది సర్వాబద్ధము. మహాత్ము డనుమతియిచ్చినట్లు వాగు పంపినంతివార నాయొద్దగలదు కావున జస్టిసుపక్షముయొక్క మాయమాటలను నమ్ముభోకుడని పల్కిరి. కడచిన ఎన్నికలందు కాంగ్రెసువా రపజయమందెనని నిరుత్సాహులు గాకుండు! తంజియా ర్పేటయందు కాంగ్రెసునకు సపజయము వాటిల్లినట్లు లెలపరాదు. కారణాంతరములచే జస్టిసుపక్షమునకు జయమిచ్చినను కాంగ్రెసువారి కచట నైతిక జయము లభించెను. ఈడివిజనులో కాంగ్రెసు ప్రచారము విరివిగ కొనసాగుచున్నందులకు సంతసము. ఇవటిపౌరులు కాంగ్రెసు నభిమానించి మహాత్మునిపై భక్తివిశ్వాసములు గన్పరచి గడ్డే రంగయ్యనాయుడుగారికే వోట్ల సంగ్రహరని విశ్వసించునా నని పల్కిరి.

ఆదికేశవులనాయకరుగారు:-తంజియా ర్పేటయందు జస్టిసుపక్షమువారు గావించిన ఘోరకృత్యములను వివరించి, దేశ స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుటకు ప్రారంభింపబడిన నిరాకర ణోద్యమసమయమందు నిరంకుశప్రభుత్వమునకు జస్టిసుపక్ష మువారు చేదోడుగనుండి సాయమొనర్చిరిని తణికాచలం శెట్టిగారు పల్కిరి. అట్టిచేశానర్యమునుగావించుచు పరప్రభుత్వమునకు తోడ్పడు జస్టిసుపక్షమును స్వాతంత్ర్యప్రియులగు భారతీయు లు బలపరుపరాదనియు, రూపుమాపవలెననియు పల్కిరి.

శంకరయ్యగారు:-ఈ తంజియా ర్పేట డివిజనులో కాంగ్రెసుభజనోత్సవమందు చుండగడులచే గడ్డపారచెప్పలు దిన న శంకరయ్యగారు తమిళ భాషయందు మాట్లాడిరి.

కాంగ్రెసు జస్టిసుపక్షములయొక్క వ్యత్యాసములను వివరించి దేశమాతృమనకు పాటుబడునదియు, ప్రజాసేవత్రయన దియు కాంగ్రెసుపక్షమనియు, స్వలాభములను, ఉద్యోగము లను, బిరుదులను ఆశపడునది జస్టిసుపక్షమనియు పల్కిరి. జస్టిసుపక్షమువారు గడ్డపారలతో తమ్ముమోదిన విషయమును జనరలుహాస్పిటలులో అధికారులు తమపట్లజూపిన నిరాకరణను దెలిపిరి. కావున ప్రజలహక్కులు రక్షింపబడి స్థాఖ్యులు గలుగ వలెనని అధికారమందున్న జస్టిసుపక్షమునకు స్పష్ట శిక్షి కాంగ్రెసుపక్షమునకు లోడ్పడవలె నని పల్కిరి.

సెకండుహాండు ఇంగ్లీషుకారు కావలసినవారికి మంచి తరుణము.

Angus Sanderson Car

ఆంగన్ సాండర్సన్ అను చక్కటి ఇంగ్లీషు మోటారు కారు

ఆకాశవిమానములు చేయుటలో ప్రఖ్యాతివడసిన టేలర్ కంపెనీవారిచేత, ఈ మోటారుకారు యింజను చేయబడినది.

మూడు పంపత్సరములక్రిందట సుమారు 8000 రూపాయల కిమ్మతు గలది. ప్రస్తుతము చక్కగా పని చేయుచున్నది. ప్రతిదినము వాడుకలో నున్నది.

3000 రూపాయిలకు గాని, కొంచెము తక్కువకుగాని యివ్వబడును.

కావలసినవాడు, ఈ చిరునామాకు వ్రాసి కారును పరీక్షించుకొనవచ్చును.

అడ్వర్టయిసుమెంటు మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక, మద్రాసు.

దొరసామి అయ్యగారు:-ఈడివిజనులో కాంగ్రెసు పక్షమున శ్రీ రంగయ్యనాయుడుగారు, జస్టిసుపక్షము చేర వున డాక్టరు అశ్వినయ్యగారును, స్వరేంద్రయ్యగ వేణుగోపాల శెట్టిగారును పోటీజేయుచున్నారు. జస్టిసుపక్షముయొక్క ఆ కృత్రిమములు, దౌర్జన్యకార్యములు గడచిన ఎన్నికలందు మీ కెల్ల రకు తెల్లమైనవి. వేణుగోపాలశెట్టిగారు గోడపైని పిల్లవలె ఏప త్తమునకు బల మధికమైన ఆపత్తమునకు జేరుటకు తియ్యరైయు న్నారు. అట్టిస్థితిలో ప్రజాసేవకును, త్యాగమునకును కంకణ బద్ధులైయున్న కాంగ్రెసువారిని ఎన్నుకొనెదరా? కార్పొరేషను సభ్యత్వములకొరకై ఈయభ్యర్థులు కాంగ్రెసునందు చేరలేదు. పిదప ఉపన్యాసములు కార్పొరేషను పరిపాలనయందు గడచిన 10 పత్సరమునంచి ప్రతినవత్సరముక్రమక్రమముగ పరిశీతులెట్టి ఊేశదనుపచ్చినది జమాఖర్చులను వివరించిరి. 6 పంజముందు పట్టాముపై పమూలను పన్ను 80 లక్షలుమాత్రమే. ప్రస్తుతమో 54 లక్షలరూప్యములు షాకర్యములు మాత్రము నృద్ధిగాంపవలెదు. శిశుసంరక్షణకానియంతరి లోపములను వివరముగ వెల్లడించిరి. ప్రస్తుతము కార్పొరేషనువారు 148 లక్షల రూప్యములు టురు పడియున్నారనియు దీని కెల్లను అసలుస్థాయిబాలు చెల్లింప వలెననిన పన్నులృద్ధికియుబంప వేరుమార్గము లేదనియు, ఇట్టిమన్నితికి కారుకు రెంకెనరకు అధికారము వహించియున్న జస్టిసుపక్షమువారే యనియు పోకిరి.

శ్రీ గడ్డే రంగయ్యనాయుడుగారు:-ఇది ౪౪ లో 45 పంజల నుండి ప్రజాప్రతినిధులుగ కార్పొరేషనులో ప్రవేశించిన వారికంటె మీరు అధికలాభము శోమి యొనర్పగలరని ప్రశ్నింపవచ్చును.

40 పంజల నుండి జస్టిసుపక్షమువారితిరులను రా నీక తమ ధనబలిమిచేత, పలుకుబడి బలముచేర సర్వాధికారము వహించియున్నారు. కార్పొరేషను ఒకరి కుటుంబసభ్యు గాదు. ఈపక్షమువారింతరకు స్వీయలాభముల నా శించి భూతదగ్గర దాక్షిణ్యములేక స్వవక్షింభరులుగ నుండిరి. సచు ప్రజలకు పరిసమానవాక్కులు గల ఈపురపాలకసంఘమం దిరక ప్రజా సేవకుల కెట్టియవకాశ మియక కార్పొరేషను స్థావరముల గుత్తను తీసికొనుటయే వారి స్వాధ్యపరత్వమునకు నిదర్శనము.

రా॥ బి॥ ఓ. తణికాచలం శెట్టిగారు తంజావూరు అబ్రాహ్మణసభయందు తొలు మదరాసు ఎన్నికలందు జరిగిన ఓటము వలన గలిగినదుఃఖము నంతను వెల్లడించిరి!

తమకు రాగల ఓటదులు, ఉన్నతోద్యోగముల యాశ లన్నియు మంటిలో గలపెనని ఆక్రందన గావించిరి. కావున నిరంకుశపరిపాలకుల నెంటునంటి తాళము వేయు జస్టిసుపక్షము యొక్క పల్కులను నమ్మి మోసపోకుడు?

నూటికి రెండువంతులు గల బ్రాహ్మణులకు బ్రాహ్మణే తిరులు భయపడలేరే! బ్రాహ్మణాబ్రాహ్మణ కతులుపెంచి విశే ధములు గప్పించుటకు జస్టిసుపక్షమువారు ప్రయత్నించు చున్నారు. కాని మహాత్మునిపట్ల భక్తివిశ్వాసములు గలవారగుచో, దేశభక్తియుతు లగుచో కాంగ్రెసుపక్షమును బల పరచునలెనని కోరిరి. పిదప సభ ముగింపబడెను.

న్యూ మా రెగ్లటు నుండి

పీరుమృతక లేబరము

గదల్పవలదు

భారతనావికసమితి బెదరింపు

కలకత్తా, ఆగస్టు 23:-డాక్టరు ఎస్. ఎ. రమోమకా గారి ఆధిపత్యము క్రింద వేమజరిగిన భారతనావికసమితి సమా వేశమందు న్యూమా రెగ్లటునుండి పీరు మృతక లేబరమును వెల్లడిం పవలెమటకు నిశ్చయించిన కలకత్తా కార్పొరేషను తీర్మానమును నిరసించుచు నొకతీర్మానము గావింపబడెను. శనసును మా ర్క్సిస్టునందలి సమాధినుండి వెల్లడించుటచే రాబోవు కష్టములకు ఆధికారులు కారణమందురనియు, అట్టిచర్య నహమ్మదీయుల క నమానకర్తమైనదనియు తెలింగించుచు కాసనసభ్యుడు కొడుగూరు బిగ్గిరి. స్వరాజ్యమున్నను సరే లేకపోయినను సరే గుత్తనునకు సంబంధించిన యిట్టి విషయముల జోగికి ఎహమ్మదీయులు యి టిరుల రానియ్యరు.

(ఆ. డె.)

స్వరాజ్యపక్షవిజయము

వి. జే. పటేలుగారిని సామ్రాజ్యశాసనసభ కధ్యక్షులుగా నెన్నికొనుట, స్వరాజ్యపక్షమునకు ప్రబల విజయమనుటకు నందియములేదు. ప్రత్యర్థి యగు రంగారావులుగారు, మితవాదులు ప్రభుత్వ సభ్యులు, అధికారపక్షపాతులు మొదలగువారి సహాయము నైకొనినను ప్రయోజనము లేక పోయెను. ది. బి. రామచంద్రరావు పంతులు అధికారసభ్యుల సహాయముతో అధ్యక్షులగుటకు చిరార్థించి, ఆత్మగౌరవమును రక్షించి కొనినం నులకు సంతసింపవచ్చును. ఏకమువారయినను ప్రభుత్వసహాయముపై గాక, తమ స్వంతశక్తి పైనే ఆధారపడినారేని, గౌరవముబడసెదరు. వంగశాసనసభయందు, స్వతంత్రపక్షపు యభ్యర్థి అధ్యక్షపదవిని సంపాదించినను, ప్రభుత్వసహాయము నైకొని విజయముబడసెను. ఇట్టివిజయము వలన స్వతంత్రపక్షము తనప్రతిష్ఠను కోల్పోయి నది. స్వరాజ్యపక్షసభ్యుడు అధ్యక్షుడగుటచే, ఎక్కుడు లాభముగలదా లేదా, ఇది యుద్యోగ పదవిని స్వీకరించుట కిందకువచ్చునా రాదాయను ప్రశ్నలవిషయమై భేదాభిప్రాయ ముండుట కవ కాశముగలదు. అయినను, స్వరాజ్యపక్షమువారు అధ్యక్షపదవిని స్వీకరింపవచ్చు నని నిశ్చయించు టచే నా విషయమును విమర్శింప నక్కరలేదు.

పటేలుగారి యోగ్యత ఎల్ల రేఖలయన్నదే. వీరు స్వతంత్రతాభిప్రాయములు గలవారు. వీరి పట్టు వల మిగుల దృఢమయినది. ఎట్టివారికిని వీరు లొంగు స్వభావము గలవారుగారు. బొంబాయి కార్పరేషను అధ్యక్షులుగనుండి వీరు రాజ్యప్రతినిధికి సన్మాన్ మొనగుటకు నిరాకరించిరి. సామ్రాజ్య శాసనసభలో నేమి, కాంగ్రెసులోనేమి, వీరు జూపెడి ధైర్యమును చాకచక్యమును అచ్చెరువు జూపెడి ధైర్యమును చాకచక్యమును అచ్చెరువు గలిగించును. పటేలుగా రధ్యక్షులగుటచే, వీరి స్వాతంత్ర్యమున కొక విధముగ నిరోధము గలు గక మానదు. వీరు పక్షభేదమును పాటించక, బాగుగ యోచించి, నిర్ణయము గావింపవలసి యుండురు. అన్నిపక్షములవారి విశ్వాసమును మారగొనవలసి యుండురు. ఇట్టి సమరస శక్తి పటేలుగారికి కలదనియే మా విశ్వాసము. తమ నెన్నికొనినందుల కేవలము విచారపడవలసిన కారణ ముండవని పటేలుగా రభయ మొనగిరి. ఇంగ్లండు నందు పార్లమెంటు సభాధ్యక్షుని పదవి చాల బాధ్యతతో గూడుకొనియుండును. ఈ పదవిని నిర్వహించువారు ఎల్లర గౌరవమునకు పాత్రులగు మిన్నగు. సభాధ్యక్షుని యుత్తరువు ప్రమాణ ముగ నంగీకరింపబడుచున్నది. దీనిని ధిక్కరించువా రుడు. ఇంతకుముందు, సర్ ప్రెజ్డిక్టు వైటు గారిని, ప్రభుత్వమువారు సామ్రాజ్యశాసనసభాధ్య

క్షునిగా నియమించిరి. ఇప్పుడు అధ్యక్షు నెన్నికొను హక్కు శాసనసభకు సంక్రమించెను. సర్వవిధముల యోగ్యులును అనుభవజ్ఞులు నగు పటేలుగారి సభ్యత్వముగ నెన్నికొని, శాసనసభ వారు తమబాధ్యతను చక్కని నిర్వహించిరి. పటేలుగారును రంగారావులుగారును వోటు జేయక న్యాయముగ బ్రవర్తించిరి. స్వరాజ్యపక్షము నందలి తీవ్రవాది సభాధ్యక్షు డగుట, ప్రభుత్వ సభ్యులకు కంటకముగ నుండుట వింతగాదు. ఇట్టి ఫలితము గలుగునని వా రూహించి యుండరు. రెండువోట్ల భేదముతో పటేలుగారు జయము గాంచుటచే, ఎన్నిక విషయమై ఉభయపక్షముల వారును ఎట్టి ఆతురము గనబడినచిరో నూహింప వచ్చును. స్వరాజ్యపక్షముల మిక్కిముందు నానాటికి వృద్ధిగాంచక మానదు. ప్రభుత్వమువారు వివేకము గాంచి, ప్రజలకోర్కెలను సఫలపరుపనంత వరకు, ప్రజలలో స్వరాజ్యవాంఛ యధికమగును గాని తగ్గ నేరదు. రీడింగుప్రభువుగారి ప్రసంగమునకు పిమ్మట, స్వరాజ్యపక్షమున కింతటివిజయము గలుగుటజూడ, వారియూహ సరియయినది గాదని విదిత మగును. రీడింగుప్రభువుగారు నిజపరిస్థితుల నికను గ్రహింప లేదనియు, ఇండియామంత్రి నేర్పినపాతమునే మరల వప్పగింతపెట్టి రనియు స్పష్టమగును. ఇకనయినను, రీడింగుప్రభువుగారు నిజస్థితిని కనుగొన ప్రయ త్నింపవలయును. పటేలుగారి ఎన్నిక మూలమున గలిగిన స్వరాజ్యపక్ష విజయము భావి విజయము నకు సూచన యని నమ్మెదము. రాబోవు శాసన సభల ఎన్నికలలో స్వరాజ్యపక్షము దేశమునం దొక కొననుండి వేరొక కొనవరకు అఖండవిజయ ముగాంచి, స్వరాజ్యప్రాప్తివలన గాని ప్రజలు సంతృప్తి తెందరని నిరూపించు గాక!

కడుపుమంట

ఓ. తణికాచెలంశెట్టిగారు కార్పరేషను ఎన్ని కలలో నిటీవల గలిగిన అపజయమును భరింప జాలక, తమ కడుపుమంటను తంజావూరు బ్రాహ్మ జేతర సభలో పెడల గ్రక్కిరి. వీరిని ప్రేరేపించెడి భావముల గూర్చి సందియ మున్న యెడల అది యింతటితో తీరిపోగలదు. వీరికి గౌరవపద పుల యాశయే ప్రధానము. జస్టిసుపక్షమునందు జేరినందులకు ఫలముగ తణికాచెలంశెట్టిగారికింకను మంత్రిపదవి లభింపలేదు. మంత్రిపదవి లభింపనందు లకు వెనుక వీరు నాయకులతో పోరాడిరినియు, తుద కట్టెట్టులో సరిపెట్టుకొనిరినియు, చెలిసెను. ఈ వార్తయందు సత్యము గలదని, వీరి యధ్యక్షోపన్యాసము బట్టి కనుగొనవచ్చును. ఉపన్యాస మంతయు స్వీయచరిత్రతో సరిపోయెను. నాల్గు కోట్ల మంది బ్రాహ్మజేతరు లెలుబోయిన నేమి? ఒక్కపూట తిండిలేనివారిగతి ఏమయిననేమి? తణికాచెలంశెట్టిగారు మంత్రి లగుట మాత్రము ముఖ్యము. మంత్రిలందరును ఆంధ్రులేయనిరని, వీరికి కోపముగలదు. ఎవ రయిననేమి? బ్రాహ్మజేతరులయిన జాలదా? ఉద్యోగవిషయములలో ఆంధ్రులు మంత్రిలయి నను అరవలుమంత్రి లయినను మాకొక్కటే. ప్రజలకు వీరెవరును విశేషోపకారము జేయజాలరు. అందుచే, నీ విషయమునుగూర్చి అంతగ విచా

రింప నగత్యములేదు. కాని ఒక్కవిషయమును మాత్రము గమనింపవచ్చును. ఇంతవరకును, దాదా పుగ నన్ని యున్నతోద్యోగపదవులను అరవవారే ఆక్రమించుచుండిరి. ఏ కారణముచేతనయిననేమి ముగ్గురుఆంధ్రులు మంత్రిలయినందులకు, తణికా చెలంశెట్టిగా రింతగవగచుట విచిత్రము. తెలుగు మంత్రిలు అరవలక్షేమమునకు ప్రతికూలముగ నుంచరించియుండలేదు. ఈమారుమంత్రివర్గమునందు శివజ్ఞానంపిళ్ల గారను తమిళు లుగలరు. డిప్యూటీ కలెక్టరు పనిజేసి, పెన్ననుతీసికొని, చిరకాలము నుండియు అధికార సాంప్రదాయములలో బెరిగిన వీరికన్నను సమర్థు లింకొకరు గనుపింపలేదా యని తణికాచెలంశెట్టిగా రడుగుచున్నారు. వీరి ప్రశ్న యందు సారములేకబోలేదు. ఇంతకును తణికా చెలంశెట్టిగారిని మంత్రిగ నియమించినచో ఇంతటి తీవ్రవిమర్శనము వెలువడెడిదిగాదు. మంత్రి పదవి దొరకకపోయినను, వీరికి కార్పరేషను అధ్యక్షపదవి లభించినది. అది యయినను స్థిరముగ నుండునని వీ రెంచియుండురు. కాని, క్రూరులగు శ్రీనివాసయ్యంగారు వీరి నాస్థానమునుండి తప్పించి రి! జస్టిసుపక్ష జన్మస్థానమగు చెన్నపురియందే, తమ స్వంతవార్డునందే, తణికాచలం శెట్టిగా రోడింపబడిరి. పాపము వీరిబండ్లయందే అధిక సంఖ్యాకు లగు వోటరులు విచ్చేసి, వీరిచ్చిన కాగి తములనే దీసికొని, ప్రత్యర్థికి వోటుజేసిరట. వీరి యూహ లన్నియు విఫల మయినవి. రాజకీయ బ్రాహ్మణుని సమ్మవలదను పురాతన ద్వేషగీత మును వీరు మరల బాడుచున్నారు. శ్రీనివాసయ్యం గారిపై వీరు గావించిన దూషణలకు మితిలేదు. బ్రాహ్మణునితోబాటు ఆంధ్రునిగూడ సమ్మవల దని, వీరు గోరెదరా? ఇట్టి స్వార్థచింతచే ప్రేరితు లయి, వర్ణద్వేషమును బోధించెడి తణికాచలం శెట్టిగారి నెన్నికొన కుండుటలో, మద్రాసుపౌరులు దూరదృష్టిని జూపిరి. జస్టిసుపక్షోపయముల నిదివర కేవలరయినను మరచినయెడల, తణికాచలం శెట్టి గారు మరల జ్ఞాపకమునకు దెచ్చుచున్నారు. ఈ మారు జరిగెడి కార్పరేషను ఎన్నికలలో వోట రులు భ్రమజెందక, ద్వేషమును పోగొట్టి జాతీయ సఖ్యమును వ్యాపింపజేయ నడుము గట్టుకొనిన కాంగ్రెసు పక్షమువారినే ఎన్నికొని, తమ విశాల భావమును వెల్లడిజేయ గోరెదము.

మోటారు ప్రమాదములు

నాగరిక మభివృద్ధి గాంచిన కొలదియు మోటారుబండ్లసంఖ్య వృద్ధి యయినది. భోర్డుగారి దయ యున్నచో, బండ్లఖరీ దింకను చవుకచేయబడునని యూహింపవచ్చును. బండ్లసంఖ్య బలమయిన కొలదియు, ప్రమాదముల సంఖ్యయు వృద్ధియగుచున్నది. చనిపోవువారు గాని, గాయములు తగిలినవారు గాని లెక్కకు మిక్కిలియగుచున్నారు. ఇట్టిప్రమా దములు జరుగకుండుటకు న్యాయార్థు నగరము నందు గంటకు రెండుమైళ్లకన్న బండ్లు ఎక్కువ వేగ ముతోనడువగూడదని, ఆజ్ఞాపించిరట. ఇందువలన, మోటారుబండ్ల ప్రయోజన మనలే దగ్గిపోయెను. గుట్టుపుబండ్లకన్నను వీనివలన నెక్కుడు ప్రయో జన ముండదు. అమెరికా మున్నగు దేశములందు, ఇతర రకపు బండ్లు అదృశ్య మగుటచే, మోటారు బండ్లు మాత్రమే నిలిచియున్నవి. ఇవి మిగుల యధిక మయినపుడు, ఒకదానిని తప్పించుకొని వే

రొకటి ముందుగ నెటుబోగలదు? మోటారుబండ్లు అతివిస్తార మగుటచే, వాని ఉపయోగ మంతరించు చున్నది. రూటరుతంతివార్త ప్రకారము, లండను నగరమునందు ఆగస్టు 1 మొదలుకొని 17 వ తేదీ లోపల 105 మంది మోటారు ప్రమాదములవలన చనిపోయినందు, 216 మందికి దెబ్బలుతగిలెననియు, తెలియుచున్నది. ఇట్టి ప్రమాదములను నివారించుటకు పార్లమెంటుసభలో నొక చట్టమును ప్రవేశ పెట్టవలయునని మేజిస్ట్రేట్లు గోరిరి. ఇంతటి విప రీత మరణము లెట్టివారి హృదయము నయినను తల్లడిల్లజేయక మానవు.

తిరువాన్కూరు సంస్థానము:

ప్రశంసార్హ మగు ప్రవర్తనము

అంబులపూజయను గ్రామమునందలి దేవాలయముచుట్టునుగల రోడ్లపై నిమ్మ జాతులను బోనిచ్చుటకు తిరువాన్కూరు ప్రభుత్వమువారింగీ కరించినందుకు, వారిని దేశమంతయు యభినందిం పకమానదు. వైకంఠండు ప్రభుత్వమువారు మొదట నెటుల మెలగినను, గాంధీమహాత్ముని సంబోధనము నాలకించి నిమ్మజాతులకు గలిగిన అన్యాయమును తొలగించి, నేడు మరల నొక గ్రామములో, నిమ్మ జాతులకు రాచబాటను నడుచుటకు ఏలొంపగిరి. ఇదియొక గొప్పగాదని, సంస్కర్తలు దలచినను తిరువాన్కూరు పరిసీతుల నెఱిగినవారు సంస్థానము వారి విశాలభావమును కొనియాడక మానరు. నిమ్మజాతులను తాకుటయగాక, చూచుటగూడ తప్పని ఎంచి, తిర్యగ్గతువుల కొనగెడి బాట సౌఖ్య మునుగూడ వారికి నిరాకరించిరి. ఇది మిగుల ఘోర మనుట నిశ్చయము. తిరువాన్కూరు సంస్థానము వారిచర్యకు అసమ్మతిజూపిన ఉన్నతజాతి హిందువులుగలరు. పూజారులిరువురు పనుల జాలించు కొనిరి. కాని వారిస్థానమున మరియిరువురను నియ మించిరి. తిరువాన్కూరు ప్రజలు ప్రభుత్వమువారి ప్రయత్నములకు తోడ్పడి చిరకాలమునుండియు వారి యశమును మరుగుపరచుచున్న మచ్చను మాన్పగోరెదము.

శాసనసభాతీర్మానములు

ముఖ్యమగు శాసనసభా తీర్మానము లింకను మూలద్రోయబడుచున్నవనుట కిటీవల ప్రచురింప బడిన ప్రకటనమే నిదర్శనము. నారాయణమీనను గారిని కారాగృహ నిర్బంధమునుండి వదలిపెట్ట వలయునని శాసనసభవారు కోరినను, ప్రభుత్వము వారు నిరాకరించిరి. వీరు నిర్దోషులను సభిప్రాయము సర్వత్ర ప్రబలియున్నది. అస్సెసుమెంటు రెమిషను నిమిత్తము బోర్డు స్టాండింగు ఆర్డరులను సవరింపవలయునని శాసనసభవారు గోరినను, అటుల జరిగింపలేదు. అస్సాంకు వలన పోయిన కూలీల దుస్థితి దుర్భరముగనుండుటచే, దాని నాపి వేయవలయునని కోరిన తీర్మానమును ప్రభుత్వము వారు నిరాకరించిరి. బల్లారి రిసెంటిట్ మెంటురేట్ల విషయమున జేసిన తీర్మానమును, ప్రభుత్వమువారింగీకరింపరయిరి. నాన్ గెజెటుడు ఉద్యోగుల కష్టములను విచారించుట కొక విచారణ సంఘమును నియమింపవలయు నను తీర్మానముపై ప్రభుత్వము వారు చర్యదీసికొనరయిరి. శాసనసభా తీర్మానము లీతరున బుట్ట దాఖలుగూచో, వానికి విలువ ఏ ముందును? భావ్యభివృద్ధికి సాధన మే ముందును? ప్రజాప్రతినిధులపై ప్రజలకు విశ్వాసముండజాలదు.

లోకలుబోధలు: ప్రధానస్థానము

తమ ప్రధానస్థానమును నిర్ణయించుకొనుటకు లోకలుబోధలు కధికారముండెడిది. లోకలుబోధలు కొన్ని తమ యధికారమును తిన్నగ వినియోగింపక బోవచ్చును. అంత మాత్రము చే వాని హక్కును తొలగించుట పాడిగానేరదు. స్థానిక సంఘముల హక్కులను వృద్ధిజేయుట న్యాయము గాని, ఉన్నవానిని సయితము ఊడబెరుకుట అసభ్యము. మొన్నటిదినము ప్రవేశపెట్టబడిన సవరణ చట్టము, స్థలనిర్ణయము విషయమై ప్రభుత్వమువారి కధికారమిచ్చుచున్నది. ఇట్టి యధికారమును స్థానికసంఘములనుండి దొలగించుటకు ముందు, వాని యభిప్రాయముల నయినను కనుగొనుట యుక్తము. అదియు జరుగలేదు. ప్రాతచట్టమయినను, ప్రభుత్వమువారు తలచినటుల జల్లాబోర్డు అధ్యక్షులకు సర్వాధికారము నొసగలేదు. అధికారము బోర్డులకు సంక్రమించినది. స్థానికసంఘాధికారము నిటుల దీసివైచుటలో, ప్రభుత్వమువారు స్వాతంత్ర్యనిరోధము గావించుచున్నారు. ఇట్టి ప్రతికూలపరిణామము జరుగుటకు జప్తిసుపక్షమువారు తోడ్పడుట జూడ, వారికి స్థానికస్వపరిపాలనముపై ఏమాత్ర మభిమానము గలదో యూహింపవచ్చును.

మనోవైద్యశాలలు

ఉన్నతవైద్యశాలలను నామమును తీసివైచి, మనోవైద్యశాలలని పేరుబెట్టినను, చికిత్సవిషయమున నితవర కభివృద్ధి గలుగలేదు. వ్యాధికుడి రినవారిసంఖ్య 1924 సంవత్సరమున తగ్గిపోవుటయే ఇందుకు నిదర్శనము. 1295 మంది పిచ్చివాండ్రలో, 149 మందికిమాత్రమే వ్యాధి కుదిరె నని, సూచింపబడెను. వీరికేసులయినను తీవ్రోన్మాదము క్రిందకు రావనిఎంచవచ్చును. కార్మికులును, పొలము పని జేయువారలును ఉన్మాదులలో నెక్కువసంఖ్యాకులు గలరట. 1924 సంవత్సరము చనిపోయినవారి సంఖ్య 107. అంతకుపూర్వము వత్సరమున 89 మాత్రమే. ఇట్టిసితి మిగుల నిరుత్సాహకరముగ నున్నది. ఇంగ్లండుకుబోయిన స్పెషలు ఆఫీసరుగారు తిరిగివచ్చుటచే, నికముం దభివృద్ధిగలుగునని, ప్రభుత్వమువారింపుచున్నారు. వీరియూహ లెంతవరకు కొనసాగునో చూడవలయును. ఉన్మాదము మనోరోగము. మనోరోగమును గుదుర్చుటకు కేవల శరీరచికిత్సజేయు డాక్టరులు పనికిరారు. అందుకు ప్రత్యేకశిక్షణ యవసరము. హిందూదేశ మనోవైద్యశాలలలో మానసవైద్యము జేయగల సమర్థులగు భిషక్కులు గలరాయని, సందేహింపవలసి వచ్చును.

మద్యపాననిషేధము: బొంబాయి ప్రభుత్వము

సంపూర్ణనిషేధము గమ్యస్థాన మని, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారిటీవల ప్రకటించిరి. కాని, లోకలు ఆప్షనుపద్ధతిని ప్రస్తుతి మంగీకరించుటకు మాత్రము వీలులేదని గవర్నరుగా రిటీవల చెలిపిరి. ఆదర్శములకును, చేతలకును యంతకన్నను ఎడలొటుండునా? లోకలు ఆప్షను నయినను కొనసాగింపకుండ, నిషేధమునకు దారిజూపు టెటులో తెలియదు. లోకలు ఆప్షనుప్రకారము, ప్రజలు గోరిన స్థలములందు, కల్లంగడులను పెట్టగూడదు. ప్రజాభిప్రాయము వ్యక్తమయినపుడు, అందుకు

వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించుచో, గమ్యస్థానము జేరుట యసంభవము. మద్యపాననిషేధమునకు ప్రజలు తోడ్పడకమానరు. రివిన్యూ బోవునను భయమే, అధికారుల కమితభయము గలుగజేయుచున్నది.

1927 సం॥ చక్రర్తిగారు ఇండియాకు వచ్చుట
చక్రవర్తిగారు 1927 సం॥ శీతకాలముందు ఇండియాకు వత్తురని ఘోషించి ప్రతిక ప్రకటించుచున్నది. రైల్వేవారు యితర అధికారులు సార్వభౌమికి తగినయోగ్యులులే జేయవలెనని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నూచించియుండిరి. ఈరాకకు కారణములగున్చి యిచ్చుటను, లండనులోనుగూడ ఆలోచింపకొనుచున్నారు.

ప్రతివైకైజువన్న రద్దుచేయుడు

బొంబాయిమిల్లు కార్మికుల డిమాండు

జోషిగారి స్టేటుమెంటు
బొంబాయి, ఆగస్టు 22-ప్రతివైకైజుపన్న రద్దుచేయువరకును బొంబాయి కార్మికపరిస్థితులందు మార్పు సంభవింపజాలవని వారిస్థిరాభిప్రాయమును నివేదించుచు కార్మికులు రాజప్రతినిధికి రాయబార మిపిరి. కాబట్టి ఎక్స్జుపన్న రద్దు గావించవలయు ననియు, లేదా రద్దుగావించుటకు వీలులేనియెడ, పన్నుపహాలుచేయుట కొంతకాలమువరకును మానుటచేయంత్రాలయాధికారులకు వచ్చు ఆదాయమును రెండుకోట్లను కార్మికులకుతగ్గించబడిన వేతనములను బూర్వపురేలుప్రకారముగ నిచ్చు వరకుపై ఎక్స్జుపన్ను పహాలుచేయుట మానవలయుననియు కార్మికులరాయబారి గవర్నరు జవరలుగారిని గోరుచున్నాడు.

కార్మికప్రతినిధి అభిప్రాయము
కార్మికులకుగల ఆయుధము సమ్మెయనియు, కార్మికులు సమ్మెగట్టవలదని తాను వారల వారింపజాలననియు, సమ్మెకట్టుదని కార్మికులకు సలహానీయననియు అసంబ్ధి సభ్యులును కార్మికప్రతినిధియనగు జోషీగారుచెల్పిరి. సమ్మెకట్టవలెనెడ అంతర్జాతీయ కార్మికసంఘ ఉద్యమములను, భారతరాజకీయవేత్తలగు, పత్రికలకును కార్మికులదృష్టినివిప్పించి ఆర్థికసహాయము సంపూర్ణముగ జేపెదననియు, వారుచేయుసాహాయ్యము కార్మికులకు జూపబడు ఆవరణపైనుండుననియు జోషీగారు చెల్పిరి.

విచారణసంఘము దొరతనము
నియమించవలయును
పరిశ్రమపరిస్థితుల విచారించుటకు వెంటనే యొకసంఘము నియమింపవలయునని జోషీగారుగోరుచున్నారు. గత సం.ము లందు బెద్దపెద్దలభములను వాటాదారులకు డివిడెండుగా పంచిపెట్టుటనుగరించి ముందుగ విచారణ చేయవలసియున్నది. మిల్లులకు గావలసినసామానులను దేశమందు గొనుట కొంతవరకు గతలభము వినియోగింపబడెనో అనువిషయము పిమ్మట విచారించవలసినరెండవవిషయము. తదనంతరము పరిశ్రమయొక్క విలువనుగరించి విచారణ గావించవలసియున్నది. విరులక్షలనుండి సలవడి లక్షలవరకును గొన్ని పెరుగుటచే కనికరముజూపకుండ దగ్గింపబడవలసియున్నది. పరిశ్రమ ఏశెంట్లములను నిర్వహింపబడు విధానము రద్దుచేయవలయును. పరిశ్రమయందు పెద్ద ఉద్యోగములు భారతీయులహస్తగతము గావించవలయును. సాంకేతిక విద్యములను కార్మికులుబలులను నిర్వర్తించుటకు సామర్థ్యము నొంద ప్రోత్సహింపవలసియున్నది. విచారణ గావించుటకు ఎల్లరును దోడ్పడవలసినదని జోషీగారు ప్రజలను గోరుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్రరాష్ట్ర స్వరాజ్యపక్షము

30 తేదీన కార్యనిర్వాహకసభ, బెజవాడ
డాక్టరు డి. ఎన్. రామచంద్రరావుగారు, ఆంధ్ర స్వరాజ్యపక్షము కార్యదర్శి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు.
ఆంధ్రరాష్ట్ర స్వరాజ్యపక్ష కార్యనిర్వాహకసభ 30 వ తేదీన 2 గం.కు బెజవాడలో జరుగును. ఈక్రింది విషయములు చర్చింపబడును:-
1. ఆంధ్రదేశమునందు స్వరాజ్యప్రచారము చేయుట, స్వరాజ్యపక్షపు ఆర్థికస్థితి.
2. కార్యనిర్వాహక సంఘమునందు సభ్యులను చేర్చుకొనుట.
3. రానున్న స్టేటుకాన్ఫెరెన్సు లిన్ని కలు మున్నగు విషయములు.

విఠల్ భాయి పటేలుగారు

నూతనముగ భారతశాసనసభకు యెన్నుకొనబడిన ప్రథమ భారతీయ అధ్యక్షుడు.

జాంబాయి స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడు

భారతశాసనసభ అధ్యక్షుని ఎన్నికయందత్త్యత్సహప్రకటనము

దేశబంధు, సురేంద్రనాథుల మరణమునకు సంతాపించుట

సిద్ధా, ఆగస్టు 22:—నేటి కేంద్రాసభా సమావేశము చాల ప్రాముఖ్యమైనది. ఇంతవరకు సభ్యులుండగ నుండిన సర్ ప్రెజెంటు వైటుగారు తమ పదవిని చాలించుకొనుచున్నారు. నూతనాధ్యక్షుని నెన్నుకొనవలయును. రేపటినుండి యితరాలము సభ్యులుండగ నుండి తత్సార గౌరవము, ప్రతిష్ఠ, రక్షించుచు విజమిద మణియొకరి కప్పగింపవలయును. అధ్యక్షుని యెన్నికయందత్త్యత్సహము ప్రబలుచున్నది. పటేలు రంగాచార్యు లిరువురలో నెవరు నెలుతురో నిశ్చయించుట బహుకష్టముగా మున్నది. ఇరువురకు నెట్లు కనకాశమున్నది. నేటియుదయ పురలు నందు చాలమందిసభ్యులు వచ్చిరి. ఎన్నికలందు తాన హముగల సభ్యులందఱును వచ్చిరి. సభయందు మొదట నూతన సభ్యులు ప్రమాణములు దీసికొనిరి. వారిలో యమ్. వెబ్బు, జి. పి. రాయ, ఆర్. యస్. నాజిపేయి, ఆర్. గార్డను, ఏ. లాంగ్గి, విజయరాఘవాచారియార్, చార్లయర్సు, మెగైరు, హ్యుర్లు మజీదుబా, రెవరెండు మెక్లెయిలు, పి. కర్నూరుగార్లు గలరు. పిదప పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు దేశబంధు, మురేంద్రుల మరణమునకై విలపించుచు నిల్లు నుడివిరి.

నెహ్రూగారి విలాపము

అత్యల్పకాలముననే భారతరాజకీయ నాయకు లిరువురు మృత్యుహస్తములవారై బడిరి. వారి మరణములన దుఃఖము ద్రమున మునిగెను. అందు ప్రథముడు దేశబంధు చిత్రంజన దాసు. ఈ స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడు నడియనునందు జీవితభాగ్యమును భారతమాతృ పదకమలసేవ కర్పించి నిరంతరాయముగ శ్రమపడుచున్న సమయమందు వరణించెను. వారి భౌతికాధ్యాత్మిక దేహముల యమితకై నిరంతర ప్రజ్వలిత దేశ భక్తి, యపారకరుణ, ఘనత్యాగము, నాగరికప్రపంచ మంతను గూడ విప్లయమందజేసెను. మాతృనేవయందు తన సర్వస్వమును భారబోసినవారంత మహనీయులు చరిత్రయందుగూడ గానము. ప్రపంచమందు తన పరిశ్రమ లమితలాభమును గూర్చుచున్న సమయమున స్వాభ్యుదయమోహమును దిగనాడి, మాతృనేహకొను దౌర్బర్యము ననలించెను. కాని దేశభక్తి సంకుచితముగాక విశ్వ ప్రేమతో వైకృతమయించెను. వాని జాతీయాయము ఘోరపురమం రాయనచే నీయబడిన భుది యుపన్యాసమందే ప్రకటింపబడెను. అందు "తన్ను వాడెలకొనినటును, తానభివృద్ధి నొందుటకు, తన జీవిత సాఫల్య మందుట జాతీయత యొక్క

మార్గమేగాని, స్వగతి నదియేగాదు. విశ్వము తన్నుదా డెలసికొనుటకు, తన స్వాభ్యుదయమునకు జాతీయత యవసరము. విశ్వమందలి బాధ్యతయు జాతీయ గర్వాంధకారమున మఱువ గూడదు. నే గోరు జాతీయత యెట్టిదన వివిధరాష్ట్రము వాటికిగావలసిన వాటిని స్వతంత్రముగ సమకూర్చుకొనుచు, అన్నియు గలసి యేకాశయములు ప్రపంచకల్యాణమునకు దోడ్పడుటయే" యని దేశబంధును నుడిసెను. అట్టి యుదారాశయములు కల మహానుభావుడు దేశబంధుడు. నాకు సన్నిహితమిత్రుడగుట నష్టము మణిత బాధాకరము. స్వరాజ్యపక్షముగూడ నటులే విలపించుచున్నది.

భారతగృహమునకు యజమానివలెనుండి ప్రజలకు నాయకత్వమువహించి, జననిపాదారవింద సేవమున ఆసువుల నర్పించిన పూతదత్తపుడు దేశబంధుడు.

భారతజాతీయ నిర్మాతయని సార్థకనామము గడించిన ప్రఖ్యాతపురుషుడు సర్ సురేంద్రనాథదేవర్జీ. ప్రస్తుత వివిధ సంస్థలకు మాతృస్థానముగ జాతీయమహాసభా నిర్మాతలలో నొకడు. తన గంభీర మధురవాగ్ధరిచే భారతీయుల మాంద్యమును బోదోదీగ విఖ్యాతపురుషుడు. నేను ప్రథమమున వారి వలననే రాజకీయములందు దిగితిని. వాటినుండి వారితో గలసి పనిచేసెను, విడిగాపనిచేసెను, గౌరవమున కెట్టిలోటును గలుగుటలేదు. దేశమునకు గొప్పనష్టమే వాటిలైనను, నాయకుల యాత్మీయులకు సానుభూతి తంతుల సంపగలందులకు గోరుచున్నాను.

ఇతరుల సానుభూతి

పిమ్మట సర్ కేవలస్వామి అయ్యరుగారు మాట్లాడుచు దేశబంధుని స్వయముగా నెఱుగకపోయినను, వారికిరి జగద్విదితమనియు, మితిలేనియాద్యన గలుగుచున్నదినములందు దేశసేవ యంద గడపుటకు నిశ్చయించుట వారి మహాదౌహర్ద్యము, స్వాగత్యగబుద్ధి, మనోవైర్యల్యము ప్రకటిత మగుచున్నవి. సహకారముపట్ల బుద్ధి మఱుచున్న నూతనలు కనుపట్టు సమయమున మరణము సంభవించుట ప్రార్థన మనవలసినదే యనిరి. సురేంద్రుని మరణములనవంగరాష్ట్రమేగాక, భారతమంతయు విచారించుచున్నది. 50 సంవత్సరముల భారత రాజకీయము లాయనయందు మూర్తీభవించినవి. పండిత రాజకీయజేత్ర. భారతదేశ మతని మరణమునల చాల దరిద్రావస్థకు వచ్చెను.

పిమ్మట సర్ ఆల్ఫ్రెడ్గండరు మడ్డిమనుగారు మాట్లాడుచు వంగరాష్ట్రముననే యిరువురు ప్రధాననాయకులు మరణించుట చాల విచారకర మనిరి. వారిద్దఱు ప్రత్యేక రాజకీయాశయములు కలవారు. సురేంద్రుని మరణమువలన మిత్రుడొకడు

పోయెను. అతని మరణమువలన విక్టోరియా రాజ్జిగారి కాలమును జ్ఞాపకముచేయు నాఖరువాడు మాడ మరణించెను.

పిమ్మట జిన్నాగారు మాట్లాడుచు దేశబంధుని మరణమువలన నాపరమమిత్రుడను సర్ సురేంద్రుని మరణమువలన నా నాయకుడను మరణించెను. వంగరాష్ట్రమునకేగాక భారతదేశము సంతకును దీరిననష్టము గలిగెను. మహామృదీయులిన వారిరువురకు ప్రేమయే. వారి మరణమువలన మహామృదీయుల కెక్కువ నష్టము గలిగెను.

ఆంగ్లేయుల తరపున సర్ డెవీలిండ్సేగారు పన్నెనించుచు దేశబంధుని స్వయముగా నెఱుగననియు, కాని వారి విశేషముగు యాద్యన మొదలగు విషయములను గూర్చి వింటిననియు, సర్ సురేంద్రుడు చిరకాల మిత్రుడని గొప్ప వక్తయనియు వారి మరణమువలన భారతదేశమునకు ముఖ్యముగ వంగదేశమునకు అపారనష్టము కలిగిననిరి.

పిమ్మట సభాధ్యక్షుడగు సర్ ఫ్రెడెరిక్ వైటుగారిట్లు నుడివిరి. ఏ దేశమైనను దన రాజకీయములందు ప్రతి తరహా యాశయములు కలవారు నుండివలయును. నేడు దేశమంతను దుఃఖినాగరమున ముంచినట్టియు, ప్రఖ్యాతపురుషులు నగు కీర్తికేషు లిరువురును తమ రాజకీయాశయములందు, మార్గములందు విరోధమార్గములనే యవలంబించినను సమన్వయపరమనది గూడ లేకపోలేదు. అజేదన మాతృనేవాదీత. వారి మరణమువలన దేశమున కింత నష్టము గలిగినదని సూచించలేను. కాని నేడిచట నీయబడిన యుపన్యాసములవలన దేశమం దెంత శూన్యభావ ముదయించినదో పరిష్కృటముగ ప్రకటనమగుచున్నది. పండితుడు సూచించినదాని సంగీకరించుచున్నాను. కీ॥ కే॥ ల బంధుగులకు సానుభూతి తంతి సంపుచును"

అధ్యక్షుని యెన్నిక

సరిగా గం 11-83 లయినది. అధ్యక్షుడు నూతనాధ్యక్షుని నెన్నుకొనుటకుగోరెను. వి.జె. పటేలుగారు రాద్ధర సభ్యులచే ప్రతిపాదింపబడి, మఱి యార్ధరచే నామోదింపబడెననియు, రంగాచారిగారు నల్లరచే ప్రతిపాదింపబడి మరి ఐదు గురచే నామోదింపబడిరిన దెలిసిరి.

సరిగా గం 11-85 లయినది. సభ్యులధ్యక్షుని యెన్నుకొనుటకు ప్రారంభించిరి. ఒక్కొక్క సభ్యుడే కార్యదర్శి బల్ల యొద్దకు వచ్చి సమ్మతినిచ్చుట కధ్యక్షుడు గోరెను. అధ్యక్షు లిరువురును సమ్మతుల నీయలేదు. పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు సమ్మతినిచ్చుటకు వచ్చినప్పు డధికారసభ్యుల ప్రక్కనుండి చిరునవ్వు ప్రకటితమయ్యెను. సభాకాలమంతయు సరదాగానే గడచెను. ఎన్నికలందు తానహముగూడ యెక్కువగ నేయుండెను. ఎన్నికలగుచుండగానే పటేలుగారు రంగాచార్యులుగారి స్థానము నొద్దకుబోయి యిష్టగోష్ఠి సలుపుట సభయందలి సరదాను మఱితే ప్రకటించెను. ఈసమ్మతుల నిచ్చుట గంట కాలము పట్టెను. అవి లెక్కపెట్టుటకు పావుగంటకాలము పట్టెను. ఆకాలమంతయు చాల యాతురత సభ్యులందు కలిగించెను. సభయంతయు నిశ్శబ్దముగ నున్నది. ఆనిశ్శబ్దమును వెనుక గూర్చుండిన స్వరాజ్యసభ్యుడొకడు ఒల్లపై మృదంగవాద్య మారంభించి భేదించినపుడు సభాసదులెల్లరు నొకపెట్టిననవ్విరి. సరిగా గం. 12-5 ల కధ్యక్షుడు సమ్మతుల కాగితములపై కొండలు సభ్యులు సరిగా టెక్కుపెట్టినందున లెక్కపెట్టుటలో నాలస్యమయినదని దెలిసిరి.

ఉత్సాహ మత్యున్నత మగుచుండెను. లెక్కనయమున నెవరి పేరొయని చెప్పట దోరలుచేసి సభ్యులెల్లరు పనుట నభినయించుచున్నారు. అప్పు డధ్యక్షుడు స్వరాజ్యపక్షీయుండగు వి.జె. పటేలుగారు రధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడెననిరి. 83 సమ్మతు లాయనకున, ప్రతికక్షికి 83 ను వచ్చినవి. రెండు సమ్మతుల సమానములుగా నున్నవిని నిర్ణయింపబడెను. పటేలుగారి సభినందించినవారిలో మొదటివారు రంగాచారిగారే. రంగాచారిగారు పాద్యక్షుడుగా నికముందు పటేలుగారికి సహాయ మొనర్తురు. స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు తమ సంతోషమును బ్రకటించిరి. ఆట్లు మూడు నిమిషములు సాగెను. పిదప సభ్యులుండెను వెంటనే యెన్నిక ఫలితమును రాజప్రతినిధియంగీకారమున కుంచెదనని తెలిపెను. సభ సోమవారము పఱునాపుజేసిరి. పటేలుగారి సభినందించుటకు సభ్యులు మూగి వేసిరి. కరస్పర్శనగౌరవములకు మితిలేదు? అధ్యక్షుని యెన్నిక యంద మితితోత్సాహము చూపబడెనని సభ్యులవలననే గాక, ప్రేక్షకుల మహోత్సాహమువలననుగూడ దెలియనగను. ప్రేక్షకులలో సర్ మాస్క్రిఫ్ స్మిత్తు (వైటు కాన్సిలు సభాధ్యక్షుడు) అల్బర్త్ కాదిరు పంజాబు శాసనసభాధ్యక్షుడు సర్ మహా మన్ పాఫీ ద్దవతులు, వైటు దొరసాని, సరోజినీదేవి గార్లు గలరు.

పాతలగారి విశ్వాసము

గలిచిన వెంటనే పాతలగారిని అసోసియేటెడ్ ప్రతి నిధి పోయి పాతలగారి నడుగగా నిట్లనిరి.

ప్రజలయొక్క నియోజనముచే వచ్చిన యీ మహా ద్యోగముయొక్క గౌరవ బాధ్యతలను గుర్తించితిని. ప్రజాసభల యొక్క యన్నత సాంప్రదాయముల ననుసరించుట కోరియు ప్రయత్నించెదను. తా మధ్యకు నెన్నుకొనుటలో పొరబాటు చేయలేదని ప్రతి సభ్యుడును ఒలచులాగన ప్రవర్తించెను.

రాజప్రతినిధి యంగీకరించుట

సిమ్లా, ఆగస్టు 24:—నేటి సభాసమావేశము సర్ అలెగ్జాండరు మడ్జునుగారు నుడివినట్లు సరితాత్పర మయినది. పని చాలించుకొనిన సర్ ఫ్రెడెరిక్ వైట్ గారిని వివిధగతుల బ్రశంబించి సాగనంపుట మాతనాధ్యక్షునకు స్వాగతం బొసగుట కూడ చాల నుత్సాహముతో జరుపబడినది. తమ పనిని నిర్వహించునపుడు మాతనాధ్యక్షుడుకూడ సభ్యులందఱ సహాయమును బడయునని కోరిరి.

ప్రేక్షకులు విశేషముగవచ్చిరి. వైట్ దొరసాని, సర్ హెన్రీ మాస్ట్రీపు స్క్రిత్తు (వైట్ కౌన్సిలు సభాధ్యక్షుడు) అబ్బట్ కాదరు (పంజాబు కాసనసభాధ్యక్షుడు) గౌరవ ప్రేక్షకుల సానములందు గలరు. సర్ మహమ్మద్ హఫీ దంపతులు, సర్ జనీదేవి, వాడియాగార్లు ప్రేక్షకులసానములందు కలరు.

సరిగా పదునొకండుగంటలకు సర్ ఫ్రెడెరిక్ వైట్ గారు విచ్చిరి. మొదట సర్ విల్ బీకారిగారు ప్రమాణమును దీసికొనిరి తరువాత సభ్యులందఱును నిలువబడి, పాతలగారి యెన్నికను ఖియపఱచుచు రాజప్రతినిధి పంపిన సందేశమును గ్రహించిరి సందేశమును సభ్యులు మహాత్సాహముతో గ్రహించిరి.

వైట్ గారిని గౌరవించుట

తన యధ్యక్షుపదవిని చాలించుకొనుచున్న సర్ ఫ్రెడెరిక్ వైట్ గారికి రాజప్రతినిధిసభలో సివిలుశాఖ సభ్యులు విందొసర్చిరి. కాసనసభ వైట్ కౌన్సిలు సభ్యులు చాలమంది విందు నకువచ్చిరి. సర్ అలెగ్జాండరు మడ్జునుగారు వైట్ గారు సభాధ్యక్షులుగా చుండి చాల క్రిమంతముగ నడపిరిని ప్రశంసించిరి. సాంఘిక జీవనముందుగూడ వైట్ గారు రమిత గౌరవమును సంపాదించి రనిరి. తనకొఱకు చేయబడిన యీ గౌరవమునకు సమాధాన మిచ్చుచు మొదటిసారి సభలోని సభ్యులు రెండవ సభాసభ్యులకూడ తనపదవి నట్లు కొనసాగించుటకుసాయపడిరియు తా ను స్వ దేశము నకు బోయి నపుడు పార్లమెంటరీ సంఘము నడుపుట యందు ప్రతివాని సహకారము సంపాదించగలిగితిని చెప్పుదు ననిరి. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి నేతపరిశ్రమదుస్థితి

భారత వర్తకసంఘ విన్నపము

ఇంగ్లాండు ఇండియా ప్రభుత్వములు
కార్మికసమస్యయొడ జూపు విభేదము

బొంబాయి, ఆగస్టు 22:—బొంబాయి భారత వర్తక సంఘము ఇండియా దొరతనముయొక్క వాణిజ్యశాఖకు మరియొక దీర్ఘవిన్నపమును బంపెను. పెట్టుబడిదారులు మాత్రమే గాక వేలకొలది కార్మికులను వారిపై నాధారపడినవారను వివాదముపాల్గొన్నారని భయము గలుగుచున్నదని వర్తక సంఘము పంపిన విన్నపముందు స్పష్టముగ దొరతనమున కెగిరింపబడినది. మారకముచేగాని, కార్మికపరిస్థితులచేగాని విదేశీయుల పోటీనుండి పరిశ్రమను రక్షించుటకు వెంటనే దొరతనము ఏర్పాటు గావించవలసినదని సంఘము గోరుచున్నది. కార్మికులు పోకర్మముకొరకు కాసనములను నిర్మించుటయందు దొరతనము చురుకు జూపుచున్నదిగాని అట్టి కాసనము లమలునందుంచుటకు పరిశ్రమకు నీయవలసిన సౌకర్యముల నిచ్చుటకు ప్రభుత్వము నెనుకంబ వేయుచున్నదని సంఘము నిరూపించుచున్నది. నిర్వాపారత్వము గలుగకుండజేయుటకు నేలబొగ్గుకార్మికుల సందర్భముందు రివియూనైనను బోగొట్టుకొని యింగ్లాండు దొరతన మెట్లు సందిగ్ధ పరిస్థితులందు నేల బొగ్గు పరిశ్రమను రక్షించుచోగ మనంప వలసినదని సంఘము నిదర్శనమును జూపుచున్నది. ఆ మాదిరి నేర్పర్య సాహసములు ప్రతిపరిశ్రమయొడ దొరతనము జూపవలయును. వెంటనే ప్రతి ఎక్సైజు పన్ను రద్దుజేయవలయునని కమిటీ గోరుచున్నది. ప్రతి ఎక్సైజుపన్నురద్దుజేయుటలోబాటు బట్టలపై దిగుమతిపన్ను తగ్గించవలసి స్పష్టముగ దొరతనమును భారత వర్తకసంఘము నివేదించు చున్నది. (అ. ప్రె.)

సర్ బయ్య నరసింహశ్వేర కరగారు

నవంబరునెలలో కలకత్తామీదుగా వెళ్లెదరు
వీరిసానమున రాజప్రతినిధి ప్రభుత్వ కార్యసంఘమున వరల నెవ్వరిని నియమించినదియును యింకను రూఢిగా తెలియలేదు. వంగరాష్ట్రములో ఎస్. ఆర్. దాసు, బి. ఎల్. మిత్ర గార్లు అనుగ్రహపాత్రులై యున్నారు సర్ చిమనలాలు సేత ల్యాడుగారు మడ్జునుసంఘమున రహస్యములను తెలిపెనుగాన ఆయన కీదవిలిఖింపజాలదు. సర్ చిమలాలు మెహతా, ఎన్. ఎమ్. సమరత్, బి. దూబుగార్ల కేస్తుగూడ నూచింపబడినది. హల్దేసుప్రభువు దూబుగారిని సిఫార్సుచేసెనని తెలియుచున్నది. (మ్యా ఎంపైరు)

పబ్లిక్ సర్వీసుల కమీషను

సర్ యీవను కాటనుగారు
కాటనుగారు 16 వ తేదీని కలకత్తాకు వచ్చిరి. పబ్లిక్ సర్వీసుకమీషనులో స్థానముకొరకు చాల ప్రయత్నముచేయుచు న్నార. ఆసంఘమున ముగ్గురు (అస్సత్తుడు మరియుద్దరు సభ్యులును) యూరోపియనులును ఒకహిందువును ఒకమహమ్మదీయుడును (సభ్యులు) మొత్తము 5 గురు సభ్యులుందురు. (మ్యా ఎంపైరు)

ఉత్తర భారత్పూరు మునిసిపలు ఎన్నికలు

స్వరాజ్యవాదుల పరాజయము
కలకత్తా, ఆగస్టు 23:—ఉత్తర భారత్పూరు మునిసిపలు ఎన్నికలందు స్వరాజ్యపక్షము రెండు వాడలందు ఓడిపోయెను క్రిక్తికాపుల సర్ సురేంద్రనాథ డెనక్తిగారి కుమారు నితోగలుపుకొని యిద్దరు స్వరాజ్యేతర సభ్యులు ఎన్నుకొనబడిరి.

కనోరీ రైల్వేదోపిడి

దొంగలను బట్టుకొనుట కాచోకి నిచ్చువారలకు బహుమతి యాయబడును.
అలహాబాదు, ఆగస్టు 23:—ఆగస్టు 9 వ తేదీన లక్నో గుఱురంవద్ద కనోరీ రైలునందు గావింపబడిన దోపిడిదొంగలను బట్టుకొనుటకు ఆచోకి నిచ్చువారలకు రూ 5000 లు బహుమతి యాయబడునని పోలీసు ప్రకటన గావింపబడినది. దోపిడి దొంగలచే ఎత్తుకొనిపోబడినట్టియు ప్రకటనయందు వివరించినట్టియు జి. పి. నోట్లను బట్టుకొనుటకు సమాచారమును చెల్పిన వారలకు వై బహుమతిగాక వేరుగ బహుమతి ఈయబడును. పోయిననోట్లు, అయిదు రూపాయలు, పదిరూపాయలనోట్లు, నోట్లనెంబరు ప్రకటనయందు చెల్లబడినది. పరిసరములందున్న పేజిస్ట్రీటుతోగాని, పోలీసు ఉద్యోగులతోగాని లేక ముఖ్యముగ పోలీసు మాపరింటెంటుతోగాని సమాచారము చెల్లనలయును. (అ. ప్రె.)

వర్షపాతము

సిమ్లా, ఆగస్టు 23:—చోటానాగపురముమీది డిప్రెషను జబులుపురంబుపట్టన సాగి మితముగ మధ్యరాష్ట్రములందు వర్షించెను. తక్కిన దేశభాషములందు వర్షపవనములు మందముగనున్నవి. బర్మా, అస్సాము, మధ్యయిండియా, పశ్చిమ మధ్యపశ్చిమ మధ్యరాష్ట్రములు, కొంకణము ఉత్తర మైదరా బాదులందు సర్వసాధారణముగ వర్షము గురిపెను. ఉత్పాతము, మైసూరు, నుకాయాళము, నుకాయాళములందు దవ్వుటచ్చుటవర్షించెను. ఉత్తర బర్మా, బెంగాలు, చోటానాగపురం, సయ్యుక్త పరగణాలు, బొంబాయి వర్షములందు స్వల్పముగ వర్షించెను.
మెర్క్యూ, టావాని 2, మోర్రేసు, పాచిమార్గి 3, హోపింగంబు, జబులుపురం, సియోనీ, నాగపురం 2, సాగరు, రైపురం 1½, అమరావతి, మెర్కారాలందు 1 అనిగళమునాన గురిపెను.
నూచన:—పశ్చిమ మధ్య యిండియా, బొంబాయిలం దధికముగవాన గురియచున్నది. (అ. ప్రె.)

రైలుమోటారు-ట్రోలి ప్రమాదము

ఒకడు చనిపోయెను. నలుగురికి తీవ్రమైనగాయములు
తగ్గిలెను

సిమ్లా, ఆగస్టు 22:—కాల్యా- సిమ్లా రైల్వేమీద నేటి యుదయము కందాపూటువద్ద ఒక ట్రోలియును రైలు మోటారును డీకొనినందున ఒకడు చనిపోయెను. నలుగురికి తీవ్రమైన గాయములు తగ్గిలెను. వచ్చేప్రేషములో రైలు మోటారు కలిసి కొనునను అభిప్రాయముతో ట్రోలికండక్టరు బయలుదేరినది. అదిగాక యెదురుగా రైలు మోటారు వచ్చుచున్న సంగతికూడ ట్రోలికండక్టరు గమనింపలేదు. మోటారు డ్రైవరు మాత్రము ట్రోలివచ్చుచుండుట చూచి దూరముననే మోటారునాటి కేకలు వేసెను. కాని అప్పుడు ట్రోలిపావులకు వీలులేకపోయెను. రెండును డీకొన్నకొంతనేపటికి ట్రోలిమీదనున్న కూలివాడొకడు చనిపోయెను. మొత్తముమీద ట్రోలిమీదవారికే 5 గురికి గాయములుతగ్గిలెను. రైలు మోటారురేడియేటరు తునానునకల్ల పోయెను. అట్లే ఆయిలుపైపును పోయెను. మోటారులో ఢిల్లీ సివిలుసర్జను కలనల్ ఫ్రాంక్ వాని భార్యయు, నా భాపరిపాలకుడు బాన్స్టను, పశ్చిమైతరరైల్వే యుద్యోగులు మాను, మోహన్ లాలుగార్లును, మానుగారిభార్యయు నుండిరి. వారు రైలు మోటారును వదలివేసి సిమ్లావరకు రైలుబండిలో వెళ్లిరి. బండ్లు డీకొన్నందుకు కారణము విచారించబడుచున్నది. గాయములు తగ్గినవారు వెంటనే ఆస్పత్రికి గొంపోవడిరి. (అ. ప్రె.)

మెయిలు స్టీమరు

బొంబాయి, ఆగస్టు 22:—బొంబాయినుండి 8 తేదీన రేపాల్తో బయలుదేరిన మాంటువా అను పి అండు ఓమెయిలు స్టీమరు 21 తేదీ యుదయము 11 గంటలకు మార్సెయియ్యును వచ్చెను. పి. అండు ఓ స్పెషలు ట్రెయినులో పోవు ప్రయాణికులు శనివారము సాయంకాలమునకు లండను చేరుదురు. తపాలు లండనులో ఆదివార ముదయము బర్మింగా చేయబడును. “చైనా” అనుపి అండు ఓమెయిలు స్టీమరు 21 తేదీ శుక్రవారమునాడు లండను చేరెను. “వల్లరుమాన్ సిటీ” అను స్టీమరు “మాన్ చెప్టరుసిటీ” అనుపాలులైన స్టీమరు 29 తేదీన బొంబాయి చేరవలసియున్నది.

లాయిడు బ్రిటీష్ నోస్ట్రు నావికేషన్ కంపెనీ స్టీమరు “పిల్నాన్” వచ్చేనెల 1 తేదీన మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు ఆల్జీరాండ్రాడాకు నెం 14 పెడ్డునుండి బయలుదేరును. డాక్టరులు ప్రయాణికులను 11 గంటలకు పరీక్ష చేయుదురు.

లెఫ్టినెంటు కలనల్ జి. పి. నిక్సన్, కుమార శ్రీరామ సింజ్, లెఫ్టినెంటు కలనల్ హెచ్. ఆర్. సాండిలాండ్సు, లెఫ్టినెంటు కలనల్ ఇ. జి. వాలిగార్లు నేడు “రాజ్ మత్” మెయిలు స్టీమరుమీద ప్రయాణమైరి. (అ. ప్రె.)

పంజాబులో కాలువ ప్రాజెక్టు

డేవలపుమెంటు ఋణాపరతులు

సిమ్లా, ఆగస్టు 22:—సైజ్జికాలువల ప్రాజెక్టు విషయమునను పంజాబులోని యితరకాలువ ప్రాజెక్టు విషయమునను డేవలపుమెంటు ఋణాపరతులనుగూర్చి పంజాబు దొరతనమువారు ఆగస్టు 25 తేదీన గజెటులో ప్రకటించిరి. ఈ ఋణములు 12 సంవత్సరముల పంజాబుబ్యాండ్లని పిలువబడును. అనగా 1987 వరకుండును. వీటిలో నూటికి 50 చొప్పున వడ్డీ యియబడును. కాని దీనిమీద రాబడిపన్ను విధింపబడును. అయిన రాబడిపన్ను లేనివారికిని లేక తక్కువపన్ను చెల్లించువారికిని, రీఫండు లీయబడును. మొత్తము 1 కోటి రూపాయలు బాంకులక్రింద వినియోగింపబడును. ఈమొత్తములో 20 లక్షలు పంజాబులో రిజిస్టరైయున్న సహకార పరపతిసంఘములకు ప్రత్యేకింపబడినవి. బాండు లభలుగరలకే యియబడును.
సెప్టెంబరు 12 తేదీనుండి 1925 అక్టోబరు 15 తేదీవరకు వీటిని కొనుక్కొనవచ్చును. సైజ్జికాలువలక్రింద సాగు చేయబడునట్టి యాదొరతనమువారి భూములను బహిరంగముగా గారి ప్రయివేటుగా గాని అమ్యునప్ప డీబాండులను పంజాబు దొరతనమువారు అనలుగరలకే అంకికరింతురు. (అ. ప్రె.)
బొంబాయి, ఆగస్టు 22:—సాహన్ ఆర్బిడిమ్యుని యింకను కిన్నెమె అవస్థలోనే యున్నది. (అ. ప్రె.)

మదరాసు శాసనసభ

అధికారేతర బిల్లులపయి తీవ్రచర్య

సిటీ తెనస్సీ ఆఫ్ నవరణచట్టము

శాసనసభవారీదినమున అధికారేతరసభ్యుల ప్రతిపాదనలను, బిల్లులను చర్చించుటకుగాను తిరిగి సమావేశమైరి. ఈదినమున సభ్యులసభాసములుచాలవరకు ఖాళీగానుండెను. ఘోషారు 40. మంది సభ్యులకంటె పెక్కుమంది హాజరుగారెదు. ప్రేక్షకుల గ్యాలరీలు దాదాపు శూన్యముగనుండి నిరుత్సాహకరముగ నుండెను.

సభాకార్యక్రమము మామూలుగ ప్రశ్నోత్తరములతో ప్రారంభమైనప్పుడు, అగ్గత్యవర్తమునందొకరని రా॥ బి॥ టి. ఎం. నరసింహాచారిగారగ్గత్యవర్తములకరించిరి. ప్రశ్నోత్తరముల సమయమున గతవారమున గల్పించిన యుత్సాహమైనను ఈదినమున గాన్పించక చాలమందముగనుండెను.

డాక్టరు నల్లేశ్ మొదలియారుగారికి

వైద్యోగ్యము

రా॥ బి॥ సి. వి. యస్. నరసింహారాజుగారు ప్రశ్నోత్తరములు ముగియగనే, తాను కుక్రవారమున, డా॥ నల్లేశ్ మొదలియారుగారినిపరించి ప్రశ్నలనుడునపుడు, సత్యాసత్యములపైకికొనుటకు సేను ముందుగా తగినంతవిచారణ యొనర్పలేదని గౌరవనీయసభ్యు లొకరునుడిచిరి. ఈవిషయమున నీదినమున జవాబుజెప్పుట కిదిసమున సభ్యుని అనుమతి నడుగగా వారంగీకరించిరి. డా॥ నల్లేశ్ మొదలియారుగారు శాసనసభాకార్యదర్శికి వ్రాసినయొకజాబు నుపయోగించుటకుగూడ అగ్గత్యుని యనుమతినకుగ వారా అనుమతిపొసగిరి. ఈజాబును జూలై 24 వ తేదీన నల్లేశ్ మొదలియారుగారు, శాసనసభాకార్యదర్శికి వ్రాసిరి. అందిట్లుగలదు. "శాసనసభ్యుడు, ఒక రిజిస్టరు మెడికలు ప్రాక్టీషనరు, విద్యార్థునకు వైద్యపరీక్ష యొనర్చి, ఫీజుగా, ప్రభుత్వనిధినుండి ప్రతిఫలమును పుచ్చుకొనుటకు పిలువగదా? అట్లుజేసినయెడల శాసనసభ్యులను వదులుకొనవలెనా? దెలుపగోరెదను."

నా ప్రశ్నకు ఆధారమిది. నేనాప్రశ్న నడుపుటకు, ఈ జాబు తగిన ఆధార మొసగుచు న్నదని నానమ్మకము. శాసనసభ్యులు, ప్రభుత్వనిధినుండి పరిహారమునుపుచ్చుకొను పనులంగీకరింపరాదని నాయోప్రాయము క్రిందటికూరి, ఆయనయట్టికను చర్చించునవయసన దెలియుచుంటిని. ఇందువలన నల్లేశ్ మొదలియారుగారిపై పెట్టి ఆరోపణల నొనర్చుటయును యుద్దేశముగారు.

ఎ. రామసామిమొదలియారు:—సత్యాసత్యముల కెల్ల కొనుటకు ఆది రెగినంత ఆధారమా కాదాయననది. న్యక్తాధిప్రాయములపై నాధారముగనుండును. అయినను ప్రతిపక్ష నాయకునిప్రశ్న కిదియొక్కటిగా ఇంకను తేలికాధారములగలవాయనువిషయమును విచారించెయగోరెదను. రా॥ బి॥ సి. వి. ఎస్. నరసింహారాజుగారు రామస్వామి మొదలియారుగారు ఇంకను పట్టుపట్టిపో చాలాకథారములను జూపుటకు సిద్ధముగ నున్నాను.

చెన్ననగర పురపాలకసంఘ శాసనసవరణచట్టము ఈదినము కార్యక్రమపట్టికయందు సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారి చెన్ననగర పురపాలకసంఘ శాసనసవరణబిల్లు మొట్టమొదటగలదు. కాని పై శాసనమునకు సంప్రర్ణమున సవరణలను నూచించుటకుగాను కార్యరేషనువారొక యుపసంఘమును నియమించియుండుటచే దాని నిష్పక్షిబిల్లు నుపసంహరించుకొనుచుంటినిని శెట్టిగారు చెప్పిరి.

లోకలుబోధు శాసన సవరణ చట్టము

రా॥ బి॥ ఎస్. కృష్ణారావుగారు:—లోకలు బోధుల శాసనమున సవరించు బిల్లు నుపపాదించుటకు అనుమతి సోదగవలెనని గోరిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలన మంత్రియగు పానుగల్లు రాజాగారు తాను ప్రతిపాదన నెదుర్చుట లేదనియు కాని ఇట్టి సవరణ బిల్లులు లేన కిష్టములేదని నుడిచిరి. అంతియగాక ప్రస్తుత సవరణబిల్లునకెట్టి ఆకళ్యంతయు లేదు. ఆ యన్యాయపట్టికయందు ప్రభుత్వమువారు జోక్యము పుచ్చుకొనుచుండెదను ప్రాయము సరిగారు. లోకలు బోధులు నిబంధనల తప్పించి గుర్తించినపుడు మాత్రమే జోక్యము పుచ్చుకొనుచుండెరి. ఈ బిల్లులన క్షేత్రబోధకులకు అనువరముగ చాల పనియొనరుట దప్ప నుకేయవయోగమును నుండజాలరు.

రా॥ బి॥ ఎస్. కృష్ణారావుగారు:—లోకలుబోధుల శాసనమున సం 112, 116, 117 శ్లోకముల సవరించుటకుగాని బిల్లు ఉద్దేశింపబడెను. ఆ శ్లోకముల ప్రకారము లోకలుబోధుల

గారే యే పనులకు ధనము వెచ్చింపవచ్చునో వివరింపబడెను. అందు అంగీకరింపబడలేదను కారణముచే ప్రభుత్వము వారు జోక్యము పుచ్చుకొనుచున్నను ఇందువలన స్థానికసంఘములపరిపాలన స్వాతంత్ర్యమునకు చాల భంగము గలుగుచున్నది. స్థానిక సంఘముల పరిపాలనా స్వాతంత్ర్యమును బలపరుచుటకుగాని బిల్లు ఉద్దేశింపబడెను.

ప్రతిపక్షధానము సభవారీదే నేకగ్రీవముగనంగీకరింపబడెను.

పిటి తెనస్సీ బిల్లు

ఎల్. ఎ. గురుస్వామిగారు:—పిటి తెనస్సీ బిల్లు నుపపాదించుచు, బీద తెనంటుల యుపయోగకరముకొర కుద్దేశింపబడెనని నుడిచెను ప్రస్తుతశాసనమున భూమి యజమానులకు, అడ్డల హెచ్చించుట వనతులేర్పరపబడెనే గాని వానిని తగ్గింపవలెనని గోరుటకు తెనంటులకు వనతు లొసగబడలేదు. ఇది అన్యాయము ఈ అన్యాయమును తొలగించుట ఈబిల్లుయొక్క ప్రగమోద్దేశము. బీదలను తెనంటులు, ఎక్కువ అడ్డల నొసగలేని, భూమిని గృహములనువది వేరొకచోటికి పోవనివచ్చుచున్నది. అట్టివారు యజమానులకు భూమిఖరీదును చెల్లించి, జిరాయితీసాక్కును పొందుటకు పిలవసగుట ఈబిల్లునందు రెండవవిషయము. ఈ విషయమున చాల అభిప్రాయ భేదముగలదు. ప్రస్తుత శాసనము నాచరణలో పెట్టుటలో కలుగుచున్న కష్టముల తొలగించుటకు మాత్రమే ఈబిల్లు ఉద్దేశింపబడెను.

ప్రస్తుతమున్న శాసనము, తాత్కాలిక క్లిష్టపరిస్థితులను దాటుటకుగాను 1922 సం॥న తేర్చరపబడెను. ప్రస్తుత మున్న శాసనము, తాము నివసించు భూముల భాడుగ నిచ్చి, వానిలో గొప్పభవముల నిర్మించుకొనినవారికి రక్షణ మొసగుచున్నదిగాని, చిన్నచిన్న ఇంట్లు గట్టుకొని నబీద తెనంటులకు సరియగు రక్షణను నొసగుటలేదు. పీరి భూమినుండి వెడలగొట్టుబడినపుడు వారు నిర్మించుకొనినగడిసెలు మొదలగువానికి లభించు పరిహారము అతి స్వల్పము. ఇట్టివారిని వెడలగొట్టుటవలన, వారు ఇదివరకే జనసమృద్ధి వధికముగనుండు ప్రదేశమునకే పోవలసివచ్చుచున్నది. ఇట్టి జనసమృద్ధియువలన నగరాగోగ్యమునకు వాటిలుచున్న నష్టమునుగురించి సేను వేరుగ వివరింపవచ్చురలేదు. అందుచే నట్టిబీదలకు జిరాయితీసాక్కుల నొసగుట యొక్కతే మార్గము. ఈవిషయమును సవరించుట కీసభవారే పరియోక్తము సవరణ బిల్లును దెచ్చెదరని నమ్ముచున్నాను.

ప్రస్తుత శాసనము ప్రకాశము, రైతును వెడలగొట్టినపుడు, ఇత డాప్ర చేర మున నాటి న చెట్లు మొదలైన వానికిని, భవనములను మాత్రమే సరిహార మొసగుటకుగాని అజ్ఞానసర్ప ఇతర అభివృద్ధులకు సరిహారము నొసగుటలేదు. అందుచే భూమివెలకు హెచ్చించుటకు రైతు గావించు అభివృద్ధులకన్నిటికిని సరిహారమొసగునట్టిబిల్లునందేర్పరపబడెను. మరి యొకవిషయము: వేర్వేరు కారణములచే ధరలు హెచ్చినకాలమున అడ్డలు హెచ్చించుచు నిర్ణయింపబడెను. కాని ఇప్పుడాధరలు తగ్గుటచే అడ్డలగూడ తగ్గించుటకు ఈబిల్లునందు సాధన మేర్పరపబడెను.

ప్రస్తుతము రైతు, తాను నివసించుచున్న భూమిని తనకు విల్లనపును కొనుక్కొనుటకు పిలువెను. తనను వెడలగొట్టుటకు భూస్వామి ప్రయత్నించినపుడే అట్లుడుగలడు. ధరలు హెచ్చినపుడుగాని, భూస్వాములు సామాన్యముగ నట్లు ప్రయత్నింపరు. అంతవరకును అందు నివసించు తెనంటులసీతి సేదిగ్గముగ నుండును. అందుచే తాను నివసించుభూమిని తాను కొనుక్కొనజలచినపుడు, దానిని విక్రయించుటకు నుత్తర్య జేయవలెనని కోర్టువారిద్వారా గోరుట కధికార మొసగుట కీబిల్లునందేర్పరపబడెను.

ఎం. సి. రాజాగారు:—బిల్లును బలపరిచిరి.

లామెంబరు:—ప్రభుత్వమువారిని నీబిల్లునవయమున నెదుర్చుట లేదనియు బలపరుచుటగూడ లేదనియును నుడిచిరి. ఈబిల్లునందు దీర్ఘముగ విచారించవలసిన విషయములు కొన్నిగలవనియు, బిల్లునందలి సవరణల నంగీకరించుటకు పూర్వము భూస్వాములు కలుపువిషయములను జాగ్రత్త గావించవలెను.

సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు:—బిల్లు నెదుర్కరేకే, కలక్టరుమిటివారి విచారణార్థము కొన్ని సూచనలనొసగిరి. ఈబిల్లునందలి విషయములు, భూస్వాములకు ముఖ్యముగా వర్తించునవగుటచే వారు చెప్పుకొనువిషయములను నెలెత్తు కమిటీవారు శ్రద్ధగావనింపవలెను. అడ్డలను తగ్గించువిషయమున, పరఖాస్తులను విచారించు సధికారమును కార్యరేషను స్థాయిసంఘమువారి కొసగునో బాగుండును. గృహముల బిలుననుగురించిన విషయములు వారికి బాగుగదెయ్యును. కాన అడ్డల సరిగ నిర్ణయించుటకు వారి కెక్కువశక్తియుండును. తెనంటులను వెడలగొట్టునపుడు, భూస్వాములనుండి పరిహారము నిప్పించు విషయమున గవనింపవలసిన విషయముకట్టి గలదు. తెనంటులలో కొందరు, భూమి యజమానులకంటెను ధనవంతులనాగుగలరు. వారు తమ వెళ్ళగొనుకొరకు, జీవితావశ్యకములుగాని అభివృద్ధులను అలంకారములను ఎన్నిటినియొనర్చెదరు. వానికన్నిటికిని పరిహారమొసంగవలెనని భూస్వాముల నిర్బంధింప

రాదు. ఆప్రదేశమును నిరసనయొగ్గముగ నొనర్చుటకు గావించిన అభివృద్ధికిమాత్రమే ప్రతిఫలమిప్పించుట న్యాయముగాని అంతకంటె పెక్కువ ఇన్వెస్టమెంట్ బలవంతపెట్టెదరు.

డి॥బి॥ కృష్ణన్ నాయరుగారు వెంకటాచలం శెట్టిగారితో నేకభవింపజాలకపోయిరి. అడ్డలను హెచ్చించుచు పిటిషనుల విచారించు సధికారము కోర్టులకొసంగబడెనుగాన వానిని తగ్గించు పిటిషనుల విచారించు అధికారమును కోర్టులకే యుండవలెనని వీరునుడిచిరి.

ప్రతిపాదన వోటునకు డెట్టుగా సభా ధంగీకరించిరి. అటుతరువాత గురుస్వామిగారి ప్రతిపాదనన బిల్లును విచారించుట కొకయుపసంఘము నియమింప సభ నాపబడెను.

ఉపసంఘ నిర్మాణము

గా॥ లామెంబరు, రా॥ బి॥ టి. తేజికాచలం శెట్టి, అడ్డొకేటుజనరలు, డా॥ సి. నల్లేశ్ మొదలియారు, యమ్. సి. రాజా, ఏ. రంగనాథముదలియారు, ఆర్. శ్రీనివాసన్, టి. ఏ. రామలింగశెట్టి, రా॥ సా॥ డా॥ యు. రామారావు, ముత్తయ్యముదలియార్, మా సా నేటు వెణుగోపాల్ నాయుడు, వీరయ్యశ్, యల్. సి. గురుస్వామి, జి. టి. బోగ్ గారలు గల యుపసంఘమునకు విచారణకు బిల్లు అందచేయబడునటుల ఆమోదింపబడెను.

1920 సం॥ మదరాసుబిల్లు పురపాలకసంఘ

స్థానికసంఘముల చట్టములకు సవరణబిల్లు

బిల్లు నుపపాదించుచు పంతులయ్యగారు బిల్లుయొక్క ముఖ్యోద్దేశమును చెప్పిరి. ఎన్నికల జాబితాలో పేరున్నను రివిన్యూ అధికారుల అజాగ్రత్తలవలనో, సమయవండు పన్ను చెల్లింపని మాత్రమున అట్టివారికి వోటింగు అధికారము తీసివేయుట న్యాయము గాదనియు, సాధారణముగ పురపాలక సంఘములందలి యధికారుల ఉత్తేజులననే పన్నులు ఆలస్యముగ నమూలగుచుండును. కావున అట్టి అక్రమవిధానమునకు అవకాశ మివ్వకుండుటకు చట్టమునందలి 45, 46 శ్లోక నలందు మార్పులు జేయవలెనని పట్టిరి.

సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు బలపరచిరి.

వెంటనే అగ్గత్యుస్థానమునందున్న డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటు గారు ఉపపాదన అంగీకరింపబడినటుల ప్రకటించిరి.

పానుగల్లు రాజాగారు ఉపపాదనను ప్రభుత్వమువారాడే పింపవన్నారనియు కాని ఆక్షేపించుట శెట్టి యవకాశ మొసంగబడలేదనియు, చర్య జరుగకుండనే ఉపపాదన యంగీకరింపబడినటుల అగ్గత్యులు ప్రకటించిరినియు పట్టిరి.

అగ్గత్యులు తాము పారబడితిమనియు, సభ్యులు యనుమతిసోసంగిన తిరిగి చర్యకు నవకాశ మొసంగవలసి పట్టిరి.

ఏ. యస్. కృష్ణారావు పంతులుగారు అందుల కాక్షేపించుచు ఉపపాదన అంగీకరింపబడినటుల ప్రకటించబడినవిషయమరల చర్చింప పిలు లేదనియు నేరువిషయన మరయొకసమయమందు మంత్రిగా రాక్షేపించవచ్చుననియు పట్టిరి.

అగ్గత్యులు తమ ప్రమాదము నంగీకరించినందున పానుగల్లు రాజాగారు బిల్లు రి వ మారు ప్రవేశ పెట్టినవిషయ ఆక్షేపించు మని పట్టిరి.

పిదప పంతులయ్యగారు బిల్లు ఉపసంఘమునకు నివేదించబడిన లెనని ఉపపాదించిరి.

సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు బలపరచుచు లేటుకేయరుపై విధించినపన్నునుబట్టి వోటింగు అధికార ముండవలెనుగాని వనూలైన పన్ను సనుసరించియుండరాదనిపట్టిరి. పన్నుననూలు గాకుండ కనేకకారము లుండవచ్చును. కావున స్థానిక స్వపరిపాలన మంత్రిగారు అట్టివారికి వోటింగు అధికారము ఒసంగనటుల అనుమతి నిడగోరిరి.

పానుగల్లు రాజాగారు ఉపపాదన నాక్షేపించుచు పన్నునంతన్న చెల్లింపనివారు వోటుజేయుట కధికారము లేదనిపట్టిరి.

సి. రామలింగశెట్టిగారు గుపపాదనను బలపరచుచు పన్నును పూర్తిగ చెల్లింపనివాని వద్దనుంచి వనూలు జేసికొనుటకు ప్రభుత్వమువారి కనేకవిధముగలవు. వారెట్లు నున్ననువాని మూలమున వనూలుజేయవచ్చును. అట్టిచో ఈ అదనపు శిక్ష యవసరమునీ పట్టిరి.

పి. ఆంజనేయులుగారు బిల్లు నామోదించుచు పట్టణేతర పురపాలకసంఘములందు ప్రజలు చాలస్వల్పముల గాంచుచున్నారనియు, ధనవంతుల వోటులను నూర్చి రి వ తేదికిలోగ పన్ను చెల్లింపని హెచ్చుతే వోటు జేయుట కనర్హులను నున్నారనియు కావున ఉపపాదన మిగుల లాభకరమని పట్టిరి.

ఎ. రామస్వామి ముగ్గయ్య గుపపాదనను ఆక్షేపించుచు యునిసిఫల్ అధికారే తరులు నోటురు పట్టికను సూచారు జేయు నేర్పాటుండవలెనని పట్టిరి.

ఉపపాదన వోటునకు డెట్టుబడి ఆమోదింపబడినటుల ప్రకటించబడెను. పోలుదీసికొనుట 46 ప్రతిపాదనలు లేక్కింబడిరి. కావున ఉపపాదన పీఠిపోయెను.

ఉపాధ్యక్షులు చర్య పీఠముచే కృష్ణానగర్ మహాశయోగా రథ్యత వహించిరి. 1920 సం|| మదరాసు లోకలు బొడ్డు పప్పులు కనుమతి రొనుంగ బడెను.

సానిక సంఘములందు శాసనసభ్యుల నియమించుట
“సానిక పురపాలక సంఘములకు సంబంధించిన ప్రజాశయములందు నివసించు శాసనసభ్యులు ఆయా సానిక పురపాలక సంఘములందు అవసర సభ్యులుగ నియమింపబడవలె నని ఈ సభవారు ప్రభుత్వమువారికి శిఫార్సుగావించుచున్నారను ఉప పాదనను జి. రామేశ్వరరావుగారు ప్రజాశయము ఏపాక్షిక ఉద్దేశములతోడను తా మియ్యపపాదన సలుపుటలేదనియు శాసనసభ్యులు తమ సానిక పురపాలక సంఘముల నిర్వహణముతో సంబంధము గలిగియుండుట, వాంఛనీయమనియు కేవలము గౌరవమును వాంఛించి వారు సభ్యులుగ నుండగోరుట లేదనియు శాసనసభ్యులందరి పరిశీతులను సానిక సంఘానికి గతుల చేరినాని యుండుట లాభకరమనియు పేర్కొరి.

పి. ఆంజనేయులుగారు రుపపాదనను బలపరచుచు సానిక పురపాలక సంఘములందు జరుగు వ్యవహారముల నెరింగియుండుట శాసనసభ్యుల కల్గవలసిన పేర్కొరి.

అంతట సభ్యులు సలహాకములకై లేచిరి.

శాసనసభ - ప్రశ్నలు

రసూలుకొండ - రంపముమిల్లు

ఎ. రంగనాథ ముదల్యారు గారు :— రసూలుకొండ రంపపు మిల్లు పారిశుధ్యపరి పరిపాలనక్రింద నుంచిన పిమ్మట అరుపుచిచ్చి, రాకుండుటచే నిరాశజేసికొని కొట్టివేసిన మొత్తము ప్రస్తుతం అట్లయినవని ఖాతాదారులెవరు. కంపెనీ వారేమయిన నష్టము భరించిరా?

ఉ. :— రూ. 3051-7-5. ఈజిప్టు రైసుకెసరి నష్టముండి రావలయున్నదో తెలియదు. కలప కలకత్తా మార్కెట్ లో విరివిగా ప్రజాశయములను యుద్దేశముతో అదిని చిన్నచిన్న వస్తువులు అరుపుచిచ్చిరి. ఈజిప్టును కంపెనీవారు భరించలేదు. వారి వరకులతో ఖాతాదారులు మొట్టవేసిన బాధ్యత పహింప వలెనని లేదు.

అనంతపురం తాలూకాబోర్డు లెక్కలు

రంగనాథముదల్యారుగారు:— అనంతపురం, ధర్మపురం, పెనుకొండ తాలూకా బోర్డులు నిరుడు ఆదాయముకన్న ఖర్చు లధికముగా జూపినందులకు సారి యేమి యేర్పాటుజేసిరి.

ఉ. :— అ తాలూకాబోర్డుల 1325 సం|| బడ్జెటుబట్టి రూ. 2,664 రూ. 9073 రూ. 7620 లోపములు వచ్చునని దలంచి, ప్రభుత్వమువారు అనంతపురం పెనుకొండ తాలూకాబోర్డులకు లోపమువచ్చిన మొత్తముగ్రాంటు చేసిరి. ధర్మపురం బోర్డువారిని లాంచుసెసు వసూలు చేసికొనగోరిరి. అయిన యీ సంవత్సరముగూడ లోటువచ్చినచో అప్పును గ్రాంటుచే యుటనుగూర్చి విచారించుట.

త్రైయనింగు విద్యార్థులు

గవర్న మెంటు త్రైయనింగు కాలేజీలో దత్తమండలముల విద్యార్థులగూర్చి ఎ. రంగనాథ ముదల్యారుగారు ప్రశ్నింపగా, రాజమండ్రి, నైదాపేటలో మొత్తమైన 828 విద్యార్థులు శిక్షణ బొందెననియు అందు 80 మంది దత్తమండలముల వారనియు తెలిసెను. దత్తమండలముల ని త్రైయనింగు కాలేజీలందు ప్రత్యేక సౌకర్యములేమియు లేవు.

అభివృద్ధిశాఖ-రాష్ట్రీయ కట్టుబడులు

జి. రామచంద్రరెడ్డిగారు రాష్ట్రీయకట్టుబడి తగ్గించినందువలన కలిగిన లాభములో అభివృద్ధిశాఖయందలి వివిధశాఖలకు ఎంతభాగ మొసంగిరి.

ఉ. :— ఈవిషయపరిశీని సర్టిఫికేట్ గ్రాంటుల కోరుటకు దలంచుచున్నారు.

వ్యవసాయము రూ.16-7-8.25 పరిశ్రమలు రూ.168640. చేపల ఫ్యాక్టరీలు-రూ.44,300. సహకారము-రూ.10,185. పశు వైద్యము-రూ. 8985. తానికలు, కొలతలు- రూ.1,300.

ప్ర. :— పశువైద్యులు సభ్యుల వేతనము లభిస్తున్న చేపెదరా? లేదు.

ప్ర. :— క్రొత్త వైద్యశాలలు స్థాపించెదరా? ఉ. :— కృష్ణగిరి, గోకట్టిపాల్వూరు, హర్షనహల్లో వైద్యశాల స్థాపించ నిశ్చయించిరి సంచారము జేయుచు చికిత్సజేయుసంస్థలుకూడ స్థాపింపబడినవి. వారిని పోలించి, విశాఖరములలో యాదేడు నూడుస్థాపించబడును. అప్పుడు క్రొత్తవైద్యుల చేర్చుకొందురు.

రాజ ప్రతినిధి యుపన్యాసము

లిడరుప్రతిక వ్యాఖ్యానము

అలహాబాదు, ఆగస్టు 22:— “సక్రమ సంస్కరణము లకుగూర్చి రాజప్రతినిధి నుడివినవాక్యములకు మే మభ్యంతరము నూచింపము. స్వనివయమును గూర్చి తనయుపన్యాసమున రాజప్రతినిధి నుడివినవాక్యముల నెంతయు ప్రశంసించుచున్నాము. కాని యీవిషయము రాజప్రతినిధి నుడివినదానిలో చాలభాగము నంగీకరింపజాలకున్నాము. (అ. ప్రె.)

* * * * *

మాలానా మోతాలీగారి యవిస్థానము

శాసనసభసామె స్వరాజ్యము చెచ్చును

అహమదాబాదు :— ఆగస్టు 24. గుజరాతు రాష్ట్ర సంచారమెసరించుచు మాలానా మోతాలీగారు, సోదరుడగు మహమ్మదాలీగారితో గలసి యచటకు జేరిరి. లక్నో, వాధ్వా కళాశాల విద్యార్థి విప్లవగ్రహమునకు నుమారు 15,000 లు చందా వసూలుచేసిరి. రాజప్రతినిధి యుపన్యాసముగూర్చి యిట్లు నెను. “రాజప్రతినిధి యుపన్యాసము ను గూర్చి వింటిని. రీడింగు బర్క్ ను మోడుల యందు నాకు విశ్వాసములేదని బహుశాసనముతో జెప్పనేడెట్టి తిని. ఆంగ్లేషమునుండి వేసేమియు నాశించుటలేదు. ఎందునకు మిళగాని మెత్తనిమాటలుచక్క, పనికీవచ్చునది. వారేమియుజేయరని నేనెఱుఁచుదును. నేను నానాయకుడగు మహమ్మదిబుద్ది గ్రహింపగలగినంతవర కేసారి శాసనసభసారము రానప్రభుదానిని కొనసాగించుటేగాని, వెనుకకు బోవుటయుండదు. మన స్వాతంత్ర్యమును దగిన విలువనిచ్చియే సంపాదించవలసియున్నది. స్వచ్ఛమైననీయకుండుటకు, శాసన సభసారమున కందఱును సిద్ధముగానుండవలయును. నేను కారాగృహమునకే గాక ఉరికిగూడ తయారగుచున్నాను. ఇట్టిదిలేకుండ మనము గోరన సంక్రమ స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించలేము. నాకు పన్నులనెగబెట్టుటయుండు, శాసనసభసారమునకు నమితివిశ్వాసము కలదు. దేశమును మరల ప్రభోధించుచో నయ్యది దుస్సాని యొక్క ముక్కాదని నా నమ్మకము. భారతదేశముపై జేసిన యీ సవాలును గ్రహించి, స్వాతంత్ర్య నిరోధక కరవాలమును భగ్గుమొనర్చుట గాక.

బీహారు-బరిస్సా గవర్నరు

శాసనసభ్యులకు విందొనర్చుట

రాంచీ, ఆగస్టు 24:— బీహారు-బరిస్సా గవర్నరు సర్ హెన్రీ లీలరుగారు శనివారమునాడురాత్రి రాంచీ ప్రభుత్వముం దిరవన శాసనసభ్యులకు విందొనర్చెను. 40 మందికి ఆహ్వానము లంపబడెను. భోజనానంతరమున స్వాగతం బొసంగబడెను. అప్పుడు పర్యవేక్షించుచు తాను లేనిసమయమున రాష్ట్రము సర్ హెన్రీ మెక్లెన్డన్ గారిచే చక్కగా పరిపాలింపబడినదని గవర్నరుచెప్పెను. శాసనసభకు అధికారేతర అగృహముగా నియమింపబడిన గౌ|| ఖాన్ బహదూర్ ఖాన్ జా మహమ్మదు యారు గారు తమభివృద్ధి కర్మములను చక్కగా నెరవేర్చినందుకు వారి నభినందించి శాసనసభకు అగృహముగా నెన్నుకొనబడుటకు వారే మొదటివారని అభినందించెను.

దానికి జవాబు చెప్పచు నూతన అగృహము గవర్నరు గారి ప్రశంసలకును అసంతసములకును వారికి వందనములర్పించి తన విధ్యుక్తకర్మములను తాను చక్కగా నెరవేర్చగలిగినట్లయిన దానికి సభ్యులసహకారమే సాయమయ్యెననియు అందువలన నా గౌరవము కేవలము తనదిమాత్రమే కాదనియు దానిలో సభ్యులకుగూడ పాలు కలదనియు చెప్పెను. (అ. ప్రె.)

కడ్డలూరు-వృద్ధాచలము రైలుబాట

తిరుమనాపల్లి, ఆగస్టు 28:— కడ్డలూరు, వృద్ధాచలం రైలుబాటను నిర్మించుటకు రైల్వేవోర్డువారు సాంక్షము చేసినట్లును వెంటనే బాటనంతటిని సర్వే చేయవలసిన దని ఉత్తరువు చేసినట్లును తెలియచున్నది. (అ. ప్రె.)

మిలిటరీ అక్కౌంటు సంఘము ఆర్థికసభ్యుని

వద్దకు రాయబారము పోవుట

పూనా, ఆగస్టు 22:— మిలిటరీ అక్కౌంటు శాఖోద్యోగుల కష్టములను గూర్చి చెప్పకొనుటకు పూనా మిలిటరీ అక్కౌంటు సంఘ సభ్యులు ముగ్గురు రాయబారులుగావచ్చి సట్టయినవారికి దర్శన మొనంగుటకు ఇండియా ప్రభుత్వ ఆర్థికసభ్యుడంగీకరించెనని తెలియచున్నది. (అ. ప్రె.)

ఖోజులను బహిష్కరింపగూడదు

మహా మోతాలీగారి యభిప్రాయము

ఖోజుల విషయము యిట్లు నుడివిరి. “నిన్నటిదినమున సారాష్ట్రవాదులగు అమృతలాలు నేతగారు, తదితరుల వాఙ్మూలములను గూడ వింటిని. వారి యనుమానములను గ్రహించితిని. ఐన నిదివఱకు నేజేసిన ప్రకటనమును మార్చ నవసరము గన్పించదు. తొలిశిశువుపొయినమాట వాస్తవము. దానిని జంపినమాటగూడ వాస్తవము. అది ఖోజులే యపహరించినయనుమానముగూడ కలదు. దానికి గారణమేమనగా ఖోజులలో గల పూర్వాచార పరాయణతయే. పోలీసువారు పరిశోధనలు చేయుచున్నారు. మనము తొందరపడగూడదు. మహమ్మదీయులు, ఖోజులు, ఎల్లరుగూడ నిజమును ద్రోహులు పట్టుబడవలెనని యే యూహించుచున్నాము. కాని యల్పసంఖ్యాకలపై యనుమానము కిట్టి యన్యాయములు సలుపరాదు. శుక్రవారంసాయం కాలము గం. 4, 6 లుమధ్య శిశువుతప్పిపోయెను. కనివారమునాడనుమానములు పెచ్చుపెరిగెను. దానికిగారణ మేమనగా కొక యమ్మ ఖోజునొకనాడై ప్రేమపెట్టి జూకెనుగాన వెంటనే కొపావేళల గుంపాకటిపోయి యిట్లు దగుల పెట్టుదుమని, అనేకవిధముల బాధింపపొగిరి. అవేళపూరితులగు గుంపు లెటులుండునో నేనెఱుఁగుదును. కాని పోతుగువారి నట్లు చంపింపుచు ధికారము మనమున హింపగూడదు. ఖోజులుగూడ చాలమంది ద్రోహులను శిక్షింపవలయుననియే గోరుచున్నాము. వారిపైగల యనుమానములపొగొట్టుకొనుటకే ప్రయత్నించుచున్నాము. మనము వేచియుండి పోలీసువారి పరిశోధనాఫలితములను గమనింపవలెను. (అ. ప్రె.)

పంజాబుగవర్నరు పర్యటనము

సిమ్లా, ఆగస్టు 22:— పంజాబుగవర్నరు అంబాలా డివిజను చూచుటకై నేడు సిమ్లానుండి బయలుదేరును. ఈయన 28 లేదీన ముఝేడీ రెవారీలకును, 24 లేదీన సీర్సారాంసీలకును, 25 లేదీన గోబానార్యుజ్జారులకును 26 లేదీన సోనుపేటకును 27 లేదీన పాపట్టు కైథాలకును, 28 లేదీన జగ్జిత్సీరి పోవును. (అ. ప్రె.)

భయంకరమగు భూకంపము

చికాగో, ఆగస్టు 19:— ఉదయం 6/18. గంటలకు ప్రారంభించి 7/45 గంటలవరకు భూకంపము గల్గెనని చికాగో విశ్వవిద్యాలయమువారు తెలుపుచున్నారు. 4500 మైళ్ళదూరములో గల్గెనట్లు.

జర్నలుల ఆందోళనము

ఎక్కువ వేతనములు గావలెననుట

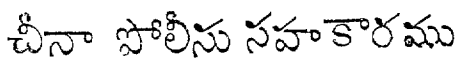
లండన్, ఆగస్టు 19:— జర్మనీలో జీవనవ్యయము ఎక్కువగుచున్నది. దీనివలన పారిశ్రామికపరిశితులు విషమవాద జేయునని భయపడుచున్నారు. అన్ని తెగలవారును వేతనములను ఎక్కువ జేయవలెనని ఆందోళన జేయుచున్నారు.

రైల్వేసేవలందు నూటికి 15 శాతము వేతనములను హెచ్చుజేయవలె ననుచున్నారు. కాని హెచ్చుజేయుట బడననుచున్నారు ఇతర పరిశ్రమలందు ఇచ్చుచున్న వేతనములు లేనిచోట్ల ఆప్రకారము ఇచ్చుటకు యజమానులు ఒప్పుకొనిరి. ఇదేసమయమున రైల్వేసేవలందు తమ కార్యమును సాధించుకొన సమగట్టిరి.

ఆమవాతము అనగా కిత్తనొప్పులకు అమోఘమయిన చికిత్స

అయ్యా, నాకుడిభజములో ఆపారమయిన బాధచేతను నరములయందు బలహీనతచేతను క్రుంగుచు అనేకులవలన ఔషధమును నేవించియు నిష్ప్రయోజనమయినది. తుదట నేను రైవికముగా మద్రాసులో బ్రాడ్వే, నెం 159 రున ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, రిమిడిడ్, ఇకాచార్ల డాక్టరు వైద్య పరి కోటా జయరాము నాయుడుగారి సలహాకములపై వారిమ్మ ఔషధములను నేవించిన కొంతకాలములోనే పూర్ణస్వస్థుడనై నందుకు చాల సంతోషించుచున్నాను. వారికి వ్యాధిగ్రస్తలయందు గల దయాద్రవ్యబౌద్ధాయము పరోపకారచింత, స్వాగత్యకమే వారిమ్మ ఔషధప్రయోగములకు గుణాధిక్యమును గలిగించి అమృతహస్త డను కీర్తి నెల్లడిల్లచుచున్నది.

పి. డి. అశ్వగానంద మొదలియూరు, రిమెడ్జి డిప్టి తహశీలుదారు, సబ్ మేజిస్ట్రేటు, నీలం, నెం 81 వరదా ముత్తియప్పకోవిడి, మద్రాసు.

అంశం, అగ్రస్తు 28:—బ్రిటిషు కాన్సులు, జనరలు, చీనా విదేశాంగమంత్రియు బ్రిటిషు ప్రదేశములను గాపాడుటకు చీనా పోలీసు సహకారముజేయవలెనని రాయబారములను చర్చించుచుండ చీనావారు తమకు చనిపోయినవారి తరఫున 75 వేలు డోలరులు పరిహారము నీయవలెనని గోరుటచే గభీరుని రాయబారములు చెడిపోయినవి. బ్రిటిషు కాన్సులు జనరలు తిరిగిపోయెను

పార్థివ, ఆగష్టు 28:—ప్రభుత్వమువారు తగ్గవంప
 కమ్యూనిస్టులపై కఠిన చర్యను దీక్షింపచున్నారు. ఇద్దరు బ్రిటి
 షు, ఇద్దరు స్పెయిను, రెండు బల్గేరియా కమ్యూనిస్టులను వెడల
 గొట్టిరి.

పార్సీస్, ఆగస్టు 28:—21 రోజున జరిగిన జాజ్జీ యా కమ్యూనిస్టు సభలో అరెస్టు జేయబడినవారిలో సోవియటు రాయచౌరియూ, రవీయన ప్రకరాయబారి కొడుకును గలనట. సోవియటు రాయచౌరి జోక్యముగలుగజేసికొనుటచే వారిని వదలరని ఈ కోడ్డి పార్సీస్ ప్రతిక డెలుపుచున్నది.

జగులుల్ పాషాగారు దీర్ఘాయుష్షంతొడగుగాక యని
హంతకు లనుట

కెయిరో ఆగస్టు 28:- పోలీసు ప్రధానాకార్యాలయము ప్రక్కన ఆంగ్ల సర్దారును జంపిన హంతకుల సురిదీసిరి. అధికారులను పత్రికా ప్రతినిధులే జూడవచ్చిరి. నిశ్చయముగ జనసమాహము విస్తారము ఆలగూడెను. ఒక్కొక్కరిని ఉరిదీసినపుడు నల్ల జెండాలను ఎత్తిరి. దీనినంతయు ప్రజలు గుమ్మముదగ్గర నుండి జూచుచున్నారు. కాని ఎందుకైన మంచిదిగదాయని కట్టు దిట్టమునకై పోలీసువారు గంపును కనిబెట్టియే యుండిరి. ఉరి దీయబడినవారు మధ్యస్థలమునకు బోవుచు ఒకరు కోరాను పరింపమండెను. ఇంకొకరు శిశువులుపాపాగారు దీర్ఘాయు మృంతుమగ నుడుగకాయనెను. కాని డాక్టరు షఫీసు మాన్యురు తన్నుకొని చప్పట్లుగొట్టి ఉరిత్రాడును తప్పింప కొనుటకు ప్రయత్నించెనుగాని పిలులేకుండ జేసిరి. 11/15 గంటలకు అంతయు పూర్తిఅయినది. జనము శీఘ్రముగతొలగి పోయిరి. శవములను వారిబంధువుల కప్పగించిరి. వీరిని వధ్వస్థల మునకు గొంపోవుటకు ముందు బంధువులందరిని జూడనిచ్చిరి.

బూనమైర్లు, ఆగస్టు 21:—ఆర్జంటియా సైనిక కళా
 శాలయందున్న పటాలములను పరీక్షించిరి. వాలోఆటను
 జూచిరి. నాటకమును జూచిరి.

ఎన్ని కార్యాక్రమములందు పాల్గొన్నను యువరాజు
 ఏమియు అలసపోలేదు. బ్రిటిషు రాయబారి కార్యాలయము
 ఎదుట ఉదయము 2 గంటలవరకు విందార్గించి నృత్యము
 జేసెను. తరువాత కొందరిన్నే హితులలో వెల్లి ఇంకొకచోట
 నృత్యము సప్పిరి. బూనపైర్సు కావల పైనికదళమును మరల
 పరీక్షించిరి. వార్తాపత్రికలన్నియు ఆవరముతో యువరాజును
 గూర్చి వ్రాయుచున్నవి. ఆతని సానుక్రోశ వైఖరిని మేధాశక్తి
 ని కొనియాడుచున్నవి. గ్రేటుబ్రిటనుకు ఆర్జంటినాపై దయ
 గలుచున్నదని గ్రహించిరి.

శ్రేంచీ ప్రభుత్వమువారి సందిగ్ధావస్థ
వారాంప్రక్క, ఆగష్టు 21:—జ్వోయం ఋణమును
గూర్చి మాల్దీవ్స్ అధ్యక్షుడు సంతకము చేసెను. కాంగ్రెసువారు
దీనిని అంగీకరింపవలసియున్నది.

పార్శ్వనీ, ఆగస్టు 21:—ఆంగ్లో ఫ్రెంచియు రాయ
బారములనుగూర్చి వ్యాఖ్యమొనర్చుచు పరాసులు మిత్రమండి
లికి 1600000000 ప్రాంతములను బహులిచ్చిరిగాని ఇంతవరకు
తిరిగి ఇవ్వమనలేదని ఇరినోవెలుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ప్రతి
సాలున ప్రభునుకు పరాసులు 21000000 పౌను లీయవలెనని
గ్రేటుబ్రిటను అడిగెననియు లీజర్వనులు పత్రిక చెలుపుచున్నది.
సాలు1 కి 18000000 లేక 14000000 పౌనులను దీర్చుటకు
ఒప్పుకొనవలెనని కెయిలీ గారు గ్రేటుబ్రిటను నడిగెవరట.

ప్రతిసంవత్సరము గ్రేటుబ్రిటనుకు 9000000 పౌనులే
ఇవ్వవలెనని మ్యాటినుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ప్రార్థన, ఆగస్టు 21:— నెట్టెంబరులో అమెరికాకు వచ్చి యిలోగారు రాయబారమును గొంపోవుననుచున్నారు.

లండన్, ఆగస్టు 20:—ప్రాంతమును జూపిన సాకార్యములు అందరకును జూపబడునని తలంపరాదని ప్రాంతో ఇబ్నీ టుర్రుకానీ సరియైన సందర్భములో వాషింగ్టన్ నుండి తెలుస్తున్న ప్రతికావితేఖరి దెబలవుచున్నాడు.

అమెరికీనులు ఈ దారభావముతో ప్రత్యేకముగ బెజ్జి
యనుట కోర్కెల నంగీకరించినది అమెరికావా రందరును అను
కొనుచున్నారు.

దేవునితో జేసికొన్న ఒడంబడిక తృప్తికరముగ నున్నది. కాని ఫ్రెంచి ఇంటి ఋణమునకు గూర్చి అమెరికా ఏ వెళ్ళింది అవలంబించునో దెలియదు.

క్రిటిషు కోశాగారపు అధికారులతో మాట్లాడుటకు
వచ్చుచున్న కెయిలోగారి రాకకును ఈ పరిష్కారమునకును
సంబంధమున్న దాయచుచున్నారు.

లండన్, ఆగష్టు 21:—సన్ననినూలు వడకు పరిశ్రమ లో తక్కువ గంటల పనిజేయుట గూడదని మాంచెస్టరు సంఘ మువారు తీర్మానించుకొనిరి. విస్తారము సరకు నిలవలేదు. పరి శ్రమ అనుకూలముగనే యున్నదనుచున్నారు.

సిద్ధి, ఆగస్టు 21:—అన్నిచోట్లను పనిజేయు బ్రిటిషు నావికులందరికిని జూలై వేతనముల నిచ్చినగాని పనిలో మరల ప్రవేశించ రాదని 1500 అధినివేత నావికులు సమావేశమై నిశ్చయించుకొనిరి. పోలిక్స్లెక్ బ్రిటిషు యూనియనులు జేయు ఒడంబడిక తమరి నెంత మాత్రము బాధించదను చున్నారు.

సోమవారమువరకు సభ ఆగిపోయెను. అన్ని రాజ్యముల నావికులు సమావేశ మగువరకు ఆపుచేయబడెను.

ఆస్ట్రేలియాలో, 50 నాకలు సమ్మెగట్టినవి. ఇంకను ఆస్ట్రేలియా మార్కమున బోవు ఓవలు సమ్మెగట్టినవి.

అంశం, ఆగస్టు 21:- పెయిసూలు రాజుగారి ఆరోగ్యము యశిష్ఠస్థితిగాంచుచున్నది. కాని ప్రేక్షకులను జూడరాదని వైద్యులనుచున్నారు.

పార్టీనీ, ఆగస్టు 21—దుసోలు తెగలు లోబడుటకు కారణము వైమానికదళమును జేసిన మహత్కార్యమే. పడమటి ప్రదేశములో ప్రెంచివీసలు నెమ్మదిగ ముందు కేసుచున్నవి. వారు ముట్టడించినపుడెల్ల విజయలక్ష్మిని చేపట్టుచున్నారని నమ్ముచున్నారు. ఎండవేడిమి దుర్భరముగ నున్నను ప్రెంచివారి పోరాటమునకు అలవిడిరి. నెరేయిను కొండ ప్రదేశము కంచరి గాడిదలకు గూడ ఎక్కుటకు వీలులేకున్నది.

కమ్యూనిస్టు రాయబారమును మరచోకు రానీయరట.

జీబ్రాల్టరు, ఆగస్టు 21:— ఆల్బెర్టు సర్క్యూలో పెటె
యిక్ నేనాని ప్రవేశించెను. క్రియరోజివిని నేనాని వీరిని
పిట్టొచ్చిరి. తరువాత పెటెయిసు నేనాని మరాకోకు
పోయెను.

ఆలుహంసిమాన్స్కు భయములేదు

అల్లెరికాన్, ఆగస్టు 21:—మార్షలు పెటెయినుతో రహస్యముగ మాట్లాడిన తరువాత కొద్దిరోజులలోనే మంచి పోరాటము జరుగనని విమానేనాని డెయిజీసెను. అట్లు కరీంగారు మనలను లక్ష్యబెట్టక ధిక్కరించి పోరుచున్నా రనిరి.

మార్చిడ్, ఆగస్టు 21:- కర్నూలు మనాసిరో సేనానికి గాయములు తగిలెను. ప్రియమ ప్రభుత్వమవారు గూడ శత్రువులను ఆయుధములచే ముంచె తిరి.

ఇక ముందు ఆలుహుసిమాసలోనే ప్రేంచి స్పృయినువారు పోరాడెదరు.

సర్ మాంజేగు ఓమ్మనీ, సర్ బాబ్జి గోత్రీగార్లు చని పోయిరి. రైలీ మతాచార్యుని వెళ్లు ఆబిలో భూస్థాపితము జేసెదరు.

న్యాయాధ్యక్షుడు ఆగస్టు 19:—పిలవగొనుటలో పెట్టెం బరు 12 తేడీని జాతీయ యూదుల మహాసభజరునును గడియూ లో 100,000 రైతులను (యూదులు) ప్రవేశపెట్టుటను అమెరికనులు ఆలోచించుచున్నారు. సోవియటు ప్రభుత్వము పీఠం దరకును భూమిని ఇచ్చెదరటం. ఈస్థలం లలో యూదులు గృహములను నిర్మించుకొనెవరనియు, పీఠం దరికిని 3000000 పౌనులను గూడ ఇచ్చెదరనియు తెలియుచున్నది.

1925 వ సంవత్సరపు స్కూలు నెం 5608 రు.

వాది:—డి. దేశికాచార్యులు

ప్రతివాది:—వి. వాసుదేవశాస్త్రి.

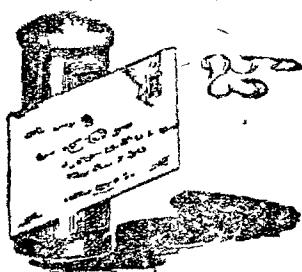
కాకినాడ ఆరోగ్య భవనండు వాసముచేయు ఆయుర్యేంద్ర
ఫిజిషి. వి. వాసుదేవ కాస్త్రయగు ప్రతివాదికి తెలియఁదయుట
యేమనగా,

సదరు వాదిన్ని ఎన్. మాధవ మెనన్, వీరులు పండిట్లు డి. గోపాలాచార్యులు ఆయుర్వేదా ఆశ్రమం అవుమధ్యపాటు మీకు కమిషన్ బాపట్టుకు పంపినందుకు మీరు సదరు వాదికి రు 319 బాకీయవ్వనలసినందుకుగాను సదరు వాదిమీమీద దాఖల్ చేశాయందు సదరు కేసు 1925 వ సం॥ ఆగస్టునెల 31 వ తారీఖున మూడవజజ్జి వారి ముందువిచారణ జరుగబోతున్నది గనుక ఆరోజున మీరు హాజరుకావలసినది. హాజరులేని యెడల సదరు వ్యాజ్యము యెక్సానపార్టీగా విచారణచేయబడును.

ఎ. సూర్యనారాయణయ్య;

20-8-25

మృదాసు

25250.

అఖిలాంధ్ర జ్యోతిర్విద్వజ్ఞ మహాసభ

జ్యోతిశ్శాస్త్రము యాగాది సకలవైదిక కర్మలయందును, స్వార్థకర్మలయందును, తాకిక-వ్యవహారములయందును నత్యావశ్యకమైనది యనుట ప్రసిద్ధము. ఈజ్యోతిశ్శాస్త్ర ప్రపర్యవల యభిప్రాయములలోని భేదములచే, లోకమనకు సర్వకృత్యములయందును నాచరించుటలో సందియము గలుగుటయగాక నాస్తిత్వముగూడ సంకురించుచుండుటవలన నీ యభిప్రాయభేదములను పరిహరించి సిద్ధాంతులందరు నేకమాధ్వావలంబులగుట యత్యావశ్యకము. ఈకార్య మనేకసభలయందు సిద్ధాంతులు వాదోపవాదములు సన్నిసగాని నెఱవేరదు. కాని ఈకార్యముపట్ల ప్రభువులు పూనుకొనినగాని నిర్విఘ్నముగ గొనసాగుట దుర్లభము. విసమ లోకముయొక్క సహాయముచే నీ ఘనకార్యమును నెఱవేర్చుటలని కొవ్వారుమాకు లగు పిడపర్తి ముఠాస్వామిసిద్ధాంతిగారు, కుప్పా విశ్వవతిశాస్త్రిగారును తన శ్రమపడి ముండుగా భాద్రపదశుద్ధ 3 కనినీ మొదలు సభ గావింప నిశ్చయించి యభిలాషద్ర సిద్ధాంతులకు ప్రకటనప్రతిముల సంపిరికాని కొందరు సిద్ధాంతులు సభాకాలమధ్యమున విషయకవచితి యుండుటయు వర్షాకాల మగుటయు రాపిలులేదని నూచించుటచే సభాకాలమును మార్చిరి. చర్చనీయాంశము లెన్ని? మహాసభా నియమములెన్ని? ఇత్యాది విషయములను చర్చించి మహాసభయందేకమాధ్వావలంబనము మొదలగు కృత్యములగుర్చి ప్రయత్నము సలుపుటకు “ఆంధ్రజ్యోతిర్విద్యాభవమును స్థాపింపదలచి యందుప్రకటించిన ప్రధానోద్దేశ్యములను మాపించిరి.

పీఠముయొక్క ప్రధానోద్దేశ్యము లివి

౧. ఇందు ప్రకటితములగు జ్యోతిష్యాస్త్ర కార్యములను క్రమముగ నొకచో జేర్చి శాస్త్రాభివృద్ధికై వినియోగిండుట.

౧. ఆంధ్రజ్యోతికృష్ణస్మృత్యంబు నందఁగ నొకప్రదేశంబున
కావ్యనింబి వాణివలన కాస్త్రాభివృద్ధి మార్గములను దెలిసికొని
మతభేదము లేకుండునట్లు జ్యోతికృష్ణస్మృత్యు నభివృద్ధిపరచుట.

3. పాతకాల, వేదకాల, సమృద్ధిపంచాంగ స్వరూపనిర్ణయము, జన్మవృత్తిలేఖనము, ప్రాచీనగ్రంథ ముద్రాము, చోళభాషయందు కాస్తూనిసూత్రాదము మొదలగు కార్యములచే లోకమునకు జ్యోతిశాస్త్రినిర. కెని గలుగజేయుట.

ర. జ్యోతి శ్యామ్ర మతేభేదములను సందర్శింపసారముగ నేకేభవింపజేసి నిమగ్నస్థ మూర్తమును దెలియనేయుట.

21. జనసామాన్యముగ జ్యోతిశ్శాస్త్రమునందు విశ్వాసము గలుగజేయు జ్యోతిశ్శాస్త్రజ్ఞులను, జ్యోతిశ్శాస్త్రమునందు యభిమానునుచే పీఠకార్యములను నొనవేర్చు సాధభంగులను సందర్శింపసారముగ గొర్రవంతులు.

పైని కవచపరిచిన నీయమములుగల ఆంధ్ర జ్యోతిర్విద్యా
 పీఠము మిక్కిలి యవసరమైనది. తత్రాపి జ్యోతిర్విద్యజ్ఞున వహా
 సభ మఖ్యావశ్యకమై యున్నది. దేశీయులగు సిద్ధాంతులును,
 జ్యోతిశ్శాస్త్రాభిమానులగు సాధుపుంగవులును, సామంతులును
 ప్రభువులుమొదలగు మహాదారు లందరును పై యుద్యమము
 నకు తోడ్పడుటకు బ్రార్థించుచున్నాము.

కొవ్వూరు,
గోదావరీతీరము.

{ పిడపర్తి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,
 పిడపర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి,
 శ్రీపాదవెంకటరమణదైవజ్ఞశర్మ

పాఠమిక పాఠశాలలో పాఠ్యాంశాలు

మన మందరముకాక పోయినను కొందరైనను సంఘములుగా నేర్పడి చేసిన యాందోళనము అనగా తీర్మానములవల్లను, రాయబారములవల్లను జరిగినయొక ఫలితముగా శ్రీ విద్యా శాఖ్విద్యార్థుగారి నెం. ఆర్. బి. సి. 2245/24 రు 8-5-25 సర్క్యులరు మీకు అందియ్యేయుండును. అందు లోయర్బుట్టయిండు యాపాధ్యాయులను హయ్యర్బుట్టగ్రేడువారితో సరిసమానము చేయుట కనుకూలముగ నొక పరీక్ష నేర్పరచినట్లును, ఆ పరీక్షలో (1) మాతృభాషలో కాంపాజిషన్, వ్యాకరణము, పద్యనై పుణ్యము (2) లెక్కలు, క్షేత్రగణితము, (3) సృష్టిపాఠముతోగూడిన నైస్సయును, (4) చరిత్ర భూగోళములును, అను (4) భాగములుండునట్లును తెలుపబడినది. మరియు ఇందు 3,4 భాగములు ఆయాప్రాంతముల కనుకూలించునట్లుండును. ఈ పరీక్ష 3 వ ఫారములో కృత్యాగ్రత నొందుట కను

కూడించునంతటి ప్రమాణము కలదిగను, 8 వ తరగతికి బోధించు సామర్థ్యమును పరీక్షించునంతటి ప్రమాణము కలదిగను యుండును. ఈ పరీక్షకు, బ్రయినింగ్ ప్యాకు అయి, అనుమతింపబడిన బజిల్ గాని బడులలోగాని మరుసగా 8 సంల సర్వీసుగల ప్రతిలోయరుగ్రేడు టీచరు వెళ్లవచ్చును. వారు కృతార్థులైన యెడల హయ్యరుగ్రేడువారిగా మారి తత్ఫలమునందెదురు ఇది వరలో మన కాన్ఫరెన్సులలో 1914 సంలకు పూర్వము బ్రయినింగ్ కలసియుండుటచే అప్పటి లోయరుగ్రేడువారినిగూడ హయ్యరుగ్రేడువారిగ పరిగణింపుడనికొరదు, తీర్మానముల చేయు చుంటిమి. ఇప్పుడెట్లుగాక యందరికి అవకాశమును కల్పించుట యంతయు సమంజసముగాన అట్టిటీచర్లు, నంపుములయందు నమ్మకము లేకపోయినను, తత్ఫలియత్న పూర్వక మైన ఫలితమునైన శ్రద్ధగపించి యనుభవించెదము గాక.

అట్టివారు యిక్కడైన సంఘములు కొంతవనిచేయుచున్నవనియు వాటివల్ల కొంత లాభముకలదనియు గ్రహించి వాటికి ప్రాత్యహము కల్పించి ఉన్నవానిని చిరస్థాయిలుగను, లేనిచోట స్థాపితములుగను తమతమ యిక్కట్లు నివేదించుచు లాభముల సందెదురు గాకయని కోరుచున్నాను.

అ. వెంకటాచలము.

ఆయుర్వేద వైద్యనం గ్రహము

1 టో భాగము:— వ్యాధుల స్వరూపమును, వాటికి అనుభవపద్ధతిగా సులభముగా చేయదగిన 600 మోగములును గలవె ద్విగ్రంథము. (పతివారీయొద నుండదగినది.

1-2 రు. 1-4-0; వి. పి. 0-6-0

2 భాగము:—శుద్ధులు, భస్మములు, వంటిట్టజ్జలి బొమ్మ
 ధనులు, ఆనవములు, అగ్నిష్టములు, వ్రావకములు, చూర్ణములు
 కషాయములు. మొదలగునవి అనుభవపూర్వకముగా చేయుపద్ధతి
 తులతో వ్రాయబడియున్నది. ప్రతి వైద్యునికి ముఖ్యమున్న
 గ్రంథము. 1-కి రు. 1—12—0: వి. పి. 0—6—0

1-3 రు. 1-12-0: వి. పి. 0-6-0

ఆయుర్వేదవనశ్రుతిః:—ఆయుర్వేద, ఆరోగ్య, వస్తుగుణ
చికిత్స, కారీర, అనుభవయోగ మొదలగు అనేక విషయములను
విపులముగా వ్రాయుచుండు మానవప్రతిక. సం॥ం 1-కి చందా
రు. 2—8—0. మాదిరి యుచితము. 3 ను ఏకకాలమును
గోరిన రు. 5—8—0 లకు పంపబడును.

పి. సి. ఏ. అండుకో., ఆయుర్వేదసమాజం
పెరిడేపి. (నెల్లూరుజిల్లా)

అ
మృ
తాం
జ
న్

అ
మృ
తా
ం
జ
న్
ము

అ
మి
న్
తా
న్
జ
న
మ్

చక్కనిదబ్బితో సహా
 యేనా 1-కి అ. 0-10-0

న చ్చ ని వి వా ప ను తి ను కొ న బ డు ను

మానవ పలురకములగాఁబాలు, గొలుసులు, వంకీలు. నాగవత్తులు వైసు అడ్డిగలు ఉంగరములు, వెండి కంచములు, చంబులు, పటేగొలుసులు, టంబల్లు, పేలాగిన్నెలు మొదలగునవి సిద్ధముగానున్నవి. కాసు బంగారుకు కల్తీలేని వెండికి, రత్నములకు పూచీ నిచ్చెదము. కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదగి శనగపాణి కోటయ్య ప్రొవైటరు.

అంధజ్యాయలరి మాన్యుఘాక్చరింగు కంపెని
పాడ్డఫీసు బెజవాడ, బ్రాంచి 51 చెనాబజారు రోడ్డు, ముదాసు.

1597

(2)

వృత్తాంతలేఖలు

కాకినాడ

(స్వకీయ విలేఖరి)

లజపత్ రాయ్ గారి అనారోగ్యము

కాకినాడ, ఆగస్టు 20:—లలా లజపత్ రాయ్ గారు ప్రాణోపద్రవకరమున జబ్బులోనున్నారను వార్త నిన్న రాత్రి 12-30 గంటలకు ఇక్కడకు చేరి నేటి యువయమున పట్టా మంతయు వ్యాధి ప్రముచయబడెను. పాపము, ఏలాగ ననుండునో ఏమో, దేశమునందలి వహానాయకుని కిట్టి జబ్బుచేయుట ప్రజల యభాగ్యమని పొరుగు దింతిలును లెట్లడిచున్నారు. ఆ యనకు స్వల్పత చేహాటులకు పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నారు.

కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ ఎన్నికల నోటిసు

కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ కాన్సిలునందు కన్విన సభ్యత్వపు కాలిలకు ఈనెల 18వ తేదీ గల ఎన్నికలనోటిసు వైస్ చైర్మన్ పాతేల్లి వెంకట్రామయ్యగారి సంకేతముతో నేడు ప్రకటింప బడెను. పట్టామునందలి 1, 2, 4, 12, 14, 17, 23, 24 వార్డులకు ఒక్కొక్క ప్రతినిధిని ఎన్నుకొనవలెను. 29-8-25 తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలనుండి సాయంకాలము 4 గంటలవరకు నామినేషన్ పేపర్లు (దరఖాస్తులు) చైర్మన్ గారిచే తీసికొన బడును. 3-9-25 తేదీని అది తనిఖీ (స్క్రూటిని) చేయబడును. అన్ని వార్డుల ఎన్నికల వోట్లను 14-9-25 తేదీ ఉదయము 8 గంటలనుండి సాయంకాలము 4 గంటలవరకు పోలింగు పెట్టెల లో చేయవలెను. 15-9-25 తేదీ ఉదయము 8 గంటలనుండి అన్ని వార్డుల ఎల్లెక్ట్ వోట్లను లెక్కింపబడును. కాని 23, 24 వార్డుల వోట్లు మధ్యాహ్నము 2 గంటల నుండి లెక్కింపబడును.

1 వ వార్డు వోట్లకు తమవోట్లను రామారావుపేట బాలర పాఠశాలలోను, 2 వ వార్డు వోట్లకు రామారావుపేట బాలికల పాఠశాలలోను, 4 వ వార్డు వోట్లకు సూర్యారావుపేట బాలికా పాఠశాలలోను, 12 వ వార్డు వోట్లకు మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసులోను, 14 వ వార్డు వోట్లకు మోయర్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలోను, 17 వ వార్డు వోట్లకు ఇన్ స్పెక్టరేట్ పోలింగు గోడౌన్ లలోను, 23 వ వార్డు వోట్లకు జగన్నాథపురం మ్యూనిసిపల్ బాలికా పాఠశాలలోను, 24 వ వార్డు వోట్లకు జగన్నాథపురం నె 1 రు ఫ్రీ స్కూలులోను ఈ పోలింగు ప్రేక్షనలంద నేయవలయున్నది. పోలింగు అనంతరములేని వార్డులలో వోట్ల గ్రకు శ్రమ యుండదు.

మ్యూనిసిపల్ ఎన్నికలో జనించిన ఒక కేసు

కాకినాడ డివిజన్ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టులో

కాకినాడ 19 వ వార్డునకు జరిగిన ఎల్లెక్ట్ లో నొక అభ్యర్థి యగు ఆచంట రంగారావు నాయుడుగారు 25 ఫం॥ ఫు. సి. సి. నె 60 రు క్రింద 4-6-1925 తేదీని మద్రాస్ జిల్లా మ్యూనిసిపల్ ఎల్లెక్ట్ 4, 55 పెక్టన్ క్రిందు ఇం. పీ. కో. 107 పెక్టన్ లో చూడేకల కాసింసాపేట కాకిలేటి మాధవరావు గారి క్రిమినల్ కంప్లెయింట్ ను కాకినాడ ఒకటవ క్లాసు డి.ఎం.ఎం. మేజిస్ట్రేటువారి కోర్టులో దాఖలుచేసిరి. నేరారోపణ మేమనగా, చాలకాలుక్రిందట చనిపోయినట్టియు వోట్లర్లలో 37 నెంబరుగా నుండినట్టి యు చూడేకల భావ మహమ్మదునకు బదులుగా మొదటి ముద్రాయి చూడేకల కాసింసాపేట వోటుచేసెను. ఫిర్యాది యును ఈ ఒకటవ ముద్రాయియును, (కాకినాడ) జగన్నాథపురం గ్రామ మ్యున్సిపల్ ఆయనట్టియు గ్రామపంచాయితీకోర్టు అధ్యక్షుడైనట్టియు రెండవ ముద్రాయిగా నున్నట్టియు కాకిలేటి మాధవరావుగారు చెప్పినందునల వోటురు సదరు విధముగా వోటు నిచ్చెనని చెప్పుచురు. సదరు ఎన్నికలో ఫిర్యాది ఓడి పోయిన అభ్యర్థులలో నొకరు. కాంగ్రెసు అభ్యర్థి యగు ఏను చిన్న సత్తిరాజు గారందు గల్పిరి. ఈ యనకు మొదటి ముద్రాయి కాసింసాపేట గారు తమవోటును డిక్లేర్ చేసిరి. పోలింగు జరుగుచుండినప్పుడే ఫిర్యాదీ తరపు ఏజంటు యావిషయను నగురించి అభ్యంతరము పెట్టినట్లున్నది. కాని వోటురు మాటనుబట్టి ఆయనను వోటుచేయించిచ్చిరి. నిన్నును ఫిర్యాదీ తరపునాత్మ్యము కొంతజరిగినది తరువాతిచారణ నిమిత్తము పెట్టెంబరు 1 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను.

ఫిర్యాది తరపున ఫస్టు క్లాస్ ప్లీడరు జమ్మలమడక భాస్కర రామమూర్తి బి. ఏ. ఎల్. టి. గారును రెండవ ముద్రాయి తరపున మోక్షగోపాలకుమారి దివాన్ బహదరు దురుశేటి శేష గిరిరావు పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్ గారును కాకినాడ పశ్చిమ ఆగు దామోదర కృష్ణమూర్తి నాయుడు బి. ఏ. బి. ఎల్ గారును ఉన్నారు.

కాకినాడ మ్యూనిసిపల్

(స్వకీయ విలేఖరి)

ఒకటి రెండు వార్డుల రేట్ పేయర్ల సంఘము నిబంధనలు

కాకినాడ, ఆగస్టు 17:—నిన్న సాయంకాలము 6 గంటలకు కాకినాడ 1, 2 వార్డుల రేట్ పేయర్ల సంఘము రామారావుపేట మ్యూనిసిపల్ స్కూలులో సమావేశమయ్యెను. సంఘాధ్యక్షుడైన మ-రా-ప్రీ మనల్ల శ్రీనివాసరావు పంతులుగారు గ్రామసాధిపతిగనుండిరి. సుమారు 40 వంది సభ్యులువచ్చిరి. కొందఱు ప్రేక్షకులుగూడ గలరు. 9 వ తేదీని యాసంఘ నిబంధనలు తయారుచేయవలసిన దని తాత్కాలిక కార్యనిర్వాహక నర్తకువారిని కోరియుండుటచేత వారు తయారుచేసిన చిత్తునిబంధనలను నిన్నటి సాధారణసభ యెదుటపెట్టిరి. ఉద్దేశము, సభ్యత్వముగ నీవిషయములగురించి కొంత చర్చజరిగినది. నిబంధనలు సాధారణసభవారి యామోదము నడచెను.

సంఘాధ్యక్షులు

సు.సల్ల శ్రీనివాసరావుపంతులు బి. ఏ. గారిని సంఘాధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనడమైనది.

గాడిచెల్ల సూర్యనారాయణగారిని పున్నమరాజు వెంకట్రాయుడుగారిని కార్యదర్శులుగా నెన్నుకొనడమైనది.

కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులు

ఒకటవ వార్డునకు 6 గురను రెండవ వార్డులకు 4 గురను సభ్యులనుగా నెన్నుకొనుటకు తీర్మానించడమైనది.

ఒకటవ వార్డునకు జమ్మలమడక సుబ్రహ్మణ్యం, నరసింహ గవరాజు, కవులూరి నరసింహారావు పంతులు, బుడవరపు శేష జగ్గరాజు, భవిషిపాటి రామలింగశర్మ, రాళ్లబండి వెంకటరత్న ముగార్లను, రెండవ వార్డునకు చుట్టపల్లి సంగమేశ్వరరావు, కాళ్ళూరి రామచంద్ర సత్యనారాయణరావు, సత్తిరాజు లక్ష్మీ నారాయణరావు, వడ్డమని వెంకటరమణయ్యగార్లను కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులనుగా నెన్నుకొనడమైనది.

సంఘాధ్యక్షునికిని, పాఠశాలను సభజేసికొనుట కెడవుగా నిచ్చిన మ్యూనిసిపల్ చైర్మనునకును వందనము లర్పింపబడి సభ రాత్రి 8 గంటలకు ముగింపబడెను.

ఇతరవివరములు

తాత్కాలిక కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు గత సాధారణసభలో చేయబడిన తీర్మానము ప్రకారము సంఘాధ్యక్షమును నిర్ణయించిరి. 2 వ నిబంధనగా నుదహరింపబడిన సవరణు కొట మర్రి చినరఘుపతిరావుగారు ఉపపాదించిరి. రాళ్ళబండి వెంకటరత్న ముగారు ఆమోదించిరి. తీర్మానము నుపపాదించిన కార్యదర్శి తనతీర్మానములో రోడ్లదీపములు పొరుగుద్యము వగైరా పనులని యున్నది గనుక తీర్మానమునకును సవరణకును భేదమేమియు లేదని చెప్పిరి.

సవరణ నుపపాదించినవారు ఏవో కొన్ని పనులు వక్కాణించి చెప్పుటవలన “వగైరా” అని చెప్పుటవలన ఆచెప్పుబడిన వానికి సంబంధమైన విషయములే వచ్చునుగాని తదితరములు రాజులవని చెప్పిరి. మరియు, అ వ స ర మై న యె డల యీ సంఘము వారు మ్యూనిసిపల్ ఎల్లెక్ట్ నకు అభ్యర్థులను పంపించవచ్చునని చెప్పిరి.

అంతలో అధ్యక్షుడు లేచి, ఎల్లెక్ట్ న విషయము గత సభలో జేపింపుట అభ్యర్థులను యాసంఘమువారు పెట్టెయెడల అవి యొక ఉద్దేశమైనయెడల కొందఱు యిందులో సభ్యులుగ నుండజాలవని చెప్పిరనియు, అందరు ఉండి సంఘమునందు శ్రద్ధవహించి అభ్యర్థులచేసేటట్లు చూచుకొనవలెననియు, వెనుకఁగఱు నాధారపు పంతులుగారుండినపుడు సంఘము సభ్యుల శ్రద్ధలేక రెండుమూడు సమావేశములతో నంతరించెననియు, ఆందుచేత చాలమంది కిష్టములేని ఉద్దేశమును తెచ్చిపెట్టి సభ్యులను గానీ యకుండ చేయటవలన సంఘమభ్యిధికారదనియు, సంఘము బాగా బలపడినతిర్వాత అప్పుడవసరమైనయెడల యిట్టి ప్రశ్నలను తెచ్చి ఉద్దేశమును స్పష్టీకరించవచ్చుననియు, సంఘములో చాలమంది రేటుపేయర్లు చేరినతిర్వాత అధికసంఖ్యాకులు రాబోవు మ్యూనిసిపల్ ఎల్లెక్ట్ నకు అభ్యర్థులను పంపించవలెనని కోరుచు తీర్మానించినయెడల అప్పుడీ విషయము నాలోచింపవచ్చుననియు, అంతవరకు నీ సమస్యను కైకిచేరుండ నిలుపుచేయవలెననియు, గవర్న మెంటు ఉద్యోగిగఱు నుకూడ యిందు సభ్యులైయున్నారనియు, వారిసంఘములో చేరినప్పుడు యీ సంఘము రాజకీయమునందును ఎల్లెక్ట్ నకు అభ్యర్థులను పంపిం

చుండుందును యీ సంఘము కోర్కెను కలగజేసికొనడను నుద్దేశము నున్నారనియు, సంఘము ప్రారంభములో సాధ్యమైనంతవరకును వివాదాంశములు రాకుండ జేసి, సంఘమునకు బలము విచ్చినతిర్వాత అట్టివిషయములను చర్చింపవచ్చుననియు అభ్యర్థుడు నుడివి రఘుపతిరావుగారిని మాట్లాడవలసిన దనిరి.

రఘుపతిరావుగారు మాట్లాడుటలో నిట్లుచెప్పిరి. మొదటి వార్డునకు 202 ను రెండవ వార్డునకు 174 గురను మొత్తం 400 రేట్ పేయర్లనొక నున్నారు. ఏ 20 మందియో గవర్న మెంటు ఉద్యోగు లిందుకులని బయటనున్న 400 మంది నోళ్లు మూసివైచి రాజకీయములోను ఎల్లెక్ట్ నలోను పాల్గొనకుండుట భావ్యమని అనుట బాగుగలేదు. రేట్ పేయర్లందర సంగతిని చూచి మనయొక్క బాధ్యతను గుర్తించవలయున్నది. కొలది మందికోసము యీ సంఘ మేరకేయుండలేదు. ఇక్కడ రోడ్లు వేయించాలెను, దీపము పెట్టించవలెను, అనుటలో రాజకీయములేదు. ఇట్టి సదుపాయములను చేయించుకొనుటకు అందరకు సమ్మతమైన నొక ప్రతినిధిని ఎల్లెక్ట్ నకు పంపించుటలో రాజకీయమేమియు లేదు. ఎల్లెక్ట్ నలో పాల్గొనుటవలన రాజకీయము కాదు. అంతమాత్రముతో ఉద్యోగాలు పోతాయేమో అంటే ఉద్యోగిగఱు మ్యూనిసిపల్ వ్యవహారములకు చూచుకొను సంఘములోనే ఉండలేరు కాబట్టి అట్టి భయముండువాడను. నేనైనప్పటికిని యీ సంఘములో నీవో రాజకీయవిషయములను పెట్టనలసినదిగా నా ఉద్దేశము కాదు. విారు పెట్టుకొనే ఉద్దేశము స్తవ్యపరచి సంకుచితదృష్టిలో నుండుకోవద్దని నా అభిప్రాయము. నేనుపెట్టిన సవరణలో విశాలచృష్టి నుంచుకోవని యున్నది. ప్రజాబాహుళ్యమునకు కాలింస సదుపాయము లర్పించిషయములలోను వనరు చర్యజేసికొనుట. ఈ విశాలమైన దృష్టి నుండుకోవలెను. ఇచ్చో ఒక వ్యక్తులను ఉద్దేశమునందు పెట్టుకొని చేయబడిన తీర్మానము కాదు. ఫలాని వారిని ఎన్నికల కభ్యర్థులనుగా పెట్టవలసినది యిందేమిలేదు. లేనిపోని కంగారు పడవద్దని నా అభిప్రాయము.

సవరణ తీర్మానము వోటుకుపెట్టగా 19 గురు అను మాటరు, 16 గురు ప్రతిపాదారు. సవరణ అంగీకరింపబడెను. అసలు తీర్మానము పోయెను.

సభ్యుల

సాలంగడపాహాలు సాలునందు 1, 2 వార్డులలో వోట్లకుగానుండు అగ్రమునందు ఇరవ వార్డులలో సవరణ అర్హత గగ్గియుండి 1, 2 వార్డులలో నివాసము కలవారును యీ సంఘమునందు సభ్యులు దురని తాత్కాలిక కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి తీర్మానము. కడపటి క్లాసు తీసివేయ వలసినదని కాళ్ళూరి రామచంద్ర సత్యనారాయణరావుగారి సవరణ. బి. వి. సుబ్బారావుగా రామోదించిరి.

మొనాటి వివరిన స్త్రీపురుషు లందరును సభ్యులుగా నుండవచ్చునను గతసభలో నంగీకరింపబడిన తీర్మానమును యాచిగిరి వెంకటరమణగారు వరియొక సవరణను పెట్టిరి.

రాచర్ల నరసింహారావుగారు వోటులేని అభిమానులు గూడ సభ్యులుగా నుండురని వరియొక సవరణను పెట్టిరి. పురం వెంకటనారాయణగారు రామోదించిరి.

ఒకటి రెండు వార్డులలోని రేట్ పేయర్లు మెంబర్లుగాను 1, 2 వార్డులలో నివసించిన రెడికరులు అభిమానులుగాను, ఉండవలెనని పురిపాక నరసింగరావు పంతులుగారు సవరణను పెట్టిరి. పురం వెంకటనారాయణగారు రామోదించిరి. (వీరు వెనుకటి సవరణ కామోదమును వదులుకొనుటచేత దానిని మరియొకరు ఆమోదించినట్లు చేరువేయబడెను).

కాళ్ళూరి రామచంద్ర సత్యనారాయణరావుగారు తమ యభిప్రాయమును చెప్పినతిర్వాత రాళ్ళబండి వెంకటరత్నం గారు పోయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరును బయల్దేరిరి. ఒక తీర్మానము అంగీకృతమైన తిర్వాత మూడు నెలలవరకు దానిని అమలులో నుంచవలెనని సామాన్యమైన ఆచారము కలదు. కావున గతసభలో నంగీకృతమైన తీర్మానములు ఇప్పుడు కూర్చుట్టకు వీలగునా అని ప్రశ్న వేసిరి.

ఇంతచర్చ యైనపిదప యిప్పుడీ ప్రశ్న మీల తీసికొని రాబడవలెను? మొట్టమొదటనే దీనిని చెప్పియుండిన, దానిని నిర్ధారణ చేసియుండును. కావున నింతవరకు జరిగినది సరియ. నియే చెప్పదు వోటునకు పెట్టుచున్నానని అభ్యర్థుడు నుడివి తుదిసవరణపై సమ్మతుల దీసికొనెను. 32 అనుకూలముగ చేతుల నెత్తిరి. వ్యతిరేకముగ చేతులెత్తబడలేదు. కావున పురిపాక నరసింగరావుగారి సవరణ అంగీకరింపబడెను. తక్కిన విన్నియో పోయినవి.

బంధరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

మ్యూనిసిపల్ ఎన్నికలు

ప్రజాసంఘప్రబోధము - వైశ్యులసభ

ఆగస్టు 20:—ఇప్పుడు మ్యూనిసిపల్ సభలో ఖాళీ అయిన 8 స్థానములకు నిలిచిన అభ్యర్థుల అభ్యర్థి పత్రముల చెయ్యగలవారు 18 వ తేదీన పరిశీలించి అంజలిపేర్లను ఖాయపరచిరి. దిన వహి హనుమంతరావుగారు బెజవాడలో కవునిలరుగా ఉండి యున్నారగాన ఇ చట అభ్యర్థిగా నిలుచుటకు వీలు లేదని ఒకటిట ఆక్షేపణపడినట్లు తెలియవచ్చింది. చెయ్యగలవారు విచారించి అభ్యర్థిగా ఉండవచ్చునని తీర్పుచెప్పిరి. ఇతర ఆక్షేపణలు ముఖ్యమైనవి గావు.

అహవాన్య వైశ్యులకు వెలపుదినమునకు వారి సంఘము సకు సంబంధించిన వ్యవహారముల చూచుకొనుటకు వారి సమాజ మేందు సమావేశమయ్యెదరు. ఈసందర్భమున ప్రజాసంఘసభ్యులు కొందరును అభ్యర్థులు కొందరును మ్యూనిసిపల్ ఎన్నికలను గూర్చి ప్రబోధముచేయుటకు వెళ్లి యుండిరి. తత్ఫలితము శ్రీ కాళేశ్వరి రజిదగిరిపతిగారు అగ్రాసాధిపతిగానుండిరి. ప్రధమము న పదియవవార్డు అభ్యర్థిగానున్న పోతరాజు హనుమంతరావు గారు మ్యూనిసిపల్ వ్యవహారములయొడ ప్రజలు ఉత్సాహముతో నుండుటచే మ్యూనిసిపల్ పరివాలన సరిగాజరుగుటలేదనియు మ్యూనిసిపాలిటీకి చెందజుట ఆదాయము వచ్చుచున్నను ప్రజల భోగ్యము మాత్ర మభివృద్ధి చెందలే దనియు, ప్రజలకు బాధ్యత వహించినవారు కొంతమంది సభ్యులుగా చేరినగాని ప్రజాపక్ష మున పారాధుటకు వీలుండదనియు, ఎవరంటేల వారు ప్రత్యేక ముగా ఓట్లు సంపాదించుకొని, కవునిలలోకి వెళ్లినవారు ఎవరికి బాధ్యులుగా ఉండక ఇష్టము వచ్చినట్లు ప్రవర్తించెద రని యు, వారిని ఓట్లు ఆక్షేపించుటకు మాత్రమే అవకాశము ఉండ దనియు, ఇప్పుడు ప్రజాసంఘ అభ్యర్థులు ప్రజాసంఘనియమ ములకు లోబడి ఒక ప్రత్యేకకార్యక్రమముతో కృషి సల్పు చున్నారగాన వారికి ఓట్లనిచ్చి సభలుగా చేసిన వారు ప్రజల పక్షమున పనిచేయగలరనియు తేనిన వారిని ఆక్షేపించు టకు తర్వాత అవకాశముండగలదనియు కావున ప్రజాసంఘ అభ్యర్థు లకు ఓట్ల నివ్వవలెదని కోరుచు వారి ఉపన్యాసము ముగిచిరి.

పిమ్మట ప్రజాసంఘ కార్యదర్శులలో డాక్టర్ శ్రీ వి. వి. కె. సుబ్రహ్మణ్యుగారు ప్రజాసంఘము జాతి మత కలభేదముల పాటింపక సర్వస్థములవారి యొక్కయు, దేశ ము యొక్కయు క్రేయమునకు వాటుపడుట ప్రధానోద్దేశము గా గలదనియు, సంఘమును స్థాపించునప్పుడు అన్ని వర్ణములవారిని పాస్టి ల వారిని సభ్యులుగా చేర వలసి నచని కోరితిమనియు, తదాది పట్టణము నకు, మనరాజధానికి చేరవలసిన సంబంధించినసభలు జరిపిరని యు ప్రజాసంఘ నృత్యంతమును తెలియజేసిరి.

ఇంతలో సభలో అభ్యర్థులలో ఒకరుదప్ప అందరు బ్రహ్మణులే. తమవైశ్యు లొకరులేనను ఆక్షేపణవచ్చెను.

పిమ్మట తొమ్మిదవవార్డుకు అభ్యర్థిగా ఉన్న అన్య కృష్ణమూర్తిగారు, మ్యూనిసిపల్ సభ్యత్వము నాశించిగాని, దాని వల్ల గొప్పలాభముగాని గౌరవముగాని కలుగునను ఉద్దేశముతో తాము అభ్యర్థులుగా నిలువబడలేదనియు, మ్యూనిసిపల్ పరి పాలన చాల అసంతృప్తిగా నున్నదని ప్రకటించిగా నమ్ముటచే దానిని సంస్కరించి ప్రజాసౌఖ్యము పెంపొందించుటకు వెళ్లు చుంటిమనియు, పరిపాలన దక్కగా నున్నంతకాలము ఎవరు స భ్యులుగా నున్నను ఒక్కటే యనియు, తమకంటే అర్హులును, ప్రజాపక్షపాతులును నయినవారు నరియొకరు ముందుకువచ్చు చో తాము ఎన్నుకొనబడినప్పటికి సభ్యత్వమునకు రాక్షనామా నిచ్చెదమని చెప్పిరి. కావున ఒక బ్రాహ్మణులుగాని వైశ్యులుగా ని, ఈ బ్రాహ్మణుని ఉండవలెనను నియమము ప్రజాసంఘమునకు లేదనియు తగినవా రైనచో ఎవరైనను సరే అభ్యర్థులుగా వెట్టుదరనియు, ఇప్పుడు యేర్పాటు కాబడిన అభ్యర్థులను ప్రజాసంఘసభ్యులనుండియే యేర్పాటుచేసి నారనియు ఇకముం దు తామువలె ప్రజాసంఘములో సభ్యులుగా చేరి కార్యక్రమ మును నడిపింప చాల శంతోషము నుండుననియు చెప్పిరి.

పిమ్మట శ్రీపాలవరీ అంజలియలుగారు ఇప్పుడు సభ్యులుగా ఉన్నవారిలో చాలమంది మిక్కిలి అసంతృప్తిగా ప్రవర్తించుచున్నారనియు, మిక్కిలి వచ్చి అధికారులు చెప్పిన దానికే లోబడుచు చెయుచుండురనియు, రోడ్లన్నియు మరమ్మత్తు వగైరాల లేని కారణమున మురుగుకాలువలెండ ప్రవహించు చున్నదియు, ఇందుకు అధికారులు ఉత్తేజ సభ్యుల నిర్లక్ష్య

ము కారణమనియు కావున క్రొత్త సభ్యులను కవునిలలోకి పంపుట అవసరమనియు చెప్పిరి.

తర్వాత పాలవరీ శేషవతారంగారు ప్రజాసంఘము వారు ప్రజలకు నోటేను ఇచ్చియుండలేదనియు, ప్రజాసంఘ అభ్యర్థులలో ను లక్ష్యములు ఎవరు లేరనియు ప్రజాసంఘమును గూర్చి అందరికి యోచనయు ఆక్షేపించిరి. అందుకు జవాబు గా సుబ్రహ్మణ్యుగారు గత ఎన్నికలలో ఉదయగిరి గోపాల రత్నము గారిని ప్రజాసంఘముపక్షమున నిలిపిరి మనియు వారు గెలుపొందరనియు, కాసనసభకు మోతే గంగరాజు బో. వా రాయణస్వామి నాయుడుగార్లు ఓటిచ్చుటకు తీర్మానించి ప్ర బోధము గావించిరనియు చెప్పిరి.

వారి తర్వాత శ్రీ. యస్. పూర్ణచంద్రారావుగారు రను యొక వైశ్యులయవకులు ప్రజాసంఘమువారు ఇదివరలో సభ్యులను జేర్చుటకుజేసిన ప్రయత్నములను, గతపర్యాయము ఎన్నికలకు నిలువబడినదిగా కాతేపల్లి బాలేందు శేఖరుడు గారిని గిరిపతిగా రిని, తనను కార్యదర్శులు ఇంటింటికి వచ్చి అడిగిన విషయము న్ను చివరకు గోపాలరత్నము గారిని ఎన్నుకొనుటను గూర్చియు చెప్పుచు ప్రజాసంఘమువారిని, అందరికి తెలియజేయలేదనిగాని ఒక్క బ్రాహ్మణులే చేయుచున్నారనిగాని ఆక్షేపించుటకు యే మాత్రము అవకాశము లేదని నొక్క వక్కాణించిరి. మరియు ప్రజాసంఘసభ్యత్వము అన్నివర్ణములవారు పొందుటకు వీలుగా ఉన్నదిగా ఇప్పుడైనను అందు సభ్యులుగా చేరి దానిరూపు వగైరాల ను అవరమైనచో మార్చవచ్చు ననియు చెప్పిరి. అదియుగాక అభ్యర్థులు ప్రత్యేకముగా నిలువబడినదానికంటే ఒకసంఘము పక్షమున నిలువబడినచో ఎక్కువగౌరవము పలుకు బడి యుండుననియు, అట్టివాడు ఎప్పుడు సంఘమునకు బాధ్యు డుగా ఉండి మ్యూనిసిపల్ వ్యవహారములను సంఘమునకు తెలియ జేయుచుండుననియు, సంఘముద్వారా ప్రజలు చెలిసికొనుటకు వీలుగా ఉండు ననియు, ప్రజల కష్టముల సహితము సంఘము ద్వారా తెలియబరచుకొనుటకు వీలుగా ఉండుననియు చెప్పిరి.

పిమ్మట అభ్యర్థులు ప్రజాసంఘమువారియొక్క సంతృప్తి మను, కృషిని ప్రశంసించుచు ఉపన్యసించిరి. అభ్యర్థులకు వందనములతో సభ ముగింపబడెను.

మ్యూనిసిపల్ ఎన్నికలు

మద్దుల రామానుజరావుగారు పదియవవార్డుకు సభ్యు లుగా ఉండిరి. ఈ నూతన ఎన్నికలలో తమవార్డును కొమ్మ రెడ్డి పట్టాభిరామయ్యచౌదరిగారికి వదలిపెట్టి వాడేవల్ల సుబ్బా రావుగారు పనిపోవుటచే ఖాళీ అయిన 8 వార్డుకు అభ్యర్థిగా నిలువబడిరి. రామానుజరావుగారి సభ్యత్వము 31 వ అక్టోబరుతో ఆగరను. వాడేవల్ల సుబ్బారావుగారు గతసెలలో చని పోవుటచే అప్పటినుండి అధానము ఖాళీగా ఉన్నది. రామానుజ రావుగారు ఎన్నుకొనబడిన 31 వ అక్టోబరువరకు పదియవ వార్డుకు 8 వార్డులకుండ ప్రతినిధులుగా ఉండుట తటస్థించును. కావున వారి అభ్యర్థిత్వమును రద్దుపరచి ఎన్నికలు జరిపించు వలసినదిగా ఒకపిటిషన్ కోర్టులో దాఖలయినటుల తెలియు చున్నది.

గిరికలదిండి సభ

నిన్నటిదినము బంధుకొని గిరికలదిండిలో ఎన్నికల సం దర్శమున సభజరుపబడితి. ఈవార్డుకు మ్యూనిసిపాలిటీలో జన్మించినవలసిన పట్టుకొమ్మగ నుండిన అదేగ సుబ్బారావునా యుడుగారు సభ్యుడుగా నున్నారు. ఇప్పుడు వారితో ప్రజా సంఘ అభ్యర్థి యైన దైతా శ్రీరాములుగారు పోటీచేయుచు న్నారు. అచటి ప్రజలస్థితి చాలదుర్భరముగానున్నదనుటకు సందే హములేదు. పట్టణమునకు చాలదూరముగానుండుటచే సాధారణముగా ఆవాద్యులయమై అశ్రద్ధచేయుట తటస్థించుచున్నది. ఆము సభలో శ్రీ. వి. వి. కె. సుబ్రహ్మణ్యుగారు, పెను వరీ లక్ష్మీపతిశాస్త్రిగారు, దినవహి హనుమంతరావుగారు మొదలైనవారు ఉపన్యసించిరి.

రత్న పురుష లేహ్యం

శుక్లనక్షత్రము పోగొట్టి బలముగలగజేయు అద్భుతతే హ్యం. ఏకారణముచే సంభవించిన శుక్లనక్షత్రమైనను పోగొట్టె నని అనేకులు కొనియాడినారు. మేహమనల్ల వచ్చినదగ్గ, సోరగోగములుమాడా తగును. దృష్టి రు 3-4-0.

(క్రవ్యాధి)

1963

అశీర్వాదులుపోగొట్టి అన్నపరమపట్టు చేయుటయే గాక సంజీవరత్న కలుగజేయును. తులం 1 కి రు 1-0-0. పట్టాభిరామ వైద్యశాల గోవాపరి ల్లా(రాయవరం)

చెన్న పురి బహారుధరలు

1925-వ సం॥ ఆగస్టు నెల 24-వ తేదీ సోమవారము

1. ధాన్యములు

దనియాల బా 1-కి ర. 80 0 0 మొదలు 42 0 0 వలకు		
బియ్యము బస్తాలు	మొదలు	వరకు
కుసుమ తేనాలివి	,, ప 48 గలవి రు 14 0 0	15 0 0
నెల్లూరివి	,, డిటా	,, 15 8 0 16 0 0
డిల్లి	,, డిటా	,, 16 0 0 17 0 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	,,	8 12 0 9 0 0
నావ్యలు	,,	20 0 0 24 0 0

2. పప్పుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,, 12 8 0	18 8 0
నెనగలు	,, డిటా	,, 11 12 0 12 0 0
పెసలు	,, డిటా	,, 13 8 0 14 8 0
మినుములు	,, డిటా	,, 15 4 0 16 8 0
ఉలవలు	,, ర 164	,, 8 8 0 9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి	,, 154 0 0	155 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,, 14 0 0	25 0 0
కొండాపురంపేరుసెనగపప్పుబా1కి	,, 61 0 0	68 0 0
ఇతరప్రదేశము	,,	56 0 0 59 0 0
పేరు సెనగనూనెగానుగబా1-కి రు 188 మిషన్ నూనె 180 0 0		
అముదము బా 1-కి	,,	120 0 0 122 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	,, 100 0 0	
కురపసుపు	,,	45 0 0 50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి)బా1కి	,, 100 0 0	110 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముఖగు 1-కి రు 45,50		
కాశము సిపాయకట్టు	,,	50,55
బెల్లము బా 1-కి	రు 40 0 0	55 8 0
చింతపండు బా 1-కి	,, 50 0 0	77 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	,, 29 0 0	83 0 0
చదరం	,, 80 0 0	84 0 0
రవుండు	,, 85 0 0	50 0 0

6. లోహములు

వెండి 100 తులంకు	,, 71 0 0	74 0 0
బంగారము, తులము 1-కి	,, 214 0	21 8 0
సవరము 1-కి	,,	18 7 6
ఉత్తడి బా 1-కి	,, 265 0 0	267 0 0
రాగి డిటా	,, 284 0 0	286 0 0
అస్కాచక్రైర 226 పా గలవి	80 14 0	31 2 0

7. దూది

బోండానెట్టుబారు 1-కి	రు 800 0 0	
పల్నాడు దూది	,,	215 0 0

8. నూలు

కోయిలపట్టి నెం 10½ పెటై 1-కి	,, 7 0 0	
మధుర నెం 12½ పెటై 1-కి	,, 4 12 0	
పుల్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెటై 1-కి	,, 7 4 0	
మాళయేనుగ నెం 20	,, 9 8 0	
వడ్డాకో నెం 24½	,, 9 12 0	
14½ క్విలక్ పట్టి	,, 7 8 0	
నెం 20 బెన్ని సింహం యా పె	,, 9 4 0	
నెం 22	,, 9 12 0	
నెం 12½ బెన్ని సర్ప మ	,, 8 0 0	
నెం 14½	,, 8 4 0	
నెం 12½ అలెన్సు	,, 7 2 0	
నెం 12½ కోయిలపట్టి	,, 7 8 0	
నెం 22½ కంబి	,, 9 8 0	
నెం 14½	,, 7 4 0	

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రిగారి శ్రీ ఫలామృత తైలము మొదలుకు చిలవచేయును. తలనొప్పుల నున్నను. 6 బొమ్మల నీసా వెల రు 1-4-0 2132 ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

లోకామయహరకస్తూరిమాత్రలు

594

విజ్ఞాపన

మహాబాగా 25 సెల్లల నుండి సేను లోకనేవ చేయుచుండునంగతి తమకు తెలిసియుండవచ్చును. ప్రతి సెల్లరము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆవరించుచున్నాడు. ఇండియావారూమాత్రమే గాక బర్మా, సిలోన్, మలయా, స్ట్రేటు, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందుండు వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందఱును నన్ను ఆవరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడునన్ను మరచుటలేదు. నాపేరు (లోకామయహరకస్తూరిమాత్రలు) చంటిపిల్లలు, బాలెంతలు, పడుచు వాం, మసలివారు, వారు వీరనసేల సమస్త మానవకోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తశిశువులు, సకలజ్వరములు, మాంధ్యము, శీతవాతము, ప్రక్కలయిదబ్బు, ఆకలిలేకుండుట, వలబద్ధము, జీర్ణించిన భేదము, కడుపునొప్పి, జలుబు, దస్త (క్వాసకాసము, పళ్లనొప్పి, నడుమునొప్పి, ఇక్ష్వామి, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుపానపాత్రికలో నున్న ప్రకారము నాడిన తప్పక గుణముగను. నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు వేసకువేలు గలవు. ఒకదాని నాతో స్నేహము చేసిన వారు మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

800 మాత్రలుగల బుడి 1-కి ధర 0-4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు. 6 బుడ్ల వెల పోస్టుఖర్చుతో రు. 1-8-0. 12 బుడ్లు రు. 2-18-0 25 బుడ్లు రు. 5-8-0. కావలసినవారు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు.
ఆయుర్వేదవైద్య పాఠ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

మీ వెంట్రుకలను వెంచుడు.

మీయొక్క శరీరమును ఎటుల పోషించుచుంటిరో అటులనే మీరు మీ వెంట్రుకల విషయములో గూడ ప్రస్తుతశాస్త్రీయమైన పరిశోధన ననుసరించి పోషింపవలెను.

కామినియా నూనె

(రిజిస్టరు)
కామినియా నూనె ప్రసిద్ధికెక్కిన వస్తువులే శాస్త్రీయముగా తయారుచేయబడినది. ఇది శిరోజములు పెంచుటకు గాను మంచివస్తువు. ఇది వెంట్రుకలయొక్క మొదళ్లకు కావలసిన సహాయమును చేయుచు పోషించుచుండును. దానిని ఉపయోగించినయెడల యిదివరలో రాజీపొగ్గున్న వెంట్రుకలను రాజీపొగ్గుండ కాపాడును, చుండు మొదలగు వానిని తలలో కలుగ నియ్యకుండ కాపాడుటయే గాక, వెంట్రుకలను పట్టువలె, మృదువుగాను, అందముగాను పెంచును. అంతిమే గాక ఇది చర్మమును శుభ్రముగా నుంచి మెదడునుకు చల్లదనమును కల్గించి నుఖము నిచ్చును. ఇన్ని మంచిగుణములు కలిగిన యీ కామినియా నూనె స్త్రీలకు, పురుషులకు, పిల్లలకు రోజునాదము. దానియొక్క ఆధిక్యమునకుగాను, చెన్నపురి ప్రదర్శనములోను, డిస్కామా ఆఫ్ మెరిట్స్ చెన్నపురిలోను, అహోబాదు ప్రదర్శనములోను బంగారు పతకములను బహు

తిగా నొసంగిరి. ఒక బుడ్డి ధర 1-0-0. ఖర్చులు 0-6-0 ఎక్స్ట్రా. 3 బుడ్లు ధర 2-10-0. ఖర్చులు 0-12-0 ఎక్స్ట్రా.
పై కామినియా నూనె ప్రతిన రకమివదనను, పట్టుములయందును, పల్లెలలోను విక్రయింపబడును. లేకున్న సోల్ యెజెంట్లు:- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్గు అండ్ కెమికల్ కంపెనీ 155 జమ్నామనీదు, బొంబాయి అని వ్రాసిన మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు.

ఆటోదిల్ బహారు అత్తరు. లన్నిటిలోను ఉత్కృష్టమైనది. ఇది సువాసనద్రవ్యముగాను, అత్తరుగాను గూడ ఉపయోగపడును. కొన్నియొక్కలను మీ చేతి కుమారులమీద చల్లనయెడల కమనీయమైన సువాసన అన్ని దిశలను వ్యాపించును. ఇది దీనియొక్క ఆధిక్యమునకు కలకతా ప్రదర్శనములో బంగారుపతకమును బహుసేను.
1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర రు 2-0-0 | 1 గ్రాం బుడ్డి ధర రు 0-12-0
1/4 అవున్సు బుడ్డి ధర రు 1-4-0 | వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము 0-6-0
సోల్ ఏజెంట్లు:- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్గు అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, 155 జమ్నామనీదు, బొంబాయి.

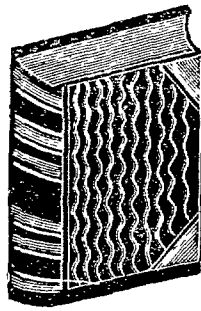
అందరితోను శాంతముగా నుండిన మీరు తప్పక నిమగ్నముగా నుండెదరు

అయితే నిమగ్నమైనవనన్ను లేనప్పుడు శాంతముగా నుండుట అసాధ్యము. కలతలుగల మనస్సు ఉండిన స్వేచ్ఛకూడ నుండదు. శాంతమైన మనస్సు గలిగియుండుటకు సుప్రసిద్ధమైన ఆతంక నిగ్రహపాఠ్యము వాడుడు. అది తప్పక గుణమియును. ఇంతేగాక సరసులబలహీనత, మెదడు అలసిపోవుట, ఆశీర్వాదము మొదలగువ్యాధులు కూడ గుణముగను. 32 మాత్రలు గల బుడ్డి ధర రు 1 మాత్రమే. పూర్తివివరములు గల మాక్యా టలారునకై వ్రాయుడు. 219

ఆతంక నిగ్రహ పాఠ్యసి 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

చదువ చదువ సంతోషించెదరు ! నీకు కావలసినదియు, నీవు చూడాలనినదియు చాలలోజులు వెదకిన శాస్త్రమిదియే.

శరీరమర్శ శాస్త్రము

ఆంధ్రభాషలో ఇట్టిపూర్తిరహస్య శాస్త్రము ఇదివరకు యెవరినెల్లను బహిరంగముగా ప్రచురింపబడలేదు. దీనిలో స్త్రీ పురుష లక్షణములును వారియొక్క అవయవము విలక్షణములు శృంగార రహస్యములును, మొగ ఆద అను శిశు ఉత్పత్తి వివరములును, పూర్వము ఏహాబుధులు వర్ణముగా వ్రాపిపెట్టినపుక్కుమును చక్కగా 64 వివిధ చిత్రములతో ముద్రించి యున్నాము. ధర రూ. 1-0-0 వి. పి. చార్జి 7 అణాలు. ఎం. పి. సరస్వతి అండు తంపెని, నెం. 9, ఆరుముగంపిడి, మదరాసు.

యునానీ శరీరారోగ్యసంజీవి

సర్వకాలములందు ఉపయోగింపదగిన లేహ్యము ఇది రక్తమును శుద్ధిపరచును. తొలరక్తమును పుట్టింది మనోయుల్లాసము గలిగించును. దారణమైన ఆకలిపుట్టింది కాయసిద్ధి చేయును. ఆశీర్వాదమేర్పరగములను, సర్వమేహములను, సెగ, సవాయి దుర్గుణములు, రసపట్టు, వీర్యవృద్ధిములను కలుగు సర్వవ్యాధులను, తుయ, శ్వాస, క్షేమ్య రోగములను, పదివిధముల మూలశంకులు నశింపజేయును. కులాసాగా కాలవిరోధము చేయించును. స్త్రీల శ్వేత రక్త కుసుములు ప్రదర్శనములను సర్వబహిష్కరగృతములను అమ్మతముగా మారుచును. ఇది మెదడుననుసరించియుండు సర్వవ్యాధులను నివారణజేసి జ్ఞాపకశక్తిని సేత్రరోగములును బాగుజేయును. ఈలేహ్యము వనమాళికలతో తయారుచేయబడినది. ఇందులో రస విష గంధకాదులు పున్నట్టు యెఱుఁగైన రుజువుపరిచేయెడల రు 500 లు బహుమతి యివ్వబడును. అందరకు ఉపయోపడు నటల తక్కువధరకు యిచ్చుచున్నాము. ఈలేహ్యము సేవించిన ప్రతివారును దీని గుణములు తెలిసికొనినపిమ్మట 24 తులముల బంగారము ఖరీదు చేయగల దని దృఢముగా నమ్మగలరు. ప్రతిబడిపిల్లలకు మిక్కిలి ఆవశ్యమైనదని నమ్మవలయును. ఇది వాడేట్లుపుడు ఏవిధమైన పత్యములేదు. 24 తులముల లేహ్యము వెల ఖర్చులు సహా రు 2-8-0.
యం. అజీజుద్దీన్, పితాపురము, గోదావరిజిల్లా.